

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo št. 7565; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6. telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po praznikih

India docet

Medtem ko je konferenca zunanjih ministrov v Zenevi narodom Evrope namesto obljubljene Panevrope podarila neko z lažnivo sentimentalnostjo prepojeno resolucijo o potrebi miru, so se delegati Indije sporazumeli z zastopniki vladajočega angleškega naroda, da se osnuje indska federacija, ki se bo pod britsko krono vladala sama. Sad posvetovanj, ki niso trajala več ko dva meseca, je zedinjenje kontinenta, ki je enak evropskemu po obsegu, po številu prebivalstva in različnih držav, po številu in raznorodnosti ras, jezikov in ver pa ga še daleč prekaša. Člana tako zvalne kulturne skupnosti Evrope, ki se že leto dni muči z Briandovim načrtom, ne da bi se bila iz golih diskusij porodila ena sama črta bodočega realnega obrisa »zdrženih evropskih držav«, mora spriči otipljivega rezultata londonske konference, kjer sta se sestala dva polarno nasprotna svetova, pač obiliti vsaj skromna rdečica sramu...

Kdor skuša razumeti, če ne opravičiti, težave, ki se stavljajo na pot federaciji evropskih narodov, ki je zamišljena najmanj sto in petdeset let, ta se seveda sklicuje na velike krvne, socialne in kulturne diference med evropskimi narodi. Toda temu je treba postaviti nasproti dejstvo, da je ni v Evropi nikjer take rasne razlike, kakor n. pr. med prabitnimi rodovi himalajskega predgorja ali Cejlona in že ostarevaljivimi prebivalci Bengala, ki imajo za seboj par tisočletij kulture. Ali kje v Evropi imamo tolik antagonizem, kakor je med čistileci enoboštvenega, treznega islama ter pogani, kojih domišljija se izdejstvuje v najbolj fantastičnih oblikah češčenja lesenih malikov, opic in svete krave? Kjer so verske borbe še do naših dni s krvjo oblivale tla v potokih. Kjer poleg brahmanca, ki se zariva v najbujnejše sisteme mistike, živi budistični asket enostavnega zanikanja realnega bita in usmiljenja z vsjo stvarjo, ki se muči v dozdevnosti neobstoječega sveta. Kjer bajeslovno bogatim radžam hlapčuje milijone nemanicev. Kjer se ogromni državni teritoriji vladajo po knežih bodisi očetovsko bodisi despotično še po fevdalnem ustroju, dočim se drugi upravljajo po metodah moderne demokratične birokracije. Kjer toliko ljudi živi v najpogubnejših blodih, modrecei kakor Gandi in Tagore pa zbujujajo po iztenčenosti pa čistosti svojega duha občudovanje vsega sveta. Kjer se ljudje delijo v kaste, od katerih se najnižja v svoji zavrnjenosti ne smatra vredna niti pogleda niti slučajnega dotika druge. In vendar so zastopniki Indije in Anglije tako narodnomanjšinsko vprašanje kakor vprašanje zaščite posameznih izpovedi v primeroma zelo kratkem času zadovoljivo rešili, dočim si Evropa s tem problemom v Zenevi beli glavo že trinajsto leto brez najmanjšega rezultata...

Sprava pri okrogli mizi v Londonu je po večjem delu zasluga angleškega narodnega genija, česar tudi noben Indec ne bo zanikal. Toda če se hoče ta zgodovinski položaj razumeti pravilno in pravično, je treba vpoštevati, da vsa državna umetelnost Anglije, naj jo je potem bolj pripisati modri skrbi zase ali pa znanim idealističnim stremljenjem te čudovite rase, ne bi bila ničesar dosegla, če ne bi bila našla pravega odmeva ne samo v mehkem in skrajno vzprejemljivem indskem srcu, ampak tudi v indski miselnosti. To je zavest skupnosti, bratstva in ljubezni, oduščanja in razumevanja, človeškega dostojanstva in velikodušnosti, ki se od nekdanj izraza v najvišjih umotvorih indskega duha, je pa po nesrečnih zgodovinskih neprilikah bila potlačena in izkazana do skrajne točke propada. Bil pa je zopet učinek kulturnega dela Anglije, ki je kljub vsem trdotam, izkoriščanju in delnemu neumevanju te plemenite narodne osobine Indije ali ojačila ali zopet zbudila in tudi njega ostale zmožnosti vzgojila tako daleč, da je danes v Kalkuti na univerzi, ki jo vodijo indski učenjaki in kulturni delavci, mogoče dobiti enako visoko izobrazbo ko na najboljšem visokem zavodu znanosti na Zapadu. To sodelovanje angleškega genija in globoke rodne kulture Indije je rodilo svoje sadove v sedanosti. Danes si bosta musliman in hindu podala bratsko roko za politično kooperacijo in kulturno ter gospodarsko delo v veliki indski federaciji, dočim se v Evropi narodi, tudi če so iste vere ali pa so celo iste gabe krvnega izvora, sovražijo do popolnega nerazumevanja in do želje po popolnem iztrebljenju enega ali drugega...

Razmotrivačjo to porazno nasprotje, ne smemo pozabiti enega faktorja, ki je brez dvoma najbolj omogočil federacijo indskih držav in narodov. Ta faktor je čisto političnega značaja, ima pa seveda svoje korenine v ethosu tako Angležev kakor Indcev, gotovo pa predvsem v anglosaški rasi. To je svobodoljubje, namreč spoštovanje lastne svobode in svobode drugega, toleranca in možnost sodelovanja najrazličnejših ljudi in ljudskih tvorb ter skupin, ne da bi se zaradi potrebne enote prikrajševale ali uničevale naravne pravice, bodisi narodnega in jezikovnega bodisi kulturnega ali kakršnegažekoli značaja posameznih delov celote. To je nekaj, česar vsa Evropa do danes ne zmore. Zato so združene države Evrope slejkoprej samo fata morgana v puščavi in kaosu nečloveških, nekrščanskih in nemoralnih narodnih in drugih borb in trenj, kojih smisel pod lakom vse naše kul-

Kraljevsko mesto Zagreb v pričakovanju kraljevske dvojice

Zagreb, 24. jan. ž. Jutri dopoldne prispeta v Zagreb Nj. V. kralj in Nj. V. kraljica. Že vse mesto je danes okrašeno z zastavami. Pripravljajo se na najodličnejši sprejem vladarja in vladarice. Okna so okrašena s cvetjem. V posameznih izložbah so razstavljene slike kralja in kraljice. Obisk ima velik pomen. To pa tembolj, ker bo tokrat kraljevo bivanje v Zagrebu daljše. Prvikrat je prišel kralj v Zagreb kot regent l. 1920, drugikrat ob priliki proslave 100-letnice hrvatskega kraljestva. Takrat je bila navzoča tudi kraljica Marija.

Tretji obisk je najpomembnejši, ker pridetja kralj in kraljica na daljše bivanje. Ves Zagreb, posebna pa zagrebška društva, ki jih je okrog 600, se pripravljajo z vsem svojim članstvom za sprejem.

Že danes so prišli v Zagreb ministri Šibenik, Preka, Demetrovič, Sverljuga in Drinkovič. Dvorna čakalnica je okrašena s cvetjem in drž.

zastavo in preprogami. Danes dopoldne je prispela v Zagreb kraljeva garda z godbo. Garda se je nastanila v vojašnici Zrinjskega. Dvorni voz bo na kolodvoru pričakala četa kraljeve garde z gardno godbo in fanfaro. Za časa kraljevega bivanja v Zagrebu bo na kraljevem dvorcu izobešena zastava. Izmenjava straže se bo vršila vsak dan ob 11 na svečan način. Vse časopise prinaša slika kralja in kraljice in navdušene članke, kjer pozdravljajo njih prihod.

Zagreb, 24. jan. ž. Čim so prišle prve vesti o prihodu kralja in kraljice v Zagreb, je nastalo v hrvatskih vaseh ogromno navdušenje. Okoliški kmetje so se dogovorili, da pridejo v Zagreb in da sprejmejo kralja. Kmetje se pripravljajo na pot v Zagreb na konjih, z avtobusi in vlaki. Prišli bodo v skupinah z lastnimi godbami in državnimi zastavami.

Na progi Belgrad-Zagreb se povsod, kjer se bo kralj vozil skozi, pripravljajo slavnostni

sprejemi. Iz mnogih mest pridejo deputacije, da se poklonijo kralju. Zupan Siska je izdal proglas na prebivalstvo, da se udeležijo sprejema kralja in da mesto okraši z zastavami.

Zagreb, 24. jan. ž. Danes so se na zagrebških ulicah pojavili kraljevi gardisti, mladi in močni ljudje. Pojav gardnih častnikov je dal mestu živalno noto. Povsod so simpatično sprejeti. Pretekli dnevi je prišlo dvorno osobje. Z vlakom je prispelo več avtomobilov. Snoči so napravili nekaj voženj po mestu, predvsem radi tega, da šoferji spoznajo zagrebške ulice. V Gornjem gradu, kjer bo bival kralj, vlada velika živahnost.

V večernih časopisih so številna društva objavila pozive, da se članstvo udeležijo jutrišnjega sprejema. Mestno županstvo je izdalo proglas, v katerem poziva močanstvo, da se udeležijo jutrišnjega manifestacijskega sprejema po mestu.

Boj za in proti bogoslužju v domačem jeziku

Slovenska duhovščina se je radi krivičnega postopanja fašističnih oblasti v vprašanju cerkvenega jezika v Primorju pritožila na sv. Stolico, ki je odposlala nekoga kapucinskega škofa, da prouči položaj in preišče verske razmere v slovenskem delu Italije. Odposlanec Vatikana se je nekaj časa mudil v Gorici in je sedaj v Trstu. Kakor na povelje fašistični tisk baš sedaj nadaljuje z ljuto ofenzivo proti slovenski duhovščini in zlasti proti goriškemu nadškofu dr. Sedeju. Tukaj prednjači tržaški »Piccolo«, ki pobija argumente za slovensko bogoslužje, ki so umišljeni in jih je sam postavil, ogiba se pa glavnega argumenta, ki govori za bogoslužje v materinem jeziku, to je dušni blagor vernikov in pa naravni zakon pravičnosti, ki zahteva spoštovanje materinega jezika od katerikoli oblasti.

Tržaški tisk zahteva odstranitev nadškofa Sedeja.

Včerajšnji »Piccolo« (sobota 24. t. m.) piše torej med drugim sledeče: »Eden izmed dokazov, ki naj upravičijo slovenski jezik v cerkvi in ki je napravil vtis na nepočene, je baje nevarnost, da bi slovenska duhovščina kmečke mase kraškega in obsoškega prebivalstva odtrgala od rimske cerkve in jih povedla v naročje pravoslavja. Brez bojazni, da bi se zmotili, moremo reči, da je tako govorjenje brez podlage. Kajti protitalijansko zadržanje drugojezičnega klera v zadevi bogoslužja in poučevanja mladine v verouku ne izvira toliko iz lastnega nagiba, kakor iz želje, istovetiti se s čustvovanjem in željami svojega pastirja, nadškofa goriškega. Ko bi se na vodstvu nadškofije nahajal Italijan po rojstvu in mišljenju, bi slučajni protitalijanskega mišljenja med hribovsko kmečko duhovščino postali hitro zelo redki in bi se jih brez vsega lahko izločilo. Nadškofi in škofi so, ki narade duhovščino. To je zakon, ki velja tisočletja, in je ključ za moč in slavo katoliške cerkve. — Sicer pa so kmetje na Krasu in Posočju tako udani rimski cerkvi, da ne bi sledili duhovniku, ki

bi jih hotel povesti in pravoslavje. Na vsak način se bi rimska cerkev znala braniti proti takim grožnjam, ki jemljejo njen ugled tudi že s tem, da si jih postavlja kot možnost. Potem pa še druga, mnogo važnejša stvar je tu: tak korak bi imel čisto političen protitalijanski značaj in ne bi mogel pustiti brezbrizne politične oblasti, ki bi na prvi mig posegle vmes, da zatro gibanje, nevarno javnemu redu.«

Smisel vsega članka je toraj ta, da se mirno in brez nevarnosti lahko zatre slovenščina v bogoslužju. Predpogoj, da se to zgodi, pa je odstranitev slovenskega nadškofa v Gorici.

Tržaški framazonški list, ki na tak način »zastopa Cerkev«, hoče očitno vplivati na izid gori omenjene preiskave in vršiti pritisk na vaticanske kroge, da odločijo proti resničnim koristim Cerkve. Da Vatikan ni voljan ugoditi nacionalističnim zahtevam fašističnih krogov, kaže odgovor v »Osservatore Romano« od 23. januarja na govor glavnega upravitelja apelacijskega sodišča v Trstu, ki smo ga omenili tudi v »Slovencu«.

»Osservatore Romano« brani slovenščino.

»Osservatore Romano« piše:

»Višji državni pravdnik apelacijskega sodišča v Trstu je v svojem nastopnem govoru izrazil upanje, da se bodo stopnjema ukiniteli gotovi sistemi, zlasti oni, ki se nanašajo na rabo jezika, ki ni naš.« Isto bi se tikało ministrstva prosvete, »ker se v obmejnih pokrajinah rabi jezik, o katerem nihče do sedaj na italijanski zemlji ni smatral potrebno, da ga pozna.« Tako se je izrazil govornik, ki je malo preje ugotovil, da se poznanje italijanskega jezika kot naravnega jezika v tej slovenski pokrajini vedno bolj razširja.« Torej do sedaj še ni dovolj razširjen.

Logično in pravično je toraj, da ministrstvo prosvete toliko časa, dokler se to ne zgodi, rabi za verski pouk v dušni prid vernikov jezik, ki je za ljudi najlažji in ki ga verniki najbolje razumejo.

Zaključek ženevskih zasedanj

Razorožitevna konferenca bo trajala šest mesecev

Zeneva, 24. jan. kk. Na koncu današnje dopoldanske javne seje Sveta Društva narodov je prišlo prvič do nastopa med dr. Curtiusom in Briandom. Henderson je izrazil upanje, da se mora pripravljeno leto, ki je še na razpolago za razorožitveno konferenco, porabiti za to, da se bodo mogli doseči čim večji rezultati. Upati je, da bodo številke, ki se bodo vstavile v načrt konvencije, izkazovale čim največ dosegljivo razorožitve. Dr. Curtius je nato izjavil, da bi se na ta način moglo vzbuditi mnenje, da je načrt konvencije že trdna podlaga in obvezna za vse udeležene vlade in da ga je treba samo še opremiti z nekaterimi številkami. Dr. Curtius je dostavil: »Mi tega načrta nikdar nismo sprejeli ter je bil samo poslan vladam v vednost. Pripomnil bi tudi rad, da je celo vprašanje sistema razorožitve še odprto in da zato nikakor ne gre samo za vstavitve številke.« Ta govor nemškega zunanjega ministra je dal Briandu povod, da je še energičneje branil načrt konvencije kot temelj bodoče razorožitvene konference. Pripomnil je: »Sedaj imamo vsi dolžnost, da najprej vsi prispevamo k temu, da v teh zadnjih dvanajstih mesecih ne bo prišlo do novih nemirov. Gotove pridržke povsem razumem, vendar pa tudi z vsem poudarkom opozarjam, da se mora delo komisije smatrati povsem za resno in da se ne sme smatrati za postransko.

ture je edino ta, da nadvladaj samo eden, drugi pa da kot manjvredni robujejo, če jih že ni moči uničiti.

Zeneva, 24. jan. kk. Po razgovoru pri Hendersonu, katerega so se udeležili dr. Curtius, Zaleski in stalni poljski delegat pri Društvu narodov, minister Sokol, je izjavil dr. Curtius, da je postal sporazum med Nemčijo in Poljsko končnoveljavjen. Na podlagi nove formule se je izdelalo poročilo, ki se ima danes popoldne sprejeti na javni seji Sveta Društva narodov. To poročilo obsega v glavnem tri točke: 1. Svet Društva narodov ugotavlja, da je bila ženevska konvencija večkrat kršena v čl. 75 in 85, in sicer ne samo pri volitvah v Zgornji Šleziji, temveč da so bile kršene tudi dotične določbe pogodbe o varstvu manjšin na Poljskem in v Pomorjanskem. Obenem izreka Svet Društva narodov upanje, da bo poljska vlada storila vse mogoče, da pokliče krivce na odgovornost. 2. Svet Društva narodov ugotavlja, da ideologija zveze vstavev v Zgornji Šleziji ni primerna, da bi pospeševala mirno soživiljenje med večino in manjšino. 3. Poljska vlada bo najpozneje do meseca maja poslala Društvu narodov točno poročilo o izvedbi danih obljub, da se slični dogodki ne bodo ponavljali.

Italija premešča diplomate

Za opolnomočenega ministra v Sofiji je imenovan Giuliano Cora, v Kabul poide Vincenzo Galanti.

Za konzula v Zagrebu je imenovan Carlo Ugnita, za konzula v Solunu Italjo Zappoli, za konzula v Gradcu Luisi Nardi.

Francoska kriza

Pariz, 24. jan. AA. Po občem mnenju časopisnih komentarjev je Briand najbolj kvalificirana osebnost za rešitev sedanje vladne krize. Po drugi strani pa dvomijo, da bo Briand prevzel predsedništvo nove vlade, pač pa bo po vsej priliki obdržal resor zunanjega ministrstva.

Ako mandat ne bo poverjen Briandu, smatrajo listi, da bo predsednik francoske republike Doumergue pozval danes Laval ali Barthouja, da sestavi novo vlado.

Pariz, 24. jan. kk. Predsednik republike Doumergue je imel danes popoldne daljše telefonske pogovore z Briandom, kateremu je ponudil sestavo vlade. Briand je to nalogo odklonil in se pri tem skliceval na težke naloge, ki jih ima kot zunanji minister. Prvi za Briandom, na katerega bi se imel po parlamentarnih pravilih obrniti predsednik republike, bi bil poslanec Flandin, ki je povzročil padec Steegova vlade. Flandin pa ima malo upanje, da bi z njim sodelovala meščanska levica. Ostaneta torej samo Laval in Barthou kot kandidata, ki imata največ izgledov na uspeh.

London, 24. jan. AA. Sir William Bull, dobroznani konservativni poslanec in odlični pobornik zgradbe predora pod Rokavskim prelivom, je umrl na svečanem kosilu v Fromu pri Somersetu, potem ko je izrekel napitnico.

Zagrebška vremenska napoved: Toplo, vetrovno, spremenljivo, poslabšanje vremena. Dož.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno, padavine. Sveži zapadni vetrovi. Na gorah snežni viharji. Nevarnost lavin. Padec temperature.

Zasedanje banskega sveta

Ljubljana, 24. jan. AA. Na tretji seji banskega sveta je gospod Mihelič Alojz prosil popravo zapisnika prve seje v toliko, da je v svojem govoru poudarjal, naj naša vlada upošteva izvoz hmelja ne samo pri sklepanju trgovinske pogodbe s Češkoslovaško, temveč pri sklepanju takih pogodb z drugimi državami sploh.

Ban dr. Marušič je sporočil banškemu svetu, da je industrijska komora v Belgradu stavila na razpolago en vagon lanenega semena kmetovalcem. Seme bo razdeljevala Kmetijska družba sporazumno z bansko upravo.

Pri razpravi o proračunu prosvetnega oddelka je gospod Steblovaik Martin izjavil, da so postavke za Narodno galerijo in gledališče prevelike. Pritrjuje, da teh zavodov ne smemo omalovaževati in da ne bi kazalo jih ukiniti. Prosi za pojasnila, v kakšne svrhe je postavljena postavka za

stanarino učitelstvu.

ko se vendar v to zavezane občine. Z veseljem je pozdravil postavko 2 milijona dinarjev za zgradbo šol kot podporo občinam in 4 milijone dinarjev kot prispevek banovinskemu šolskemu fondu. Te podpore naj bi se z državnim prispevkom še povečale in bi se pomagalo občinam pri vršenju njihovih zakonskih obveznosti. Brezbeni, ki jih nalaga zakon občinam za šolstvo in za učitelstvo, so tako ogromna in trda, da jih ravno revnejše občine ne zmorejo. Ta bremena imajo za posledico veliko nezadovoljnost, a posledica te nezadovoljnosti postane lahko tudi komunistem. Nezadovoljnost ljudstva je naperjena v prvi vrsti proti županom, ki morajo izvrševati zakon. Zaradi neprilike in težkoč pri teh poslih pa odlagajo mnogi župani svoja mesta. Zaradi datave, ki jih prejema učitelstvo, ga ne zavida samo podeželsko ljudstvo, temveč tudi drugo uradništvo. Tudi delovni čas učitelstva v primeru z drugimi državnimi uradniki ni tolik. Nekateri učitelji imajo komaj po par ur službe na dan. Pridni učitelji so redke izjeme.

Govornik je nato govoril

o Sokolu kraljevine Jugoslavije

ter je izjavil, da je postavka za podporo Sokolu prevelika. Da ne bo napačnega mnenja, izjavlja, da on nikakor ni nasprotnik sokolske ideje, ker se je sam takoj po ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije prijavil kot podporni član Sokola. Mnenja je, da se mora vsaka dobra stvar sama razvijati. Pogoji pa so dani le v mestih, ne pa na deželi, kjer ni uspeval ne Sokol ne Orel, pojavljajo pa se dejstva, ki niso v prilogi Sokola. Govornik je predlagal, naj se postavka za Sokola zniža in ta prihranek porabi za povzdigo kmetijstva in zadružništva.

G. dr. Koritnik Bogdan je predlagal, naj se postavka za šolske zgradbe in za banovinski šolski sklad znatno poveča. Podpora za Sokola naj se še za enkrat toliko zviša. Pokritje se mora najti v dokladah k direktnim davkom, katerih osnova znaša 80 milijonov dinarjev. Ako ostane pri sedanjih dokladah, bo znašal povisek v proračunu 5 milijonov dinarjev, od katerih naj se 500.000 Din da za Sokola kraljevine Jugoslavije, a ostalo za šolske zgradbe. Prosil je, naj se občine v čabarskem okraju, ki so itak bolj siromašne in katerim so sedaj naložena težka bremena po zakonu o narodnih šolah, znatno podprejo.

G. dr. Obersnel Maks odgovarja g. Steblovniku Martinu glede Sokola ter je izjavil, da je izjavil, da je sokolskemu pokretu sedaj dana možnost in volja, da se njegov program izvrši tudi po deželi. Zato se je tudi v zadnjem času začela aktivna organizacija po deželi. Na deželi naj razvija Sokol vsaj svoj minimalni program. Ni izključeno, da so v tej organizaciji, ki je tako razvila in velika, mogoče tudi osebe, ki v njo ne spadajo. Tem osebam, če se jim kaj takega dokaže, gotovo ni mesta v tej nacionalni ustanovi. Sokol se zaveda v polni meri svoje naloge. Da bo mogel izvršiti svoj program, je potrebno, da se izpolni z vsemi krogi naroda. Državna politika je z zakonom dala Sokolu kraljevine Jugoslavije večje naloge, kot jih je imel Sokol dosedaj. Zato je tudi banovina po zakonu dolžna, da podpre delovanje Sokola. Končno prosi za povečanje te podpore za Sokola kraljevine Jugoslavije v višini, kot jo je predlagal Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

G. Košir Anton je predlagal, naj banovina prevzame na svoj proračun vsaj dve tretjini

katehetskih nagrad.

Govornik je o težkih bremenih, ki jih nalaga zakon o narodnih šolah občinam ter je prosil, naj se upošteva spomenica Kmečke zveze. Obrazložil je razne težnje konjskega okraja glede šolskega vprašanja ter je prosil za ustanovitev meščanske šole v Kojlcih.

G. Prepeluh Albin je izjavil, da treba z ozirom na vsesplošno gospodarsko krizo gledati na štednjo. Podpora za Sokola naj se porabi predvsem za akcijo na deželi.

G. Lončar Ivan je dejal, da so občine, ki so bili iznešeni proti učiteljem, presplošni, ker je mnogo dobrih učiteljev. Bizonov dinarjev, ki je namenjena za zgradbo narodnih šol.

G. županik Falik Franc je govoril o težkih gospodarskih in nacionalnih prilikah prekmurskega prebivalstva do zedinjenja Slikal je zastopavljene tega prebivalstva v gospodarskem, posebno pa v nacionalnem in prosvetnem oziru ter je poudarjal, da je ravno zaradi tega prekmursko prebivalstvo sedaj najbolj potrebno nacionalne podpore ter nacionalne in prosvetne povzde in vzgoje. Zaradi tega je nujno potrebno, da se ohrani v Murski Soboti celotna gimnazija. Naprosil je bansko upravo, naj v tem oziru vse stori pri centralni vladi in naj tudi sama prisloži z zneskom 300 do 400.000 Din na pomoč. Taka pomoč je vsekakor potrebna, da se utrdi in upostavi nacionalna zavest med našim ljudstvom, predvsem v obmejnih krajih. Temu ljudstvu, ki je toliko trpelo, naj se da prilika, da se v miru in zadovoljstvu razvije in napreduje. Izročila pozdrave vsega prekmurskega prebivalstva banu, na katerega delo gleda narod s polnim zupanjem, in banškemu svetu ter končuje z vzklikom: »Naj Bog ohrani Nj. Vel. kralja Aleksandra in Njegov Visoki kraljevski dom.«

G. Versič Ivan se je pridružil predlogu, naj se omožne ženske ne nastavljajo kot učiteljice in naj se nastavitve ženskih sploh omeji, posebno na deželi. Navajal je neprilike, ki jih imajo občine z dajatvami učitelstvu.

G. Babnik Valentin je prosil pojasnila, ali se bodo iz postavke za meščanske šole podpirale vse meščanske šole ali samo tiste, katere so prej podpirale okrajne blaginje, odnosno okrajni zastopi.

G. dr. Roš Franjo je govoril o namestitvah in premestitvah učiteljev ter priporočal, naj se ne pretirava z ustanovitvijo sporednic ter navaja primer v Laškem, kjer imajo nekateri razredi komaj okoli 30 otrok.

G. Litrop Stefan je prosil, naj se uredi šolski okoliš med občinami Turnišče in Ranjkovič. Pridružil se je predlogu g. Falika glede ohranitve polne gimnazije v Murski Soboti.

G. dr. Goričan Alojz je govoril o nastavljanju učitelstva.

G. Serbinek Ivan je predlagal, naj se poleg narodnim gledališčem da podpora tudi podeželskim odrom. Šolske počitnice naj se uredijo po šolah krajevnih šolskih odborov in po krajevnih prilikah.

G. Lebišinger Hinko je izjavil naslednje: Občine so z dajatvami učitelstvu preobremenjene. Te dajatve znašajo skoraj eno tretjino vseh občinskih proračunov. Zaradi tega se prepada med učitelstvom in narodom, ki je nastal po vojni, povečuje, mesto da bi se zmanjšal. S temi dajatvami so zlasti udarjene male občine. Priporočal je, naj bi država plačala učitelstvo kakor druge uradnike, ako pa to ne gre, naj se stavijo dajatve učitelstvu v banovinski proračun. Isto naj se zgodi glede katehetskih nagrad. Prekliče naj se odredba, po kateri smejo šolski upravitelji kot tajniki krajevnega šolskega sveta odpirati pošto in hraniti pečat, torej vršiti pošto, ki so predvsem pridržani predsedniku. Prekliče naj se tudi prepovedi poučevanja nemškega jezika po učiteljih izven šole. Postavke za podporo gledališčem se mu zdijo prevelike, ker je tudi on mislejša, naj se te ustanove same vzdržujejo. Te postavke naj bi se raje uporabile kot podpore društvu za humanistične vede. Prosil je, naj se revnejše občine ne silijo k zidanju šol.

G. dr. Sajovic Ivan je poudarjal, da znašajo izdatki za prosveto 11% celotnega proračuna, kar ni preveliko. Kar se tiče pritožb proti učiteljem, so v splošnem upravičene. Krive temu so v glavnem prejšnje razmere, ko je bilo učiteljsko vprašanje politikum in je bilo učitelstvo porazdeljeno v politične tabore. Postavka za podporo Sokolu kraljevine Jugoslavije naj se zviša.

G. Čizek Alojzij se pridružuje izvajanjem dr. Roša glede nepravilnosti forsiranja novih razredov kakor tudi glede neracionalnosti gotovih učiteljskih premestitev. Dalje priporoča, naj se več ne dogaja, da se bivši šolski voditelji pridružijo svojim prejšnjim zavodom kot pridruženi učitelji.

G. Lipej Fran stavi predlog, naj se izpremeni zakon o narodnih šolah, v kolikor se tiče dajatve stanarine in kuriva po občinah. Te doklade preveč obremenjujejo ravno revne občine. Te dajatve naj bi prevzela banovina ali pa država. Prosi, naj se občini Senovo nudi izdatno pomoč za odplačevanja dolga, ki ga je najela za zgradbo nove meščanske in osnovne šole. Pridružuje se predlogu g. župnika Falika, naj se vsekakor ohrani višja gimnazija v Murski Soboti.

G. Gajšek Florijan se pridružuje izvajanjem dr. Roša in dr. Čizeka.

G. Mihelič Alojz priporoča, naj se pri podporah za šolske zgradbe upoštevajo tudi občine, ki so poslopja že dogradila, a morajo sedaj odplačevati dolgove. Opozoril je na gluhozono in je pred-

Velik preokret v Nemčiji

Brüning prevzame zun. ministrstvo — Za sodelovanje s Francijo

Berlin, 24. januarja. KK. Mnogi dogodki poslednjih dni, posebno nova politična orientacija katoliškega centra, dokazujejo, da se nahaja Nemčija na predvečer važnih dogodkov. Govori se namreč, da bo takoj po zasedanju Društva narodov dr. Curtius odstopil. Njegov odstop je v zvezi z novo smerjo nemške zunanje politike pod vodstvom centra za ožje sodelovanje s Francijo in proti sodelovanju z Italijo in Rusijo, katero politiko je izvajal dr. Curtius daleko bolj intenzivno, kakor je v interesu nemške države. Ta politika je v nasprotju s politiko, ki jo je inavguriral in vodil dr. Stresemann.

V zvezi z novimi smermi nemške zunanje politike bo Nemčija dobila od Francije posojila v znesku 4 milijarde frankov na pet let. Toda imela

Poljska manifestira za Jugoslavijo

Varšava, 24. januarja. AA. »Polski Zbrojnik« in »Kurier Vileński« objavljata izbrane članke o jugoslovenski kraljici Mariji, in prinašata o njej obširen življenjski opis, v katerem poudarjata njene vrline kot matere in osebnosti. Članke sledjata, da mora Jugoslavijo čakati lepa bodočnost, ko ima tako kraljico.

Varšava, 24. januarja. AA. Kršćansko-socialni organ »Reč Pospolita« ter »Demik Porania« prinašata uvodni članek izpod peresa znamenitega duhovnika Kneblovskega, ki se bavi z razmerami v Jugoslaviji. Kneblovski prikazuje vprašanje konkordata in naglašja, da je to vprašanje v Jugoslaviji večje nego na Poljskem, ker so v Jugoslaviji tri vere. Dalje Kneblovski demantira fantastične glasove o naši državi.

Zveza industrijcev o zakonu o zavarovanju delavcev

Pod predsedstvom g. Dragotina Hribarja se je dne 21. t. m. vršila LXII. seja Predsedništva zveze industrijcev. V razpravi o načrtu zakona o zavarovanju delavcev se ugotovi, da pomenijo materialne določbe načrta izvestno izboljšanje na pram sedanjemu stanju. Nasprotno pa načrt ne prinaša one reorganizacije uprave zavarovanja, katero smo ponovno zahtevali. Predsedništvo soglasno s sklepom ankete, ki se je vršila dne 20. t. m. pri Zbornici za TOI v Ljubljani, da se naj Osrednji urad za zavarovanje delavcev likvidira in nadomesti z Zvezo zavarovalnih zavodov vseh banovin. Tako spremenjeni zakon bo omogočil večje prihranke. Dokler se ne izvede predlagana reorganizacija in se ne dosežejo pričakovani prihranki, se ne sme izvesti starostno zavarovanje delavcev, ker je vsprlo čim dalje ostrejša krize nemogoče naložiti našemu gospodarstvu nova socialna bremena. Predsedništvo smatra, da je resolucija predstavnikov organizacij nameščencev vse kraljevine, sklenjena na sestanku dne 18. t. m. v Belgradu, ki zahteva izločitev intelektualnih delavcev in trgovskih nameščencev iz obsega delavskega zavarovanja ter raztegnitev pokojninskega zavarovanja nameščencev, ki je danes v veljavi v Sloveniji in Dalmaciji, na vsa država, nabeloma upravičena. Ker Trgovsko-bolniško in podporno društvo v Ljubljani ne sprejema v zavarovanje onih nameščencev, ki so zaposleni v tovarnah, je vplivati v tem smislu, da bo to društvo zavarovalo vse industrijske nameščence, ki pripadajo Pokojninskemu zavodu.

Industrijci o ban. proračunu

Predsedništvo razpravlja o banovinskem proračunu za 1931-32. Davštine in takse, katere obre-

lagal, da bi bilo tudi za te treba ukreniti, da se uporabljajo za člane človeške družbe. Naj se v prihodnjem proračunu predvidijo za to primerne postavke.

G. Robič Srečko se kot zastopnik obmejnega kraja pridružuje predlogom dr. Koritnika in dr. Sajovice glede izdatnega zvišanja podpore Sokolu kraljevine Jugoslavije.

G. dr. Šestar Matej je predlagal, naj postavke za posamezne muzeje ostanejo. Zakon o narodnih šolah je nesrečno stiliziran, ker uvaja neposredne dajatve učitelstvu. Učitelstvo samo pa čuti odločnost teh dajatev.

G. Lipej Fran prosi za posredovanje, da bi se čimprej izdal zakon o meščanskih šolah.

G. Kurent Alojz je podčrtaval, da zaradi neposrednih dajatev trpi ugled učitelstva in katechetov, ker se smatrajo ti krivi, da mora dajati kmeti ta težka bremena.

G. ban dr. Marušič je konstatiral, da je prišla do zaključka, da je v celoti proračun banovinske politike bil smatran kot dober in pravilno sestavljen. Glede postavke za Sokola kraljevine Jugoslavije obznanjuje, da zaradi finančnih težkoč ni mogel v celoti ugoditi predlogu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Glede učitelstva so mu že znani razni prigovori, ki so bili iznešeni. Učitelstvo ima poleg duhovništva vse pogoje, da narod izobražuje. Učitelstvo pa se mora v polni meri zavedati svojih nalog, predvsem mora tudi znati, da je ono tu zaradi naroda in ne nasprotno. Učitelstvo pa se mora usposobiti za to svoje delo. Vsak učitelj mora priti v kraj, kjer mora izvršiti svoj maksimum. Usposobile se bodo tudi učiteljice, da bodo delovale v pravem narodnem in sokolskem smislu. Bremena občin za učitelstvo so sicer velika, a ono tega ni krivo.

Dravska banovina po pravici slovi, da ima smisel za civilizacijo. Mi slovim kot eni prvih v državi. Naša gledališča so nekaj vrhunce naše kulture. Naše stremiljenje mora biti in je, da se take ustanove ohranijo, kar je danes mogoče, ako jih izdatno podpiramo.

Znana mi je nacionalna zavest v Prekmurju, znano mi je tudi, da Prekmurje ni moglo biti delno našega napredka. Zato pa moramo biti hvaležni Prekmurcem, da so ohranili naš jezik in ljubezen do domovine in da so nam ostali zvesti. Naša dolžnost je, da jih podpiramo, da bodo mogli skupaj z nami korakati k napredku in razvoju.

Besedo je nato povzel g. pomočnik bana dr. Pirkmajer. Pravi, da Slovenci radi podčrtavajo svojo kulturno samobitnost. Ta kulturna samobitnost je vsota duševnih dobrin, katero je treba čuvati ne samo zaradi Slovencev, temveč tudi kot del kulture naše jugoslovske domovine. Iz tega vidika je banska uprava stavila v proračun za prosveto postavke, ki naj služijo temu cilju. Nato govori o šoli, gledališču itd.

Nato je bila seja prekinjena.

bi se pa obvezati, da v tem času, dokler traja kredit, ne bo prihajala na dan z revizionističnimi vprašanji, niti ne bo zahtevala moratorija za reparacije. Jamstvo za to posojilo bi nudila nemška industrija z ozirom na težki gospodarski in finančni položaj države.

Dr. Brüning je trdno odločen iti po tej poti. Edino mu je bil do sedaj napoti dr. Curtius. Radi tega bo dr. Brüning tudi prevzel zunanje ministrstvo. Francija je nerazpoložena radi nacionalistične propagande, vendar se naglašja možnost, da bi nacionalisti mogli sodelovati ne samo na vladi, nego prevzeti v svoje roke tudi vso oblast. Dr. Brüning je odločen, da prične ostro borbo proti narodnim socialistom. V prvi vrsti bi od industrijskih krogov zahteval, da Hitlerjevi stranki odrečejo vsako finančno pomoč.

Varšava, 24. januarja. AA. Kongres jugoslovensko-poljske lige bo dne 24. aprila v Poznaniu. Pri tej priliki bo cela vrsta prireditev in predavanj. Uvodno predavanje bo imel predsednik trgovsko-industrijske zbornice v Poznaniu dr. Vaseško o predmetu: »Jugoslavija in njeni gospodarski odnosi do Poljske«.

Kongres se bo delil na tri odbore: prometni, trgovski in turistični. Prometnemu bo predsedoval predsednik trgovinske zbornice v Lvovu, trgovskemu predsednik trgovinske zbornice v Varšavi, turističnemu delegat iz Krakova.

Vsakemu odboru bo dodeljen tudi jugoslovenski član, ki se bo s Poljaki menjal pri pred-sedovanju.

menjujejo industrijska podjetja, so napram lanskemu letu znatno povečane. Uvaja se nova visoka obremenitev s takсами na nakladanje in razkladanje za prevoz na železnici. V nobenem primeru se ne bi smele te takse pobirati od blaga, ki se prevaža samo na industrijskih tirih in sploh ne pride na ceste. Pobiranje banovinskega kuluka mora biti v skladu z določbami zakona o samoupravnih cestah, ki dopušča kuluk le tedaj, če redna sredstva in v kolikor ne zadostujejo za izvedbo odobrenega programa za določeno leto. Zaenkrat še ne obstoji v zakonu predvideni petletni gradbeni program. — Banovinski proračun mora upoštevati vso opasnost splošne gospodarske krize.

Nova uredba o notarjih

Belgrad, 24. januarja. AA. Na podlagi § 250, drugi odstavek zakona o javnih beležnikih (notarjih) se more v roku 2 mesecev po objavi uredbe o številu in sedežih notarjev izvršiti zasedba mest določenih z gornjo uredbo. Zato se vabijo vsi, tudi dosedanjí javni beležniki, ki so postavljeni na razpoloženje (§ 250, 3 odst. zakona o javnih beležnikih), ki žele kompetirati na katero izmed notarjskih mest, da pošljejo najkasneje do 15. februarja t. l. svojo prošnjo, taksirano s 5 Din neposredno na ministrstvo za pravosodje. V prošnji lahko vsakdo kompetira na več mest in naznači po vrsti mesta, kakor se zanj najbolj zanima. Prošnji, izzemski dosedanje javne beležnike, ki so postavljeni na razpoloženje, kakor tudi odvetniki morajo prošnji priložiti dokazila (izpovedevala in slično) o tem, da obstoje pogoji po § 6 odnosno 8 in 243, 2 odst. zakona o javnih beležnikih, in da ne obstoje pogoji, navedeni v § 9, 1. odst., točka 1, 2, 3, 5, 6, 7 in 8 istega zakona,

Pismo iz Ženeve

Ženeva, 22. jan. 1930.

Ko boste to pismo sprejeli, gospod urednik, bo Ženeva najbrže zopet prazna. Prtljaga se v velikanskih tovornih avtomobilih prevaža na kolodvor in preklada v očistene in blesteče posebne vozove delegatov, ki so se pripeljali iz vseh krajev sveta. Ženeva je podobna jesenski-mu dnevu, ko začne padati listje. Slovo vedno vzbuja melanholijo, posebno še v Ženevi. Marsikateri izmed gospodov bo stisnil zadnji roko temu ali onemu kolegu. Drugi bodo prišli novi ljudje. Poslavljati se, pravi francoski pregovor, C'est mourir un peu, je podobno umiranju. Za koga naj ta rek bolj velja, kot pa za ženevske sestanke! Če se spominjamo onih navdušenja polnih zborovanj v prvih letih po vojski, ko se je s širokosrčnimi gestami gradila nova Evropa, ko so vsa nakopičena sovraštva tonila v prekipevaajoči želji po vesoljnem bratstvu in ljubezni, potem moramo pritrditi, da je misel evropskega sodelovanja z vsakim ženevskim slovesom nekoliko umrla.

Veliko mednarodnih prvakov, ki so igrali prvo vlogo v Ženevi, ni več. Vrvenje zgodovinskega razvoja jih je pomelo s seboj ali potisnilo na stran. Ko smo mi stari Ženevčani gledali prihajati razne delegate k ravnokar zaključenim konferencijam, nemške, zavite v severne kožuhe; nonšalantne, brezbrizne Angleže, fine in elegantne Francoze, aristokratske Španjolce, nedojmljive rumene obraze Japana, ter vso ono plejado tujnikov, pisarjev in novinarjev, ki so s svojim hruscem in truscem spremljali vsakokratno zbiranje mednarodno-političnih zvezd, nam je prišlo na misel, da smo se še bolj postarali. Vse novo, vse neznano. Samo Briand je še naš stari znanec, on je še stebel Ženeve. Nobena kriza ga ni podrla, samo postal je še tudi on. Če se spominjamo njegovih govorov, ki so povzročili, da so vzdrhtele najbolj čiste strune človeškega srca, se nam dozdeva, kakor da smo bili pri veličastni božji službi v starodavni katedrali, ko ob koncu zabučijo orgle in zanesajo med osivele oboke polne slovesne akorde, ki se potem vlivajo dol na vernike v strujenih valovih najmilnejše harmonije. To je bil Briand. Tega ne poznamo več. Seveda, tukrat je bila rezonanca še dobra, danes pa je Evropa, ki je svojčas še znala drkleti, preobložena s trdim gramozom nacionalističnih utopij in pohojenih, neuresničenih želja. Danes Evropa ne vibrira več!

Tako je tudi predsinočni Briandov mirovni manifest, vsebinsko lep in neoporečen v prednašanju, izvenel brez velikega odmeva, kakor se porazgubijo akordi organista za verniki, ki se trumoma ženajo proti zhotu. Po desetih letih shajanja in zborovanja, mirovni manifesti res ne napravljajo več dobrega utisa. Oni iz Locarna, Thoirya, Londona in Pariza so nas razvabili. Nad Evropo se čimdalje bolj zbirajo gavrani.

Na dnevnem redu konference je bila cela vrsta vprašanj. Zamisljeno je bilo, da bo panevropski koncert najkrasnejši uvod za druge točke, ki so izgledale manj harmonične. Briand bi imel završiti svojo vijolično, ter zapeti, kakor rajska ptica svojo očarajočo pesem o vesoljnem bratstvu. V tem omljenem ozračju bi se potem obravnavala bolj trnjeva vprašanja, kakor poljsko-nemški spor, klici po pomoči raznih narodnih manjšin, votlo gromenje iz gospodarsko uničenih agrarnih držav, suženjstvo v Liberiji, splošna razorožitev. Vse se je izvršilo po spodu. Panevropska komisija je podčrtala potrebo vseevropskega sodelovanja, poljski in nemški zunanji ministri sta izobnela svoje govore, manjšinsko vprašanje se je prelozilo na prihodnje zasedanje Sveta DN, usoda dveh milijonov sužnje v Liberiji je bila izročena v novo proučevanje posebni komisiji, ki naj pozneje prinese svoje predloge, poljedelskim državam se je obljubil nov mednarodni kongres, ki ga naj skliče Mednarodni agrarni inštitut v Rimu. Občadi so jim posebne agrarne kredite, ki bi volesilam dovolili, da se smejo vmešavati v notranjo politiko obdarovancev; glede razorožitve pa se je izrazilo soglasno mnenje, da se naj prihodnje leto skliče mednarodna razorožitvena konferenca v kakem mestu, ki razpolaga z zadostnimi hoteli, da bo moglo gostiti kakih 4000 delegatov. Izbrala se je zopet naša draga, stara Ženeva. Na koncu je sledila zopet bolj ganljiva točka z mirovnim manifestom, ki je ublažil vso razburjenost in zavil morebitne sitnosti in prestale težave v usmiljenja polni plašč ljubezni do vesoljnega miru. Harmonijo je motila nekoliko pariška vest, da je bil strogolavljjen Steegov kabinet. En sam grenek spomin je še ostal, katerega tudi mirovni manifest ni mogel izbrisati, namreč dejstvo, da se je prvič na mednarodni konferenci jasno in složno pokazala interesna skupnost med Italijo, Nemčijo, Rusijo in Turčijo.

Delegati bodo odšli in nas prepustili svojim premišljevanjem. Mi bomo pa ohranili vtis, da je sedanje zasedanje bilo eno najbolj klavernih vse povojne dobe, ter je dokazalo, da bodo morali na žalost treskniti v evropsko javnost elementarni dogodki, da jo zdramijo k realnemu mišljenju. Tega nobeden ne želi, a vsa mednarodna politika po njem vpije. Naj čuva Bog nad Evropo in njeno kulturo!

ter izpričevalo o moralni neoporečnosti, ki ga more izdati pristojna oblast po čl. 6 pravilnika o izvršitvi zakona o javnih beležnikih.

Dosedanji javni beležniki, ki jih je pravilnik za izvršitev zakona o javnih beležnikih zatekel na položaju javnih beležnikov, prilože prošnji samo dekret o prejšnji namestitvi, odvetniki pa izkaz odvetniške zbornice, da so vpisani v vrste odvetnikov in da vrše prakso v smislu predpisov § 9, točke 1 do 7 zakona o javnih beležnikih. Prošnje, ki se dostavijo po 15. februarju t. l., ne pridejo pri tem nameščanju v poštev.

Belgrad, 24. jan. m. 15. februarja se bodo v Madridu pričela pogajanja med Jugoslavijo in Španijo za sklenitev trgovinske pogodbe.

KRESIVAL

omehta sluzo
in olajša
kašel!

† Župnik Šime Črvar

Trst, 21. jan.

Zopet smo zgubili duhovnika. V ponedeljek 20. januarja so pokopali v Skopem na Krasu č. g. Šimeta Črvarja, župnika v pokopju. Pogreba se je udeležila velika množica ljudstva in deset duhovnikov. V cerkvi se je poslovil od pokopnika z izredno ganljivim govorom tomajski dekan Kjuder. Na grob je prihitel tudi pokopnikov brat dr. Črvar, odvetnik na Sušaku.

Šime Črvar se je rodil pred 56 leti v Poreču. Vse svoje življenje je posvetil Istri. Kot duhovnik je služboval v Zrenju pri Oprtlju kar 25 let. Udeleževal se je tudi v javnem življenju in bil je izvoljen tudi v poreški deželni zbor. Pred dobrim letom je stopil v pokoj.

Zapustil je nemirno Istro in se podal na Kras, da bi živel v miru, daleč od svojih nasprotnikov. Istra žaluje za enim izmed svojih najboljših sinov.

Smrt dobrega častnika in človeka

Kapitan I. razreda g. Jožef Širel, ki je tako nenadoma umrl 23. t. m. v ljubljanski vojaški bolnišnici po komaj tridnevni bolezni — zaradi neznanke komaj vidne oprasknine z nohtom na nogi, s čimer si je zastropil kri — je bil izredno dober človek, za katerim globoko žalujejo vsi, ki so ga poznali. Pokojni je bil doma iz Mokronoga, kamor po sprevidu, ki se bo danes ob 10 dopoldne iz vojaške bolnišnice premikal na Dolenjsko cesto, koder ga čaka avto, prepeljejo njegovo truplo v rodbinski grob.

Bil je star že 46 let in gotovo si ni nihče mislil, da bo moža, ki je preстал besni ogenj galiske fronte in nevarnosti v revoluciji in anarhiji zvičajajoč se Sibirije, doma doletela smrt po navidez tako neznatnem vzroku... Rajnemu Širelu, ki je bil aktiven oficir že v Avstriji, je bila po prestanem ujetnistvu v Sibiriji poverjena komanda drugega bataljona Jugoslovanskega dobrovoljskega polka, ki je bil sestavljen iz samih Slovencev. Kakor je tu v najtežavnih razmerah našim fantom storil, kar je le mogel dober, jih ščitil in varno pripeljal po zlomu Kočakove armade dobesedno skozi ogenj in sneg nazaj v domovino, tako je tudi v domovini vsem pomagal. Bil je rekrutni oficir, ki je z vestnostjo, naloženo po službi, znal vsigdar združevati obzir na človeka in njegove razmere ter izkazovati dobro, komur je le mogel. Veliko je prišel okoli in se vsem priljubil; zlasti ga bodo pomnili naši fantje in dijaki kot zlato dušo.

Bodi Bog krasnemu človeku in vzornemu oficirju, ki je bil iz vse duše Slovenec in vseskozi z ljudstvom zračen, plačnik za vsa dobra dela v večni domovini, kjer ni trpljenja, razočaranj in zapostavljanj, kakor je veliko tega izkusil tudi naš rajnik!

† Franc Mikuz, organist

Črni vrh nad Idrijo, sredi januarja.

Kdo je bil ta mož? Neznaten vaški organist-samouk (54 let), večleten cerkvenik, mrtiški oglednik, sodni cenilec, poverjenik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani, izdelovalec pločevinastih posod, svetilk itd., ki so jih kupovali svoj čas po vsem idrijskem in vipavskem okraju in po Goriškem; popravilalec ur, dežnikov itd., za svojo družino (8 otrok) pa krojač, čevljar itd. ... ter najboljši oče, ki je vkljub revščini šolal svoje otroke.

Rodil se je 2. X. 1844 v Zadlogu, obč. Črni vrh nad Idrijo. Sin gosačev — je vendar obiskoval par let idrijsko šolo, kjer se je naučil nekaj nemščine, s 17 leti se je izučil v Trstu trgovine, kjer se je naučil tudi italijanski. Potem je bil trg. pomočnik 3 leta v Tomažu na Krasu, posel pa je moral opustiti radi prehlada v nogah. Ko je okreval, je odšel v Idrijo k rudarjem, kjer se je mimogrede naučil igrati na razne instrumente. Z bratom Janezom je pozneje sestavil godbo, s katero je koloval po idrijskem okraju.

Iz Idrije ga je povabila občina, naj pride mežnarit in orglat v Črni vrh. Posebno orglanje mu je bilo sprva težko. Dokaj nevešč not, je sprva spremljal petje po posluhu. Ščasoma pa se je privadil harmonizacije tako, da je zlagal razne pesmi, ofertorije ter celo latinsko mašo v čast farnemu patronu (missa in honorem s. Iodoci). Delal je tudi napisne table za križe na pokopališču ter pri tej priliki skladal po stari narodni navadi nagrobne verzice, n. pr. »Blagor vam, nedolžne cvetice — Bog je presadil vas v svoje grede!« Nazadnje pa je še sam zase napisal nagrobni napis! L. 1883 se je preselil s svojo družino v Novo Oselico nad Poljanami, kjer je ostal sedem let. Povrnivši se z družino v Črni vrh, je bil do svoje smrti le organist z drugimi postranskimi posli.

Ko se je v Črncem vrhu ustanovilo l. 1894 gasilno društvo, se je kot tajnik veliko trudil za zidavo gasilnega doma. Pisal je na razne strani prošnje, prosil po vasi voznikov, delal sam osebno in naredil za gasilni dom lep grb, ki so ga tuje občudovali do danes.

L. 1904 je ustanovil in vodil — dokler je mogel — tamburaški zbor cerkvenih pevcev. Pritisnila pa je starost, opustili je moral eno delo za drugim, dokler mu ni bela žena prestrigla niti življenja dne 14. t. m. v 87. letu starosti. Naj počiva v miru, stara korenin!

Veleč. g. nadškofijskemu svetniku Ivanu Janču, župniku na Colu, veleč. g. župniku Deželu iz Godoviča, veleč. g. žup. upr. F. Kavčiču iz Črnega vrha ter vsem, ki so ga podpirali v bolezni, ob in po smrti in ga spremlili na zadnji poti: Bog blačaj!

Smrt

krščanskega vzgojitelja

Učitelj Jakob Kovačič umrl.

Sv. Trojica v Slov. goricah, 23. jan.

Učitelj v pok. g. Jakob Kovačič je prvi v tem letu podlegel smrtni kosi. Daljša, neozdravljiva bolezen mu je 15. t. m. pretrgala nitko življenja. Bil je vzor-krščanski učitelj. Več ko 30 let je vzorno, po krščanskih načelih z besedo in zgledom poučeval mladino na tujakajšnji osnovni šoli. Bil je vzor-mož globokoveren, neustrašen, delaven na versko kulturnem polju. Bil je zelo družaben. Pridobil si je srca vseh. To je pokazal veličasten pogreb v nedeljo, dne 18. t. m. katerega se je udeležila vsa trojiška fara in učiteljsko vsega lenarškega okraja. Naj počiva v miru!

Sv. Oče odlikoval poslanika dr. L. Pitamica

Gospod apostolski delegat za Združene države v Ameriki je izročil našemu poslaniku Pitamici v Ameriki visoko odlikovanje, komanderski viteški križ reda sv. Gregorija s posebnim apostolskim pismom.

Njegov tajnik Stojanovič je ob isti priliki prejel viteški križ istega reda.

To odlikovanje je naklonila sveta Stolica našemu poslaniku za zasluge, ki si jih je pridobil pri povrnitvi znanega diptihona zagrebške katedrale.

6. januarja je priredil apostolski delegat v Washingtonu slavnostno večerjo v čast našemu odlikovancu. Časopisje v Ameriki je obširno pisalo o tem odlikovanju.

Če je na Goriškem misijon

Gorica, 20. jan.

Pretekli teden se je vršil v Kronbergu pri Gorici misijon. Nekaterim gospodom pa ni bilo po godu. Prihajali so karabinjerji in detektivni plašiti ljudi. Pa ni šlo. Tretji dan so neznanzi nalašč ubili dve šipi na šoli. Zvečer so čakali karabinjerji pred cerkvenimi vrati. Aretirali so okoli 20 fantov in jih odvedli v Gorico. Drugi dan so zaprli še organista. Po nekaterih fantih so šli kar v cerkev. Fantje so potem skrivaj hodili k spovedi. Ko se je misijon zaključil, so fante izpustili ne da bi jih sploh bili zaslišali. Zaprli so povečini cerkvene pevce in organista. S tem je odpadlo v cerkvi slovensko petje.

Strašna nesreča v Gameljnah

Ljubljana, 24. januarja.

Danes dopoldne se je pripetila v Gameljnah pod Smarno goro strašna nesreča, ki bo najbrže zahtevala človeško žrtev. V valjčnem mlinu Ivana Juvana je bil zaposlen za delavca 43 letni Pavel Traven, rojen in stanujoč v Gor. Gameljnah 86. Ta je danes dopoldne delal v mlinu in se je med delom preveč približal transmisijskemu jermenu. Jermen je nesrečnega Travnja pograbil in ga pri-

čel sukati in vrteti. Traven se ni mogel rešiti obema jermena, ki ga je večkrat zaporedno z vso silo butnil pri vrtenju ob zid, dokler ga ni vsega polomljenega in poblega vrgel ob tla. Traven je obležal nezavesten. Ljudje so mu takoj nudili prvo pomoč, nato pa so ga prepeljali v bolnišnico. Traven ima znatne zunanje poškodbe in še huje notranje, tako da je le malo upanja, da bi okreval ter niha sedaj med življenjem in smrtjo.

Srebrna poroka

Konjice, 22. jan.

Srebrno poroko sta obhajala pretekli četrtek Anton in Marija Kropelj. G. Anton opravila že dolga leta službo komornika pri knezu Windischgruetzu. Isto službo je vršil nekaj časa tudi pri rajnem knezoškofu dr. Mihaelu Napotniku. — Kropeljeva družina je odlična krščanska družina. O ko bi bilo dandanes veliko takih! Naj jo na tem mestu samo v glavnih potezah postavimo drugim za vzgled. Mislimo tu v prvi vrsti na izredno marljivost in požrtvovalnost, s katero vsi njeni člani sodelujejo v katoliških ustanovah, zlasti pri našem katol. izobraževalnem društvu. Bog je dal jubilantom tri pridne otroke. Sin Franc študira gimnazijo v Mariboru in je gojenec šk. dijaškega semenišča. Hčerki Kristjana in Lizika sta dve najdelavnejši članici pri izobraževalnem društvu. — Gdčni Kristjani se ima družstvo zahvaliti, da ima tako lepo izpopolnjeno odersko garderobo. Ona ne sodeluje samo pri igrar, temveč napravi tudi kol izvestna šivilja za vsako igro primerne obleke, ako jih še ni v garderobi. Kako je pri tem spretna in iznajdljiva, smo lahko videli pri rimskih in judovskih oblekah v »Ben Hurju.« Prav tako marljiva delavka pri društvu je njena sestra Lizika, ki je povrh še navdušena radio-amaterka in presedi marsikatero uro pri društvenem radioaparatu. Ga. Marija pa je nenadomestljiva moč pri naših družabnih večerih. — Ob priliki srebrnega jubileja želimo jubilantom tudi za bodočnost obilo božjega blagoslova, da bi še dolgo vrsto let s svojimi otroki delovala za prosep krščanske prosvete in prav tako srečna in vesela obhajala zlato poroko. Bog živi Kropeljevo družino!

300 let božie poti

Sv. Trojica — krona Slovenskih gor.

Sv. Trojica v Slov. goricah, 23. jan.

Lotos poteče 300 let, odkar se je na prijazni gorici pričela opravljati božja služba v majhni, le-seni kapelici, posvečeni božjemu grobu.

Na tem mestu stoji danes veličastna, romarska, župna cerkev s tremi visoko v nebo kipečimi zvoniki, posvečena presv. Trojici. Ne pretiravam, ako trdim, da je sv. Trojica središče in krona Slovenskih gor. Trojičani, nanjo ponosni, smo sklenili, da bomo letos na svoje stroške zunanost cerkve prenovili in jo temeljito popravili, drugo leto pa tem slovesneje praznovali 300 letnico.

Ženski jeziki in divji prešič

Zivljenje so mu rešile

Turkova draga pri Kočevju, 20. januarja.

Turkova draga se imenuje vas, ki leži na strmem levem bregu reke Kolpe, par ur hoda od Kočevja. Stari ljudje pripovedujejo, da so se na tem kraju spoprijeli tukašnji prebivalci s Turki in jih kajpada premagali.

Kakor marsikje drugje, tako se zgodi včasih tudi v tej vasi dogodek, ki je za kraj prava senzacija. Preteklo jesen bi jim knalu pripravil tak dogodek orjaški medved, ki pa se je vsled naglo nastopajočega mraza prekmalu umaknil v brlog. Samo še par dni se je čulo o njem, nato pa vse tiho je bilo.

Povsem drugače pa je bilo danes, 20. t. m. S priznana hitrostjo se je raznesel glas, da počiva v mali, precej gosto zaraščeni dolinici pod vasjo, velik divji prašič. Vse je zletelo iz hiš in se posvetovalo, kako velikana premagati. Možje so bili po večini z doma, zato so pa imele večje besedo sicer vse časti vredne gospodinje. To vam je bilo. No, in dobilo se je par loveev, ki so bili voljni iti stat na »štante«. Ker pa ni bilo dovolj moških, naj bi ženske zverino iz doline prepodile. Dobro.

Lovci so odšli. Preden so prišli na svoja mesta, so pa imele ženske čas, da se posvetujejo, kje naj se z življo spoprimejo. Pa glej nesrečo! Posvetovanje je bilo preglasno, tudi prašič je slišal, kaj nameravajo in jo je po tihem potegnil. One seveda tega niso opazile — pravijo, da petelin nič ne sliši kadar poje. Ravno je prišel v bližino svojega mesta lovec V. P., ko jo je bliskoma primahal velikani čez rob doline in jo ubral v goščavo. Padel je strel in bilo je prepozno. Počenka je šla, pa še precejšen kos, saj so ga cenili čez 150 kg.

Po taki zmagi je bila pri loveh skoraj nevolja, ki pa je zginla takoj, ko se je oglasila teta Mina: »Saj sem vam ves čas dovolj na glas pravila, da moramo biti tiho. No, nič ne de, smo mu vsaj življenje rešile.«

Res, nič ne de, če ni padel danes, bo pa jutri ali še malo pozneje. Res, nič ne de. Koliko je pa vredna dobra volja, ki je sedaj v vasi. Povsod ozpravljaljo o lovu na spočtega divjega prašiča.

Kaj je Caritas?

V vrsti karitativnih predavanj, ki jih prireja Karitativna zveza, bo eno najpomembnejših prihodnje, ko bo g. komtur P. Valerijan Učak podal ideološki temelj in bistvo prave karitativnosti. Vljudno vabimo zlasti izobraženstvo, kakor vse praktične karitative delavce, posebno akademsko in dijaško mladino, da se udeležijo tega predavanja. Doslej so že posečale sestanke nekatere ženske šole; prilika je lepa, da se odzove tudi ženska mladina sploh, v katero področje spada delo za bližnjega še prav posebno.

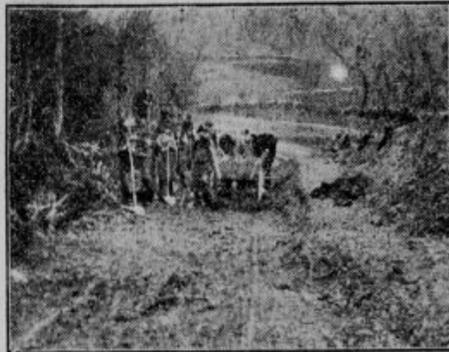
Predavanje: »Kaj je Caritas« bo v torek 27. t. m. ob 8 zvečer v beli dvorani hotela Union. Vstop vsakomur prost.

Rašičani si grade cesto

Gameljne, 23. januarja.

Resnično, vas Rašica bo dobila svojo prvo cesto. Doslej niso imeli nobene ceste. Vodila je sicer iz Gamelj na Rašico nekakšna gozdna pot, večji del leta vsa v blatu, razvožena, strma, ozka, jamasta in razrita, toda po tej poti nisi mogel na Rašico drugače, kakor z volmi.

Zdaj pa dobe Rašičani lepo moderno novo cesto, ki jih bo vezala z ostalim svetom. Graditi so jo začeli že lansko spomlad ter je bil njen daljši glavni del lansko leto do jeseni napravljen. Izvršen je bil izkop skozi gozd od Gamelj do rašičkega polja. Delali so najeti delavci, ki jih je plačevala banovina. Zdaj pa nadaljujejo z delom domačini sami. Ze od 2. decembra lani so vsak dan zbrani na »kulukuc«, pa še bo treba nekoliko tednov, da bo cesta čez njive in vrtove speljana prav do vasi in uporabna vsaj za silo. Delo seveda niti

Rašičani na cestnem »kulukuc«

takrat ne bo popolnoma gotovo, ker nameravajo Rašičani cesto potem še tlakovati z debelim ostrim kamenjem, nato pa to podlago posuti s finim gramozom. Po takšni cesti bo potem mogoče na Rašico celo z avtomobilom.

Obiskal sem bil zadnjič Rašico, da vidim, kako so domačini že napredovali z delom. Prvo skupino sem bil našel koj ob robu gozda, ko pride nova cesta na rašičko polje. Kakšnih dvajset ljudi, pa dva para konj z vozmi. Pridno so odkopavali zemljo, jo nakladali na vozove, voznički po so jo odvažali dalje na ovinek, kjer je treba zaradi ceste zasuti velik kos doline. Druga skupina je bila zaposlena na Polokarjevem vrtu, kjer je bilo treba odstraniti nekaj skalovja, pa tudi nekaj dreves, da bo nova cesta šla v ravni črti in lepo speljana čez vrt naravnost v sredo vasi, k cerkvi in k gasilnemu domu.

Vsa cesta iz Gamelj do Rašice bo dolga nekako 2 kilometra, široka pa bo 3 in pol metra, na ovinkih tudi 5 metrov. Napetost ceste znaša 5 do 6 promile, torej zelo malo. Za cesto potreben svet se je med prizadetimi posestniki večinoma zamejnjal, nekateri so svet tudi darovali, nekaj pa ga bo treba plačati po malenkostni ceni. Načrte za cesto so napravili banski inženjerji, delo pa je lansko leto vodil gostilničar Trojar iz Smartnega, ki je ob enem zidarski polir, letos pa, ko delajo samo domačini, nadzoruje in določuje delo domačini Čerenovec, g. Knific Jakob.

Za to tako potrebno cesto so se Rašičani potegovali že več let pred vojno. Takratni deželni odbor jim je bil že obljubil podporo, dr. Lampe in dr. Krek sta se trudila, da bi ljudem oskrbela sredstva za graditev. V sled nekaj malih sporov pa takrat do graditve ceste ni prišlo, in tako je Rašičane zalotila vojna. Zdaj pa se je njihova želja uresničila. Za cesto so dobili domačini od banovine 60.000 Din, od kamniškega in ljubljanskega okr. ceste. odbora pa po 10.000 Din podpore. V letošnjem občinskem proračunu je za cesto določenih 30.000 Din, pričakujejo pa tudi še nadaljnje podpore od banovine.

Ali ste že opravljali naročnino?

Advertisement for ANACOT-PASTILE. Text: Za čas GRIPE Vas varujejo ANACOT-PASTILE DRA. WANDERA. Cena maloga zavitka 8 Din, velikega 15 Din. Varujte se ponaredb!

Prosvetna zveza

Vsa prosvetna in izobraževalna društva prejmejo v teh dneh okrožnice za proslavo 60letnice pisatelja F. Finžgarja. Odbori naj okrožnice takoj prečitajo in vse potrebno ukrepejo, da se proslava po načrtu in dostojno izvrši.

Režiserski tečaj za režiserje dramatičnih od-sekov bo v nedeljo 1. febr. v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 5. Tečaj se prične ob 9 dopoldne in traja z opoldanskim odmorom do 5 pop. Vsak tečajnik mora prinesiti s seboj knjigo »Verigac, F. Finžgar. Ta igra se bo na tečaju režisersko obdelala in Prešernove poezije. Prijaviti se je pri Prosvetni zvezi do 28. januarja.

Maskerski tečaj bo 2. februarja, na praznik. v prostorih Prosvetne zveze. Tečajniki naj prinesejo s seboj brisačo in šminke. Tečaj traja od 9 dopoldne z opoldanskim presledkom do 5 pop. Prijaviti se je do 28. t. m. v tajništvo Prosvetne zveze.

V Sveto deželo, Sirijo in Egipt se bo vršilo potovanje od 19. aprila do 11. maja t. l. Izletniki potujejo z motorno ladjo »Monte Rosca« iz Genove v Neapelj, kjer si ogledajo Pompeje in Vezuv. 25. aprila napravijo izlet iz Beiruta v Balbek. 27. aprila se izkrcajo v Haifi, odkoder potujejo z avtobusi čez Galilejo, Samarijo, Judejo in Jeruzalem. Ogledajo si Kano, Nazaret, Tiberias, Sihem, Betanijo, Mrtvo morje, Jordan, Jeriho, Betlehem in Jeruzalem. 1. maja odpotujejo iz Haife v Port Said, kjer si ogledajo Kairo in obiščejo piramide. 4. maja odplove ladja iz Port Saída in se ustavi na otoku Krfu ter pluje iz Katorskega zaliva proti Benetkam, kamor dosepejo izletniki 10. maja. Vsi stroški: t. j. železnica po Italiji v Genovo in iz Benetk do drž. meje, vožnja, hrana in stanovanje in vsem potovanjem, vse železnice, avtobusi, napitnine, torej celokupno vsota ne doseže niti 10.000 Din. Ladja ima en sam razred in se človek prosto giblje po vseh krovih. Kdor pa ne želi kabine, ampak se zadovolji s skupno spalnico, tega bo stal ves izlet nekaj manj kot 9000 Din. Priglasiti se je treba v Prosvetni zvezi do 19. februarja t. l.

Nova notarska uredba

Belgrad, 24. jan.

Pravosodni minister dr. Srškič je izdal uredbu o sedežih in številu notarjev.

Na sedežu višjega deželnega sodišča v Ljubljani je določenih 5 notarskih mest v Ljubljani, 4 v Mariboru, 2 v Celju, Murski Soboti in Ptuj, 1 v Brežicah, Brdu, Gor. Laščah, Višnji gori, Vranskem, Vrhniki, Gornjem gradu, Gornji Radgoni, Dolenji Lendavi, Žužemberku, Kamniku, Kočevju, Konjicah, Kostanjevici, Kočevju, Kranju, Kranjski gori, Kreskem, Laškem, Litiji, Logatcu, Ložu, Ljutomeru, Metliki, Mokronogu, Marenbergu, Novem mestu, Ormožu, Prevaljah, Radečah, Radovljici, Ribnici, Rogatec, St. Lenartu, Senvnici, Trzinu, Cerknici, Crnomlju, Škofji Loki, Šmarju in Šoštanju.

Pravosodni minister je tudi razpisal natečaj za vsa ta notarska mesta. Vsi dosedanja notarji, ki so bili postavljeni na razpoloženje po § 250., t. 3 zakona o notarjih in ki žele prositi za katerokoli mesto, naj pošljejo najkasneje do 15. februarja svoje prošnje pravosodnemu ministru. Lahko prosijo obenem tudi za več mest.

Skrb za siromake

Novo mesto, 23. jan.

V rokah imamo poročilo novomeške Vincencijeve konference za leto 1930. Iz tega poročila posnemamo, da je konferenca v preteklem letu delovala kljub težavnim razmeram zelo intenzivno.

Mesečno je redno podpirala 25 ubožcev. Posebno skrb je imela za revne otroke. Spravila je dva fantka in eno deklico v zavode in jim oskrbela potrebno obleko. Sploh je imela v oskrbi devet otrok in osem družin z več otroki. Pripomogla je 17 letnemu mladeniču do nožne proteze in enemu učencu do proteznega Hessing-aparata za obe nogi. Osvroteli deklici je preskrbela delo. Skoraj izključno je delila živila, obleko in obutev, le v izrednih slučajih denarno podporo in to kot prispevek za stanovanje. Posebej je obdarila za Veliko noč 13 in za Božič 12 najrevnejših. V svojem niti 3 letnem delovanju je razdelila med ubožce podpor za 44.629.15 Din in sicer prvo leto v osmih mesecih za 15 11.178, drugo leto Din 15.396.50 in zadnje leto Din 18.054.65.

Pač lep dokaz, da imajo Novomeščani usmiljeno srce in umevanje za delo in skrb za ubožce. Požrtvovalno je deloval v konferenci ženski dobrodelni odsek, ki je zbiral prispevke za uboge.

Prepričani smo, da bodo podporniki ostali Vincencijevi konferenci tudi v Novem letu zvesti po geslu: Otiraj bratovske solze, — sirotam olajšaj gorje.

Usoda družine

Porod in dve smrti v rodbini.

Ptuj, 23. ja.

20. januarja zvečer ob sedmih je v ptujski okolici umrla posestnica Fridl Neža. Dočim je drugi dan doma čevala mrtvo mater Nežina mlajša hči, je starejša hči šla v mesto, kjer je imela razne opravke. Ko se je nato po opravljenih poslih vračala domov, so jo sredi poti napadli porodni krči. Usmiljeni ljudje so mlado mater spravili v najbližjo hišo, kjer je porodila zdravega dečka. Ona na porodu, njena mati na mrtvaškem odru, o mlademu možu in očetu tega novorojenčka pa ne vedo, kje je. Ze preteklo leto je šel za zaslužkom po svetu in tuja mu bo smrt tašče, kakor tudi ne bo vedel, da ga doma čaka krepko dete.

In slučaj je hotel, da se je moral istega dne in ob isti uri posloviti od življenja tudi Nežin svak Rožkar. Zahrbna jetika! Zena njegova pa že dalje časa hodi po sejmistihih. Prodaja semena in čebulo, da s tem vsaj malo zasluži za moža in otroke. In tudi sedaj je ni doma. Ne vedo tudi kje kramari. In ne morejo ji poslati obvestila obvestila o moževi smrti, brez njene vednosti ga je treba pokopati. Doma, pa kot pri Fridlu hčerka, stokajo lačni mali otročki.

Čudna so res včasih pota usode! Da bi vsaj duši umrlih našli miru in pokoja, otroci pa usmiljenih sre!

'Slovenec' naročnikom

V slučaju smrtné nesreče „Slovenčevega“ naročnika se izplača njegovim dedičem 15.000 Din podpore

Na željo mnogih novih naročnikov našega lista, ki lani niso bili naročeni na naš list in torej niso prečitali našega razpisa v decemberski številki »Slovenec«, priobčujemo vnovič ta razpis.

Vedno pogostejša postajajo v naših listih poročila o nenadnih smrtnih nesrečah. Temu se ni čuditi. Pri naraščajoči industriji je vedno več ljudi, ki morajo obratovati s stroji in jim služiti. Moderna prometna sredstva s svojo brzino večkrat ogrožajo človekovo življenje. Dan na dan čitamo, kako nenadno poseže smrt v eno in drugo družino in tragično iztrga svojem dragem očeta ali reditelja. Poleg krute vrzeli, ki jo vsak smrtni slučaj, zlasti še je nepredviden, zapusti med svoje, je često tudi materijalna stiska, katero morajo okusiti preostali.

»Slovenec« šteje svoje naročnike v veliki meri in pred vsem med delovnimi sloji, ki so najbolj izpostavljeni velikim smrtnim nevarnostim, s katerimi je združeno njihovo poklicno delo. Pred vsem na te delovne sloje — a splošno na vse svoje naročnike je mislil »Slovenec«, ko se je odločil za socialno podporo

15.000 Din (petnajst tisoč)

ki jo bo od novega leta 1931. dalje izplačal v slučaju smrtné nesreče za vsakega naročnika »Slovenec«. Podpora se bo izplačala takoj po smrti ponesrečenčevih rodbini ali ponesrečenčevim pravnim naslednikom. Podrobnije določbe vsebuje pravilnik, ki naj si ga vsak dobro prebere in shrani.

Upamo, da bodo naročniki »Slovenec« njegovo socialno akcijo pozdravili s simpatijami, mu ostali zvesti in mu pridobivali se novih prijateljev.

Pravilnik.

1. Dedičem rednega naročnika vsakdanje izdaje dnevnika »Slovenec« izplača uprava lista v slučaju smrtné nesreče podporo v znesku 15.000 Din.

2. Redni naročnik »Slovenec« je oni, na čigar naslov list prihaja in ki ima plačano naročnino za list do konca meseca, v katerem bi se nesreča zgodila.

3. Smrtno nesrečo imenujemo nesrečo, ki je nastala brez lastne krivde in katero posledica je takojšnja smrt, ali smrt v teku enega meseca kot nedvomna posledica te nesreče.

Pred razkolom med slovenskimi lovci?

Ljubljana, 24. januarja.

Iz vrst lovecev smo prejeli: Ze na običnem zboru podružnice SLD dne 15. t. m. je bilo opaziti, da je situacija v društvu zelo napeta. Opozicija, ki je bila že kljub temu, da je bilo članstvo premalo obveščeno, kdaj bo občni zbor za ustanovitev podružnice SLD v Ljubljani in kateri kraji spadajo k njej, v polovičnem številu prisotna, je takrat ostentativno zapustila zborovanje. Vzrok in povod temu je bila predvsem žalitev od strani g. predsednika SLD in pa nepravilno postopanje pri volitvah, kjer se med navzočnimi ni kontroliralo, kdo je ali ni član, ter so bile oddane tri prazne glasovnice, katerih pa pri skrutinju ni bilo itd. Kakor povsod, tako je tudi tu članstvo mlajše generacije hotelo priti do tesnejšega sodelovanja v SLD, stari odbor z g. predsednikom pa si nekako rezervira vsa odboristična in vplivna mesta za se.

Ker se je pokazalo na ustanovnem običnem zboru, da je vsaka možnost paritetnega sodelovanja med mlajšimi in starejšimi lovci nemogoča, je opozicija sklicala za petek dne 23. t. m. zborovanje, kjer lahko vsi člani pridejo do besede in se pogovore o nadaljnjem postopanju. Dvorana gostilne pri Jerneju je bila skoraj polna in zborovanje zelo živahno in tovariško.

Zborovanje je otvoril najstarejši lovski tovariš g. Weithauser Matija in predlagal za predsednika g. dr. Milana Perka, kateri je po kratkem pozdravnem govoru pojasnil namen zborovanja in takoj nato dal besedo g. dr. Francu Lokarju, ki je obširno razložil zgodovino SLD in ostro ter stvarno kritiziral dosedanje postopanje in delovanje odbora SLD kot zastarelega in samoderžkega. Gimnazijski ravnatelj dr. Janko Lokar je kritiziral društveno gospodarstvo in izrazil mnenje, da ima vtis, da hoče sedanji odbor SLD izriniti iz lovskih vrst vse srednje in nižje sloje. Dotaknil se je žalitev na zadnjem ustanovnem običnem zboru in predlagal, da zahteva današnji zbor za doščenje.

Za njim so govorili še gg. žel. uradnik Černe, inž. Kuljiš, mesar Jesih, trgovec Mahnič, mag. uradnik Sulič in viš. sod. oficijal Rozman. Končno so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Udeleženci današnjega zborovanja zahtevajo, da se razveljavi ustanovni občni zbor ljubljanske podružnice SLD in volitve. 2. Zadoščenje za žalitev od strani g. predsednika SLD. 3. V slučaju nezadovoljive izpolnitve zahtev ustanovitev lastnega lovskega društva.

Za eventualna pogajanja je bila določena tričlanska delegacija, za ustanovitev novega lovskega društva pa pripravljani odbor.

Zelimo, da se ta spor med našimi lovci mirno poravnava in prid lovsstva.

Velika ehskurzija Jugoslovanov na Angleško

Združjenje prijateljev velike Britanije in Amerike.

Z sodelovanjem angleških konzulatov v Jugoslaviji in Putnikom se bo priredil o priliki velesejma v Londonu, veliki izlet v London z obiskom Pariza, Bruxellesa in Dunaja.

Jugoslovanem trgovskim krogom, turistom in prijateljem Velike Britanije se nudi ugodna prilika, da si pod zelo ugodnimi pogoji in strokovnim vodstvom, ogledajo poceni šest evropskih držav, da spoznajo znamenitosti štirih največjih prestolnic ter da obiščejo veliki in zanimivi industrijski sejem v Londonu in Birminghamu.

Potovanje bo zelo ugodno v posebnih vozovih. Stanovanje in hrana v prvovrstnih hotelih, odnosno v vagon restorantov, na vsem potovanju. Potovanje bo poceni, ker bodo udeležniki uživali znatne popuste na vožnji ter v hotelih, katere je izposlovala naša poldržavna institucija — Putnik. Na jugoslovanških železnicač bo znan post 50%.

Potovanje traja 13 dni, in prične v Beogradu 19. februarja 1931, z odhodom ob 7.50, a konča se 3. marca popoldne na Dunaju.

Prijave in vplačila sprejemajo pisarne »Združjenja prijateljev Velike Britanije« (Belgrad, 25. Kralja Milana, Zagreb, Novinarski dom) ter vse biljeterne društva Putnik.

Prijave sprejema do ink. 10. februarja 1931. Putnik, Ljubljana, Dunajska c. 1.

4. Smrtné nesreče, za katere se dele podpore, so:

a) železniške nesreče, nesreče na vozilih sploh;
b) nesreče pri izvrševanju poklicnega dela v kmetijstvu, obrti in v industrijskih obratih;
c) nesreče vsled elementarnih nezdod (strela, ogenj, povodnj);
e) nesreče vsled strupenega pika in stekline.

5. Pri katastrofalnih nesrečah, ki zahtevajo več človeških življenj, se da podpora največ 50.000 Din, katere se v enakih delih razdeli med prizadete upravičence.

6. Dediči onih, ki so se samovoljno, ali vsled očitne lahkomišelnosti ali v duševni zmedenosti smrtno ponesrečili, nimajo pravice do podpore. Enako ne dediči onih, ki so se ponesrečili po krivdi drugih, če so od teh zahtevali in prejeli odškodnino.

7. Za nezgode ni smatrati takih smrtnih slučajev, ki so posledica bolezni (kap), telesnih pomanjkljivosti, ki nastanejo vsled trajnega prenapora telesnih moči, ali zaradi telesnih hib. Izvzete so tudi smrtné nesreče v slučaju vojne, vstaj, revolucij; nesreče pri pretepih, ki se jih kdo udeležuje; na lovu, pri tekmah, pri vožnji z motornimi vozili brez izpita, ali pri vožnji v pijanosti, nesreče na letalih in podmornicah; nesreče pri izdelovanju in izvenpoklicnem uporabljanju razstreliv in eksplozivnih snovi.

8. Za vsako nesrečo je treba zdravniške ugotovitve. Uprava lista ugotovi, če so izpolnjeni vsi pogoji za izplačilo podpore. Nesporazumljenja rešuje posebna komisija treh članov, v katero imenuje dedič enega člana, uprava enega, tretji pa je komisar Okrožnega urada za zavarovanje delavcev dr. M. Krek, odvetnik v Ljubljani. Proti razsodbi te komisije ni priziva.

9. Ko se slučaj smrtné nesreče ugotovi, se podpora izplača zakonitim dedičem ponesrečenca brez vsakega odbitka.

10. Pravica do podpor nastopi s 1. januarjem 1931 in traja do preklica v dnevniku »Slovenec«.

Koledar

Nedelja, 25. januarja (3 nedelja po razglasenju Gospodovem); Spreobrnjenje Pavla.
Ponedeljek, 26. januarja: Polikarp, škof; Pavla, vdova; Alberik, škof.

Osebné vesti

Iz železniške službe. Premesčeni so uradnika I. kategorije: inž. Završnik Jožef, teh. nični uradnik, kurilnica Ljubljana L. gl. kol. v kurilnico Maribor; inž. Koudelka Rudolf, teh. uradnik, kurilnica Maribor v kurilnico Ljubljana L. glav. kol.; uradniki II. kat.: Pristovnik Josip, prometnik, Velenje v Zidani most, Kušar Janez, komerc. uradnik, odd. kontrole doh. gen. dir. v Velenje; Levi Izidor, prometnik, Zidani most v oddelek kontrole doh. gen. dir.; Eker Ludovik, prometnik, Trbovlje v Sv. Jurij; uradniki III. kat.: Tomanič Anica, adm. urad., računski odsek dir. Subotica v računski odsek dir. Ljubljana; Legat Leopold, šef postaje Zirovnica v Ljubljano glav. kol.; Mokorel Jožef, prometnik Lesce-Bled za šefa postaje Zirovnica; zvaničniki II. kat.: Fressl Stefan, Zidani most za krotnika v Hrastnik; Marinič Slavko, kretnik, Ozalj v Karlovec dir. Zagreb; Godec Martiu, kretnik Laze v Boh. Belo; Puc Srečko, strojevodja, kur. Maribor v kur. Pragersko. — Upokojena sta uradnika III. kat.: Maver Franc, prometnik, Rajhenburg in Kolan Rudolf, skladiščnik, Pragersko. — Namččen je za zvaničnika II. kat.: Kren Janez, premikač, Maribor glav. kol. — Stalnost je priznana zvaničniku II-5 Lončina Konradu, pregledovalcu voz, kurilnice Maribor.

Plesne obleke

I. vrsta Din 240.—

II. vrsta Din 360.—

III. vrsta Din 580.—

do najelegančnejših dunajskih in pariških modelov

P. Magdič
Ljubljana

Mala kronika

★ Janov oče imajo še nekaj povedati! Pred dnevi smo opisali naš obisk pri Janovem očetu v Vižmarju, to je pri g. Francu Bizjak u. Sedaj smo dobili od njih prijazno pismo, v katerem hudo obžalujejo, da so nam pozabili takrat nekaj važnega povedati. Namreč, da imajo v Clevelandu v Ameriki še dva sinova, poleg pastorka, ki se je smrtno ponesrečil. Oba sinova, Peter in Pavel, sta v Clevelandu precej premožna in pošiljata očetu večkrat po nekaj dolarjev. To prosijo Janov oče, naj damo v časopis, ker sinova v Ameriki že zaslužita, da jih omenimo poleg Janovega očeta.

★ Sprejemani na banovini. AA. G. ban Dravske banovine dr. Marušič Drago in pomočnik bana dr. Pirkmajer Otmir v torek, 27. t. m. in v petek, 30. t. m. zaradi zasedanja banškega sveta ne bosta sprejemala privatnih strank in deputacij.

★ Predavanje pisatelja Fr. Herwega se bo slišalo danes v nedeljo 25. januarja zvečer ob 19 v dunajškem radiu (Ravag). Čital bo nekaj svojih spisov. Uvod k predavanju Franca Herwega, danes obče znanega in uglednega berlinskega pisatelja bo podal znani dunajski pisatelj moderne katoliške struje Rudolf List, ki je po svoji materi zagorjanski Slovenec iz Deseniča.

Civilnim in vojaškim upokojencem. Dravska finančna direkcija v Ljubljani obvešča vse one civilne in vojaške upokojence, ki so predložili potrebne pobotnice glede izplačila njih pokojninskih terjatev iz prejšnjih let, da je predložila te priznanje finančnemu ministrstvu v Beogradu v nadaljnje poslovanje. Doktor pa nam ne izda to ministrstvo na podlagi predloženih pobotnic naredbo za izplačilo, je vsaka osebna ali pismena urgencia v tej zadevi brezpomena. Ko pa prejmemo izplačilne naredbe, bomo pa vse te zneske, za katere smo prejeli pobotnice, nakazali nemudoma.

Tudi meni je Togal pomagal

kakor že milijon drugim, katere so Togal-tablete rešile

revmatizma, protina, išiasa, živčnih bolezni, glavobola in bolezni od prehlada.

Togal-tablete so pomagale tudi takrat, ko so bila druga sredstva zaman. Odstranjujejo na prirodni način iz telesa bacile bolezni in delujejo vsled tega direktno na koren bolezni. Togal-tablete učinkujejo takoj in nimajo nikakih škodljivih posledic za želodec, srce in ostale organe. En poizkus Vas bo prepričal. Zahtevajte izrecno Togal-tablete in pazite, da ne dobite kakega drugega slabšega preparata. Samo na ta način ne boste razočarani. Dobi se v vseh lekarnah.

★ Potres. Ljubno ob Savinji. V četrtek dne 22. t. m. ob 3.50 zjutraj smo občutili precej močan potres, ki je trajal le 3 do 4 sekunde. Sunek je prišel nekako od jugo-vzhoda. Nekateri ljudje so se zelo prestrašili; kajti sunek je bil tako hud, da so se stresale šipe v oknih. Enako so občutili potres v Lučah in Solčavi. (Nekdo je baje šel gledat iz hiše, če še stoji.)

★ Deček izginil. Dne 22. t. 1931 je učenec I. razreda gimnazije Meliton Knafelj (Melko), stanujoč na Karlovski cesti 15 neznan kam odšel. Deček je 11 star, majhne postave, sivih oči plavih, kratko striženih las. Nosi rjavo sukno in mornariško čepico z napisom: Jadransko morec. Kdor kaj ve, o njegovem bivanju, naj bo tako dober in obvesti starše.

★ V službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 6 od 23. januarja t. l. je objavljen »Zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnih trošarinah«, dalje »Zakon o znižanju stopnje osnovnega davka na dohodek od zemljišče«, »Zakon o izpremembah in dopolnitvah o gozdišč«, »Pravilnik o dolžnostih, pravicah, delokrogu in načinu izvrševanja državne kontrole domačih in tujih proizvodov (zdravil biološkega izvora)«, »Pravilnik o preiskovanju in izsledovanju nalezljivih bolezni«, »Pravilnik o ugodnostih na državnih železnicač in ladjah za Sokola kraljevine Jugoslavije«, »Odlomba ministra za promet v interesu lažjega opravljanja službe«, »Naredba ministra financ glede odplačila davčnih zaostankov« in »Razglas o odmeri ljudskega dela, odnosno odkupnine na osnovi uslužbenskega davka«.

★ Finžgarjevih zbranih spisov — sedem zvezkov romanov, povesti in črtic, je najboljšje in danes najbolj priljubljeno branje med najširšimi krogi. Izbran in jednat jezik, zdrave in plemenite misli so posebna odlika teh spisov. Prva dva zvezka (Pod svobodnim solncem) izdeta v kratkem že v novem natisu, tudi tretji (Iz modernega sveta) je že domalega razprodan. Naročila na celotno izdajo (lepa zunanja oprema) in posamezne zvezke sprejema Nova Založba v Ljubljani.

Ljubljana

Licitacija za Ljubljanico - potrjena

Ljubljana, 24. januarja.

Bojzen, da ministrstvo za javne zgradbe tudi druge licitacije za dela za regulacijo Ljubljanice ne bo potrdilo, se je hvala Bogu izkazala za neutemeljeno. Danes je namreč prišla v Ljubljano vest, da je bila ta licitacija v celoti odobrena. Proti veljavnosti druge licitacije je v glavnem delala neka

Če ne, se bomo pa tožili

Ali veš, kje je posredovalni urad? — Posredovalni urad, od kdaj si pa ob službo? — Saj posredovalni urad ni posredovalnica za službe! Kaj res ne veš, kaj je posredovalni urad? No, saj ni nič čudnega, saj ga komaj najdeš med zverženimi hodniki v magistratnem posloju in tudi soba ni Bog ve kako velika, kljub temu, da v njej vsako leto preprečijo premmogim mnogo stroškov in sitnosti. Saj veš, kakšni so ljudje! Za vsako malenkost bodo iskali pravice pred sodnjo. Vsaka beseda jim bo žla na časti. In zato, da se razbremenijo sodišče, ki bi bilo drugič zasuto s takimi brezpomembnimi tožbami in da ljudje ne zapravljajo denarja za prazen nič in se raje pobotajo, vidiš, zato je posredovalni urad na magistratu.

Tako se stranke vedno lahko, ako hočejo pomenijo najprej in često tudi poravnajo, kadar nastane kak spor o denarnih terjatih in pravicah do premišnin in nepremičnin, o določitvi in popravi mej in zemljiških služnosti. Prav tako se lahko obravnava spori radi posesti in o služnosti stanovanja. Hvalažno polje je v tem uradu zlasti za vse slučaje žaljenja časti, ki premmogokrat rode preprij in sovraštvo iz malenkostne besede, pri kateri v začetku ni nihče nič hudega mislil. Tukaj je tudi prvo zatočišče vseh poslov, ki menijo, da so na svojem zaslužku prikrajšani ali kakorkoli oškodovani. Za spore, ki nastanejo v zadevah službenega razmerja poslov, predpisuje celo zakon, da je treba vedno prej poskusiti poravnavo, (preden se išče pravice na sodišču) pri posredovalnem uradu.

Sporne zadeve ali zasebne obtožbe je treba naznaniti posredovalnemu uradu ustmeno ali pismeno, nakar urad razpiše dan razprave, ki se vrši pred voditeljem urada in še enim zaupnikom. Če ne gre za razžaljenje časti, lahko stranke pošljejo na razpravo le svoje zastopnike, kamor pa se seveda ne smejo vabiti priče in izvedenci. Če pa stranka ne pride ali pa ne pošlje svojega zastopnika, se smatra poravnava za brezuspešno in stranka gre lahko pred sodišče, dasi bi se v mnogih slučaji lahko dosegla poravnava pri posredovalnem uradu, ki ima veljavo sodnih poravnav, samo s to razliko, da je združena z mnogo manjšimi stroški.

Ljudje so kaj kmalu spoznali, da jim obravnave pred posredovalnim uradom priljubljajo večkratna zamudna pota k sodišču in visoke stroške sodnega postopanja, radi česar so se tega urada začeli vedno bolj posluževati. Veliko število obravnav pa priča tudi o tem, da je v sedanjem času beda in pomanjkanje tako velika, da je vesplojno manjših in večjih dolgov, za katere se upniki boje in zato iščejo zasile rešitve pri posredovalnem uradu.

Tudi v preteklem letu je izvršil posredovalni urad svojo res zavišeno nalogo v polni meri. Saj je bilo pri njem prijavljenih 827 civilnopravnih sporov in tožb radi razžaljenja časti. Od teh je bilo naravnost prijavljenih 604 civilnopravne pri-tožbe. V 226 slučaji od teh ena od strank ni prišla,

★ Najlepši roman Winetou. Poizkusni snopci dobite brezplačno v vsaki knjigarni, po pošti pa od Cirilove tiskarne v Mariboru. Izrežite inserat na zadnji strani: Mi kupimo za vas.

★ Generalno zastopstvo avtomobilov Renault, te že 36 let obstoječe, po nedosegljivi kvaliteti izdelkov znane trvdke ima za vse naše kraje tvrdka »Sikore«, dr. z o. z. v Ljubljani, Cesta na Rožnik 19. Poleg avtomobilov izdeluje ta tvrdka tudi motorne brizgalne, poljedelske stroje itd. Opozarjamo na njen današnji oglaš.

★ Francoščina brez učitelja. Osnovni pojmi iz francoske slovnice za samouke. Priredil dr. Stanko Leben, 173 strani, cena 28 Din. — Knjižica je v prvi vrsti namenjena samotnikom, s pridom pa jo bodo uporabljali tudi oni, ki hočejo svoje znanje francoskega jezika izpopolniti. Zlasti naši izseljenci, ki iščejo dela v Franciji, bodo knjižico pozdravili. Kdor bo, sledeč navodilom pisatelja, skrbno, pazljivo in marljivo predelal to knjižico, sicer še ne bo znal francoski, pač pa bo zmogel razumeti najpriprostejše vsakdanjo govorico in si bo znal za prvo silo pomagati v občevanju s Francozi.

★ Krasi molitvenik »Slovanski svetnik« lahko kupite v knjigarnah, zlasti pri Ničmanu v Ljubljani. Cena 18, 20, 24 in 28 Din, kakor je vezava. Po pošti 2 Din več.

★ Pri pomanjkanju toka, nakislem pehanju, slabem želodcu, lenivi prebavi, zaprtju v črevih, vzdigovanju, motenju pri prebavi, izpuščaji, srbečici osvobodil naravna »Franz-Josef« grenčica telo vseh nabranih gnilobnih strupov. Ze stari mojstri zdravilstva so spoznali, da je »Franz-Josef« voda popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in zadevnih trgovinah.

belgrajska tvrdka, ki je zamudila za nekaj minut rok za licitacijo. Gradbena dela je izdružila tvrdka inž. Dukič, ki je združila ta dela po znatno nižji ceni, kakor so bila proračunana.

Zadeva je s tem končno veljavno rešena in se more Ljubljana zaneseti, da se prično v kratkem dela v Ljubljani — po tolikih letih drezanja in interveniranja.

s čimer se je poskus poravnave izjalovil. Premnogo teh slučaje je romalo potem naprej na sodišče, kjer so stranke svojo brezbržnost drago plačale, ko je bilo treba poravnati kolke in sodne stroške. V 318 slučaji pa so se stranke poravnale; in sicer 195 strank z vpisom poravnave v uradno knjigo urada, s čemer je dobila poravnava veljavo sodne poravnave; 57 strank je poravnalo svoje obveznosti, kakor hitro so dobile povabilo na poravnavo; drugih 66 pa se je na kakršenkoli način poravnalo s tožiteljem, tako da je bila poravnava v uradu odvisna. Le 26 strank od 604 tudi v posredovalnem uradu ni prišlo do sporazuma in so raje iskale pravice za večjimi stroški. 34 tožb pa se ni moglo rešiti, ker toženim ni bilo mogoče dostaviti vabil, ker so neznanu kam odšli.

Direktnih tožb radi žaljenja časti je prispelo pred forum posredovalnega urada 119. Tudi tukaj je dobra beseda našla lepo mesto v 80 slučaji, nakar sta si neprijatelja podala roke in kot prijatelja zopet zapustila urad. Le 12 jih je bilo tako užaljenih, da so šli naprej do zadnje »instancer« 18 jih pa menda ni hotelo priti in so raje počakali boljšega izida pred sodiščem.

Sodišče samo pa je poslalo v poravnavo 104 tožbe. Od teh se jih je 27 poravnalo, 62 strank je izostalo, 12 pa se jih je vrnilo nazaj na sodišče.

Vseh tožb se je torej poravnalo 434, kar odgovarja 55%. To je vsekakor izredno lep uspeh, ki gre po večini na rovaš zaupnikov urada, ki znajo z mirno in prijazno besedo pomiriti najbolj razburjene duhove in ublažiti najbolj zagrizene strasti. — Prijatelj, kadar si boš nakopal kako tako zadevo na vrat, spomni se posredovalnega urada in prihrani si boš mnogo nejevolje in denarja.

★ O duhovnem stremljenju sodobnega človeka je na zadnjem prosvetnem večeru predaval znani kulturni ideolog in sociolog g. prof. dr. Josip Jerač. Najprej je skušal podati bistvene znake moderne evropske miselnosti, ki stojijo v znamenju anarhičnega individualizma. Pokazal je na njegove posledice na vseh poljih duhovnega, socialnega in gospodarskega življenja. Moderni čas je brez enotnega svetovnega nazora in sloga, človeštvo je razbito in razkrojeno, hierarhija vrednot je prevrnjena, materija tlači in ubija duha. Vendar se zapadna kultura zopet presnavlja in obrača na bolje. Vsepopad — v filozofiji, umetnosti in sociologiji se zopet javlja jasno teženje po objektivnosti, stvarnosti, novem duhovnem redu nadtvarnosti in občestvenosti. Individualizem, ki je prignal sodobnega človeka v skrajno duhovno stisko ter v socialno in gospodarsko suženjstvo, se v nobi ruši in propada. In katolištvo s svojim religiozno-kozmičnim pojmovanjem sveta in življenja, ki je nekoč mlade narode tako varno vodilo k resnici, zopet vstaja v novi moči in svetlobi, da prinese trpečemu človeštvu pravičnost, red in mir. — Predavanje je bilo dovolj dobro obiskano.

Lep jubilej dela

Dne 25. januarja 1886, torej ravno danes pred 45 leti, je dospel g. Josip Filip Goldstein, izučen mehanik z Dunaja, ter se nastanil istega dne v Ljubljani, Pod trančo 1 v sedanji hiši gospoda trgovca Josipa Olupa, kjer se nahaja še danes v istem lokalu in ima svojo prodajalno in delavnico svoje stroke. Gospod Goldstein, kateri deluje z največjo marljivostjo in solidnostjo s svojo hčerko, katere je že te lepe obrti izučila pri njem, je po rodu iz naše bratske Češkoslovaške države — je pa seveda že več let naš državljan in somešan, ter uživa zaradi svoje vestnosti, vrljivosti in solidnosti pri svojih starih in novih odjemalcih ter prijateljih in nancih splošno spoštovanje, zaupanje in ugled! Želimo mu še mnogo let Pod trančo!

Kaj bo danes?

Drama. Ob 3 popoldne: »Priceska in pastirček. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 8 zvečer: »Gospa ministrice«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Opera. Ob 3 popoldne: »Nina nana, punčka moja«. »Figurina«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 8 zvečer: »Cosi fan tutte«. Gostovanje g. Julija Betetta. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

Jakopičev paviljon. Razstava Matije Jame. Filharmonija. Predavanje slavističnega kluba. Predava dr. Ferdo Kozak »O sodobnem človeku in njegovih potih«. Ob pol 11 popoldne.

Ljudski kino Glince. Ob 4, 6 in 8: Komični film »Harold Loyd kot junak in pustolovec«. Šišenska prosveta. Ob pol 8 spevoigra »Darinka«.

Nočno službo imajo lekarne. Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in mr. Hočvar, Celovška cesta 34 (Šiška).

KAJ BO JUTRI?

Drama. Razbojniki. Red A. **Opera.** Zaprtja.

Ljubljanski dvor, glasbena dvorana. Klavirski koncert Jadvice Poženelove. Ob 8 zvečer.

Jakopičev paviljon. Razstava Matije Jame. Šišenska prosveta. Ob 8 sklopično predavanje: Andreeva pot na Severni tečaj.

Nočno službo imata lekarni. Mr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Velezanimivo predavanje s čajanko. Konzul Češkoslovaške republike g. inž. J. Ševčík bo predaval na podlagi lastnih doživljanj o operacijah češkoslovaških legionarjev v sredo 28. t. m. ob 18 v predavalni dvorani Delavske zbornice. Po predavanju priredi poseben odsek JČL pod predstvom g. dr. Egon Stareta čajanko za posetnike vseh letošnjih jezikovnih tečajev. Pri čajanki sodelujejo soproge g. konzula in podkonzula, odborice in soproge Liginih odbornikov. Na predavanje in čajanko so vabljeni gojenci čeških tečajev, člani JČL in Češkoslovaške Obce kakor tudi vsi prijatelji jugoslovansko-češkoslovaške vzajemnosti.

Služkinje. Danes popoldne ob 5 se vrši v Mesnem domu predavanje o novem načrtu starostnega zavarovanja za služkinje, nato pa poročilo o stanju zadruge Doma za služkinje. Ker sta obe zadevi velike stanovske važnosti, pokažite, da se zanimate za vašo stvar in pridite v obilnem številu. — Poelska zveza in Zadruga Služ. dom.

Avtobusna nesreča na Gosposvetski cesti. Snoči ob pol sedmih se je na Gosposvetski cesti poleg pivarne Union zgodila zelo nerodna nesreča, ki bi bila skoraj postala smrtna. Carmanov avtobus je vozil iz Šiške po Gosposvetski cesti proti Ljubljani, pravilno počasi, na pravi strani. Pred avtobusom se je hipoma pojavil mlad kolesar, ki je takisto vozil v smeri proti Ljubljani, tudi pravilno in počasi. Avtobus se je odzadel zaletel v kolesarja, ga podrli na tla ter vleklo kolo nekaj časa pred seboj po blatu. Sreča je bila, da ima avtobus močne zavore, vsled česar se je soferju posrečilo, da je v zadnjem hipu vozil ustavil. Kolo je bilo občutno poškodovano, kolesarja pa se ni nič zgodilo. Nesreča se je pripetila zgolj po naključju, ker je imel avtobus spredaj motne šipe, obenem spredaj slabe luči, kolesar sam pa je bil obleden tako, da je bil vsled barve obleke pred avtobusom slabo viden. Polomljeno kolo je lastnik avtobusa g. Carman, ki se je slučajno vozil v istem avtobusu, takoj izročil v popravilo na svoje stroške.

Krajevnemu odboru Rdečega križa v Ljubljani je pristopilo vse učitelstvo II. drž. deške osnovne šole na Cozjovi cesti, I. drž. dekliški osnovni šoli pri sv. Jakobu, I. drž. dekliški meščanski šoli pri sv. Jakobu, kakor tudi vse uslužbenstvo drž. osrednjega zavoda za ženski domači obrt z ravnateljcem g. Božo Račičem na čelu. Naj bi našli mnogo posnemalcev! Iskrene pozdrave novim članicam in članom v krogu humanitarnih delavcev!

III. Prosvetno-glasbeni večer Nar. žel. glasbenega društva »Slogac« v Ljubljani. V ponedeljek, dne 26. januarja 1931 ob 20 bo naša klavirska virtuosinja gđ. Jadvice Poženelova izvajala na klavirskem koncertu v koncertni dvorani »Slogac« v Ljubljanskem dvoru (Pražakova ulica) Bach-Busonijevo: Toccata d'ura in d-molu, Beethovovo sonato opus 27, št. 2 v cis-molu in Schumanovo simfonije etude. V svrhu umevanja teh kompozicij, bo naša odlična pianistka pred vsako točko sporeda sama poljudno tolmačila konstrukcijo posameznih glasbenih oblik, podala nekoliko obširnejšo analizo glavnih idej, ki tvorijo temelj kompozicijam, poskusila bo pa tudi podati nekako prestopno muzike z besedo. Opozarjamo na to velezanimivo predavanje, kakor tudi na izvajanje koncerta samega, za katerega popolen uspeh nam jamči že ime naše odlične virtuosinje. Vstopnice od 2 do 6 Din se dobe v predprodaji v trafikci Pugetelj — palača Pokojniškega zavoda na Miklošičevi cesti ter na večer koncerta od 19 dalje v vestibulu pred koncertno dvorano.

1800—2000 strani bo obsegal celotni Winetou. Poizkusni snopi dobite v vsaki knjigarni, po pošti pa od Cirilove tiskarne v Mariboru. Izrezite oglaš na zadnji strani: Mi kupimo za Vas.

Zelo znižane cene za več vrst sezijaškega manufakturnega blaga pri tvrdki Novak na Kongresnem trgu — nasproti nunske cerkve. Priporočamo ogled.

Nahod se najhitreje prežene v kopeli na vroč zrak v kopalnišči pri Slomu.

Ovratnike higienično pere, svetlo lika, kemično čisti obleke: Šimenc, Kolodvorska 8.

Veselo razpoloženje na veseliah, predpustnih zabavah, plesih in podobnem, ustvarja dekoracija. Manjkati ne smejo girlande, serpentine, konfeti, čepice, ki povzročajo prijetno razposajenost. Vse to in papirnate krožnike ter servijete dobite najceneje pri tvrdki M. Tičar, Ljubljana.

Pozor posestnik ribnikov

Sprejem obvezna naročila najkasneje do 20. februarja za prvovrstne ENOLETNE KRAPE. — Velikost 6—10 cm, za 100 komadov 75 Din, postavno Ljubljana kolodvor. — Naročila na naslov: J. OGRIN, Ljubljana, Gradišče 7.

Roparski napad v Mariboru - fingiran

Maribor, 24. januarja.

Že v večeršnjem poročilu smo poudarjali, da so morali biti storilci, soudeleženi pri roparskem napadu na Ruškí cesti 33, precej dobro poučeni o hišnih razmerah. Večraj pa se je posrečilo policiji, potem ko je bila v petek ves dan v pripravljenosti, razčistiti ozadje v prvem trenutku skrivnostnega roparskega napada. Posrečilo se je to na podlagi priznanja Jaroslava Čoha, ki je večraj dopoldne jokaje pripovedoval, kako je prišel v dolgove zaradi tega, ker ni napravil male mature, zaradi česar ni našel pri svojih podpornikih — kar je sprilo njegovih neuspešnih študijev povsem razumljivo — nobene zaslombe. Ker je vsota dolgov narasla na 570 dinarjev in si ni vedel pomagati, se je odločil k izvedbi rafiniranega načrta. Vzel je sekro, razbil stanovanjska vrata ter premetal vse, kar je

smatral za potrebno, da ne ostane na svojem mestu, nazadnje je vzel še nož ter si prizadejal rano na desni nogi. Potem je gledal, kdaj se bo gospodinja vrnila, ter se v ugodnem trenutku vlegel na tla ter fingiral nezavestno stanje. Ko je navidezno prišel k zavesti, pa je pripovedoval izmišljeno zgodbo o roparskem napadu. Da se varnostnim organom ni že preje posrečilo priti na sled pravemu »vlomilecu«, ki je identičen s 17 letnim gimnazijcem Jaroslavom Čohom, je iskati vzroka v tem, ker so vedeli nekateri stanovaleci v bližini, pa tudi drugi pasanti izpovedati, da sta ob približnem času dogodka hitela proti Studencem neznanca sumljivo hitre hoje, ki ju dotlej tamkaj še niso videli. Je pa ves dogodek globoka tragika mladega fanta, ki je v težkem položaju ter življenjski situaciji izgubil ravnotežje ter se odločil za načrt, ki mu je bilo že vnaprej usojeno, da ne bo mogel uspeti.

Koliko pokadijo Mariborčani v enem letu?

Niso mariborčani ravno skromni pušči. To je razvidno iz nekaterih števil, ki se nanasajo na vrednost tega, kar so Mariborčani v preteklem letu pokadiji. Nič manj kakor 52.412 kg tobaka je šlo in sicer 13.777 kg tobaka za cigarete, 38.640 pa za pipo. Razen tega pa sledijo še sledeče ne ravno neznatne številke in sicer 89.890.000 komadov cigaret, 2.630.000 komadov cigar, nadalje 175 kg tobaka za noskanje ter 1400 kg tobaka za zvečenje. Vrednost vseh navedenih tobaknih izdelkov znaša 13.603.669 d'narjev. Tei vsoti se še pridruži 88.650 dinajev za cigaretni papir ter 455.906 dinarjev za vžigalice. Skupno so torej izdali Mariborčani za tobak in podobno 14.148.225 dinarjev. Za pračo je dal Maribor v preteklem letu 33.570.392 dinarjev, za tobak gori navedeno vsoto. Skupno torej za tobak in pijačo ogromna vsota 47.718.617 dinarjev. Nujno potrebni izdatki? ...

Ena dvanajstina mariborskega prebivalstva v mestnih hišah. V smislu tozidevnega ljudskega štetja, ki se je izvršilo te dni po občinskih hišah, prebiva v stanovanjih mestne občine skupno 2488 oseb. Če vzamemo, da šteje danes Maribor 29.000 prebivalcev, je torej približno ena dvanajstina vsega mariborskega prebivalstva nastanjena v mestnih hišah. Pač najlepše spričevalo za uspešno gradbeno politiko mariborske mestne občine v povojnih letih.

V studentski Ljudski univerzi nadaljuje strokovni učitelj Ivan Robnik svoje predavanje.

Sodniški izpit je napravil pri višem delnem sodišču v Ljubljani dr. Milan Gorup, avskultant pri mariborskem okrožnem sodišču. Naše iskrene čestitke!

Občinski proračun za leta 1931 je finančno ministrstvo potrdilo.

Mario Šimenc na mariborskem odru. V sredo dne 28. t. m., gostuje prvi jugoslovanski tenor Mario Šimenc v mariborskem gledališču. Nastopi v vlogi Janka v Smetanovi »Prodani nevesti«.

Pogreb pok. vs. F. Posege bo jutri ob 15 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju. Truplo blažega pokojnika so včeraj ponoči z mestnim avtofurgonom prepeljali v Maribor, kjer mu prijatelji in znanci pripravljajo lep pogreb.

Poceni meso. Jutri se bo na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici prodalo 250 kg telečjega mesa po 13 dinarjev za kg in sicer za osebo največ 2 kg.

Film o evharističnem kongresu v Kartagini se predvaja te dni v kinu Apolo. Poset prav toplo priporočamo.

Smrtna kosa. V starosti 36 let je umrla posestnica in trgovska sotrudnica Stefanija Mislita. Pokojnično truplo prepeljejo v Zagreb, kjer bo pogreb. Pokojnici časten spomin!

Knjižarna Tiskovne zadruge podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 13 priporoča cenjenemu občinstvu bogato izbrano najnovejših znanstvenih in leposlovnih knjig in revij v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku. Poleg tega izvršuje naročila na vse inozemske knjigarne, ker je z njimi v direktni poslovni zvezi.

Gibanje mariborskih sportnikov. V petek zvečer se je vršil pri Zamorcu občni zbor železničarjev, ki je bil zelo dobro obiskan. Po poročilu odborikov ter načelnikov posameznih sekcij in preglednikov so sledile volitve, pri katerih so bili izvoljeni: inž. Wolf, predsednik; Tumpej, podpredsednik; Fišer, tajnik; Cilenšek, blaga nsk; Ilvar, Lorber in Klemen, odborniki; inž. Stojanovič, načelnik nogometne sekcije; Podpečan, načelnik lahkotletske sekcije; Šafhalter, načelnik težkoatletske sekcije; Drobnič, načelnik zimsko-sportne sekcije; Hartlieb, načelnik plavalne sekcije; Mazi, načelnik teniske sekcije. Gačnik, Novšak, Juravčič in Bračko pregledniki.

S pohorskih vrhov: vremenska poročila se glasijo: Mariborska koča: temperatura —4, 20 cm snega brez podlage, vreme oblačno, smuka dobra, sankališče uporabno. — Ruška koča: temperatura —4, 20 cm snega brez podlage, vreme oblačno, sankališče uporabno do Joka. — Smolnik: temperatura —2, 10 cm snega na stari podlagi, sankališče neuporabno, smuka slaba. — Koča na Klopnem vrhu: temperatura —5, 25 cm snega brez podlage, oblačno. — Koča na Pesku: temperatura —5, 25 cm snega brez podlage, oblačno, mirno. — Zavešišče pod Ribiškim jezerom: temperatura —6, 30 cm suhega snega, oblačno, sever. Izgledi so za nedeljo boja dobri.

SSK Maraton. Sestanek rokometne sekcije je jutri ob 19 v Zadrugi gospodarski banki. Volitve sekciješkega odbora. Tudi se ob tej priliki sprejemajo novi člani. — Sestanek lahkotletske sekcije v terek dne 27. t. m. istotam. Na sporedu izvolitev sekciješkega odbora ter določitev delovnega programa. Točno vsi ob 19!

Javna razprodaja raznih predmetov v skladišču tuk. glavne carinarne ne bo danes kakor je bilo prvotno objavljeno, ampak jutri ob devetih popoldne.

Ker je znana in meni izdana ona oseba, ki je našla zlato zapesnitko dne 11. t. m. od Uniona do Smetanove ulice, jo opozarjam, naj isto pošlje na upravo lista ali v Orozovo ulico 4, drugače naredim prijavo ter policijskemu zasledovanju ne odide.

Med. univ. dr. ROMAN VIDMAR

zdravnik v Devici Mariji v Polju, ordinira začasno od 1/1 do 1/3 popoldne in po 6 zvečer v občinskem domu.

Celje

Jutri zvečer se vrši v Ljudskem domu velezanimivo predavanje o našem letalstvu. Predava glavni tajnik ljubljanskega oblastnega odbora Aero-kluba »Naša krila« g. dr. Stane Rape. Predavanje bodo spremljale skioptične slike. Preskrbite si vstopnice v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4.

Redna seja celjske mestne občinske uprave. V petek, dne 23. januarja zvečer se je vršila pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Goričana redna seja celjske mestne občinske uprave, ki se je pečala z vrsto zelo zanimivih tekočih mestnih zadev. Referiral je fin. referent g. dr. Vrečko. Za vzdrževanje mestne policije prispeva mestna občina 551.750 Din. V svrhu vstavitve te postavke je bil vrnjen mestni proračun za l. 1931. Radi kritja tega nepričakovano velikega izdatka je moral skloniti mestni občinski svet zvišanje doklad na vse drž. direktne davke od prejšnjih 30 na 50 odstotkov in zvišanje pavšala na točenje žganih pijač od 40 na 50 tisoč. Finančni referent je predlagal tudi zvišanje trošarine na vinski mošt od 25 par za liter na 1 Din, vendar je občinski svet to breme na predlog obč. svetnikov Bernardija in Rebuscheggga odklonil. — Sokolski župi podeli mestna občina na ustni predlog obč. svetnika g. prof. Mravljaka podporo 10.000 Din. Svoj čas so bili za uradne prostore mestne policije določeni prostori v mestni hiši v Vrvarski ulici. Nastala pa je težava s tam stanujočimi strankami, ki jih ni mogoče nikjer drugje spraviti pod streho. Radi tega se namerava nastaniti mestno policijo v l. nadstr. Radakovičeve hiše, ki ga je izpraznilo mestno načelstvo ter v dve sobi starega dvorišnega trakta magistrata. Predstojnik mestne policije je na te prostore že pristal. Ako jih odobre tudi drugi v poštev prilagajajoči činitelji, potem bo mestna občina prostore primereno adaptirala. — Za kritje najemnine v Radakovičevi hiši bodo morale stranke v Vrvarski ul. plačevati zvišano najemnino. — Sprejet je bil obračun pri mestni hiši »pri kroni«, kjer je bil tozadevni proračun precej občutno prekoračen. — Pravtako je prekoračen proračun pri hišicah stanovanjske akcije na Lanovžu. Tozadevno se bo radi kritja še sklepalo, ko stranke potrdijo pravilnost obračuna. — Za odkup sveta za napravo zvezne ulice med Ipravčev in Kersnikovo ulico se sklene ponuditi lastnikom zemlje 20 Din za kvadr. meter. — (Nadaljevanje sledi.)

Celjski okoliški občinski svet je imel v petek, dne 23. jan. ob osmih zvečer svojo sejo, na kateri se je predvsem pečal z vprašanjem financiranja celjske mestne policije. Tozadevna debata je bila zelo živahna, vendar pa ni prišlo do nobenih konkretnih sklepov, ker namerava občina počakati povratek g. Mihelčiča, ki je zadržan pri zasedanju banskega sveta. FKav.-čjem.delavec.v60

Ptui

Dve predavanji bosta danes dopoldne. V mestnem gledališču bo predavanje s skioptičnimi slikami o zdravju in delavskem zavarovanju. Tudi okolišanem je namenjeno. V proštjski cerkvi pa ob 11 predava g. dr. Stele o Laibovem oltarju.

Zahajanje v gostilne je za dobo enega leta prepovedano branjarju Berglezu.

Znižanje dopolnilnega davka zemljarine. Davčni obvezanci zemljarine, ki imajo pravico do znižanja dopolnilnega davka zemljarine, naj do 31. t. m. predložijo predpisane obrazce pri svojem občinskem oblastvu. Znižala se bo gornja dajatev le tistim, ki bodo do termina vložili prijavo. Več pri županstvih.

Ptuška okolica

Hajdina. Sitnosti in še večji stroški so združeni s tem, da morajo naši šeparji klati v mariborski oziroma ptujski klavnici. Pred leti se jim je naročilo, da si naj doma postavijo klavnico, ker bodo smeli doma klati. Nekaj časa je šlo, a se sliši, da se bo spet dalo tozadevno dovoljenje. Sicer pa je slanja dosti cenejša že in meso istotako. Zdi se, da je pšenica ovedela vsem obrtnikom. Le takim še cvete, ki se znajo izmuzniti plačevanju davka. — Kar se tiče naših dveh šol, poučuje verouk na Bregu g. kapucin P. Dionizij, na Hajdini pa domači župnik. Vsekakor je župniža za enega dušnega pastirja pretežka in je splošna želja, da se kaplansko mesto čim prej zasede z novo močjo. — Ošpice so se izdružile in tako je ljudstvo spet zdravo. — Seveda tudi plesa ne sme manjkati in »bunkati, bunkati«, sicer bi starši ne dobili sivih las, a sodišče bi obhajalo zimsko spanje. Res vsega je treba, še »nebodigitreba«.

Slovenske gorice

Sv. Lovrenc. Umrla je Marija Holc, učenka 4. razr. tuk. osn. šole. Ganljivo je bilo slovo pri odprtem grobu, ko so se poslovili od nje součence in součenci, vzgojitelji in pa vzgojiteljice. — Pred par dnevi pa smo položili k večnemu počitku Marijo Šegula iz Zagorcev. Spreved je vodil č. g. monsignor Lovrec iz Ljutomer in tukajšnji rojak. — Naše sožalje! — Na tuk. meščanski osnovni šoli je nameščen učitelj g. Breže Ivan; premeščena pa je ga. Škodlar-Volarč Ivanka, ki je službovala pri nas tri leta. Bila je povsod zelo priljubljena in jo bomo težko pogrešali. Želimo ji, da bi se v novem službenem kraju kaj kmalu udomačila, pri tem pa seveda ne pozabila na nas.

Sv. Trojica. Zmrznila je mala cvetka, 15. t. m. v Gor. Porčiču Mihael Erjavce. V Sp. Senarski se je 16. t. m. razsula v prah Črnkamen Marija, skromna, večletna tretjerdnica. V Zg. Senarski je 18. t. m. prenehal svojo obrt Kuhar Jakob, posestnik. Naj vsi v miru počivajo!

Kot okusen za'utrek za otroke in odrasle

se skodelica koncentrirane naravne krepilne hrane

OVOMALTINE

naglo pripravi in dovaja telesu veliko redilno vrednost, ne da bi se obežil želodec.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših specializiranih trgovinah: mala škatlja Din 16.—, srednja škatlja Din 32.—, velika škatlja Din 56.—, ekonomični zavoj Din 100.—.

Knjigovez Lovro Berdajs

Ljubljana, 24. januarja.

Danes zjutraj je umrl g. Lovro Berdajs, knjigoveški pomočnik, znani hribolazec, ki je bil 30 let član SPD. Ko je deloval v knjigovezni Mohorjeve družbe v Celovcu, je ustanovil z Grafenauerjem Ziljsko podružnico SPD 18. januarja 1900. Takoj prvo leto so ti ziljski slovenski planinci napravili pot na Lovce pri Sv. Višarjih (2079 m). Dve leti je podružnica kupila zemljišče v Zazaru, da bi zgradili planinski krov in popravili pot na Višarje. Iz Ziljske Bistrice so to podružnico preselili v Celovec, kjer so l. 1906. ustanovili Koroško podružnico SPD. Potrjena pa je bila šele 1907.

Rajnik je deloval v Mohorjevi tiskarni do prevrata in vstopil k Bonaču, kjer je ostal do smrti. Bil je samec. Za njim žaluje 88 letna mati in edini brat Jože, ki jima izrekamo iskreno sožalje!

Rajni je bil miren in priljubljen značaj, ves in samo planinec! Naj počiva v Bogu!

Služkinje!

Danes ob 5 popoldne v »Mestni dom« (Glej med Ljubljanskimi vestmi!)

Škofja Loka

Mizarska dela pri novi šoli, ki so bila razpisana, so se oddala domačim obrtnikom in sicer g. Bavdžu F., Grohar C. in Okorn P. Dočim razpisana inštalacijska dela za centralno kurjavo in elektromonterska dela še niso oddana.

Kanalizacija vojašnice. Te dni se je vršil komisijoneli ogled, kako izvršiti kanalizacijo vojašnice. Zeleti bi bilo, da se izvrši kanalizacija čimprej, to je že letos, ker je to potrebno že zaradi novih poslopij, ki se zidajo okoli vojašnice.

Zandarmerijska postaja se bo preselila, kakor je bilo dovoljeno na občinski seji, iz dosedanjega poslojpa na Glavnem trgu v mestno hišo, toda samo začasno.

Pot do jame na Ljubniku je precej zamenjana. Prav tako pot v jami sami ni preveč dobro izpeljana, zato je podružnica planinskega društva sklenila, da na nekaterih mestih pot do jame in v jami sami napravi stopinje in pot zavaruje s klini. Jama sama je gotovo vredna obiska in so se je turisti izgibali le zaradi zamenjarjenosti poti. Tudi vpisna knjiga za turiste na vrhu Ljubnika je že vsa popisana. Novo knjigo je preskrbel g. L. Planina. Na tem mestu prosimo, da naj turisti z novo knjigo malo bolj usmiljeno ravna, kot so s prejšnjo, ki pride v arhiv planinskega društva in bo kazala, kako malo srčne kulture imajo nekateri planinci.

Samopomoč so organizirali člani gasilnega društva. Vsak član plačuje četrtletno 10 Din. Ob smrti vsakega člana se izplača njegovim sorodnikom 2000 Din.

Vič

Med prvimi zadrugami, ki so objavile svoj računski zaključek za ravnokar minulo leto, je naša Ljudska hranilnica in posojilnica na Viču. Občni zbor je imela v nedeljo 18. t. m. Iz rač. zaključka vidimo, da je imela posojilnica 475 združnikov. Denarnega prometa je imela 7.065.625 Din. V bilanci izkazuje 3.089.916 Din hranilni vlog, posojil je imela 1.797.903 Din. Naloženega denarja je imela 1.035.494 Din. Rezervni sklad znaša 52.874 Din. Zaostalih obresti je imela samo 1378 Din, kar je dokaz, da dolžniki vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti. Podpor je dala 11.100 Din. Poslovala je trikrat na teden, in sicer ob torkih, petkih in nedeljah dopoldne. Razvoj posojilnice svedoči, da si je vodstvo posojilnice znalo pridobiti krog vlagateljev, da je spravilo zavod na tako višino. Za mladino je vpeljala hišne hranilnice. Le tako naprej.

Trbovlje

Zadruga knjigarna je odprla svoj lokal v prejšnji Martinčičevi hiši, vas Loke 153, kjer se dobivajo vse pisarniške in šolske potrebščine.

Kranj

Občni zbor »Dijaškega podpornega društva« na drž. tekstilni šoli v Kranju bo 8. febr. t. l. ob 9 v novi zgradbi drž. tekstilne šole. Obvezen je za vse redne člane. Vljudno so tudi vabljeni vsi ustanovni in podporni člani ter prijatelji društva. — Oltor

Jesenice

Grofica Marica, opereta v 3 dejanjih, se danes, v nedeljo 25. t. m., poje že sedmič, in sicer popoldne ob pol 3.

V telovadnici osnovne šole na Jesenicah je prirejena higijenska razstava. Istotam so vsak večer predavanja, katera pojasnjujejo skioptične slike. Predavanja so se nanašala na nalezljive bolezni, v četrtak pa je bil poseben večer za ženske. Telovadnica je bila prenapolnjena.

Otroška zabava. Po jesenskih napetih cestah je bilo druga leta osorej vse živo mladine s sanjkami, tako da je imela javna straža dosti posla z odganjanjem s cest, kajti na nekaterih mestih se je s tem oviral promet. Vsega tega letos ni. Snega v dolini ni in pa moderniziramo se, vsak šolar že hoče snužiti in za sanke niti ne mara. Da bi se vsaj malo spridričnili, je č. g. K. peljal Marjini vrtec za dečke h Kopsarju v Rovte, kjer je dosti snega in so se otroci nasankali za celo zimo. Taki izleti so zelo zdravi in priporočljivi.

Šenčur pri Kranju

Prosvetni shod se vrši danes v Ljudskem domu ob treh popoldne. Lahko pride poslušat vsakdo zastoj. Govoril bo g. Tič Fr.: »Zgodba o Ponciju Pilatu«, Anonymos bo razlagal: »Ali skozi usta, ali skozi nos?« G. Umnik Anton bo povedal: »V čem se razlikuje porok od porokapljučnika.« G. Vehovec Janez bo zaključil: »Kdaj se more porok odpovedati?« Med odmori bo za kratek čas igral tamburaški zbor. Predavanja bodo kratka in jedrnat. Zato bo ob polpetih vse končano. Vabljeni vsi!

V Vogljah in Voklem so se poslužili §§ 7. in 25. zakona o krajevnih imenih in hišnih številkah. Lepo so hiše zaznamovali z novimi številkami, da slede točno po vrsti, kakor hiše v Trstici. Po čudnem naključju so dobili nesrečno številko 15 — župnišče v Vogljah ter šola v Voklem. Tako naš dični pismonoša s svojim Markom ne bo več nosil nesreče v Voklo ali Voglje. Zakaj pisma, ki gredo v župnišče ali šolo, nimajo številke! — V občini Šenčur ostanejo hiše pri starih številkah. Le nove tablice dobé. Prav tako Prihranjeno bo dokaj dela, jeze in zmešnjav!

Napisna tabla v Kamnik in Domžale — velika in daleč vidna — bi bila umestna na oglu Jamove gostilne! Cesta Domžale — Kranj je najkrajša zveza nekdanje Štajerske z Gorenjsko. Poleti se kar vrste tuji avtomobilski skozi Šenčur via Domžale ali Kamnik. Pri Jamovi gostilni pa obstoje. Tam je razpotje. Ne vedo, ali naj zavijejo na vzhod — to je proti Kamaiku in Domžalam, ali naj kar nadaljujejo proti jugu — skozi Voklo v Ljubljano, Resnica, da Jamova gostilna radi tega ni na zgubi! Avtomobilisti postajajo, izprašujejo za pot ter obenem že radi priložnosti naroče kak literček. Toda prepričani smo, da Jamovi gostilni napisna tabla ne bo prav nič v škodo! Zakaj Jamovec ima — je splošno priznано — predobro in preizoborna vina, da bi mogel kdo mimo Jamove kleti kar tako naorej!

Zagorje

Pridite pogledat! Menda bo oder »Kat. prosv. društva« nekaj edinstvenega v Sloveniji. Obeta se, da bo lepo opremljen — pa delo same poštovitvalnosti. Vse okvirje za kulise izdelujejo člani sami — brez pripravnega orodja, brez mizarških učnih pričeval. Pa še platno nabijajo nanje, pa šivajo. Se slikali bi knapovski sami — pa bodo študentje to opravili. So že pokazali, da znajo. Pa vse za »kulise, iz ljubezni do dobre stvari, do prave izobrazbe. Le pridite pogledat proti večeru, kako se gibljejo. Če ne boste že zamudili! Igra »Stari in mladi« bo ob novih kulisah, »Siroto Jerico« bo hudobna mačeha zapodila v nov gozd, krasno izdelani! — Na pokopališče je šel, pa za stavo. Kdaj? Od kod? Kdo? Eh, firbec! Vprašajte ga, boste pa vedeli! O polnoči in z groba bi moral prinesiti rože, čeprav so pozimi suhe, čisto določeno, s katerega groba in kakšne rože! Pa je prišel do križa ves korajzen in junaki! Pa se ozre! Kakor, da vsi mrtvi vstajajo in se ob njem zgrinjajo, tako so pred njim oživeli spomeniki iz svega kamna — in groja ga je bila, pa je zbežal, in tekel, tekel. In več ne gre o polnoči na pokopališče po rože, čeprav so po zimi suhe! Kdo, kdaj, od kod? Firbec! Vprašajte ga, pa bo povedal, saj je že večkrat!

Cerklje

Za telefon prosimo že leta in leta, a ne do bimo ga, čeprav skozi našo vas vodi telefonska žica. Vse mogoče instance smo že vpregli, da bi nam izposlovala še eno žico (sedanja, pravijo, je mednarodna), a ravnateljstvo v Ljubljani se vedno izgovarja na denar. Ta izgovor pa ni upravičen, ker vemo, da imajo tam gori lepe milijone prihrankov in da tudi na naši grobi (autobus) lepo zaslužijo. Da so take naselbine, kot so: Krška vas, Cerklje, Sv. Križ, Kostanjevica, Št. Jernej, Brusnice, ki vse leže na progi Brežice — Novo mesto, brez telefona, je že tudi nekaj škandal, če ne omejujemo škode, ki jo trpi ljudstvo. Dolenjska je menda res predaleč od Ljubljane in od Belgrada! »Pametni otroci. V času dolgih božičnih počitnic so župniški šolarji prišli na misel, da so si z bencinom polivali roke in zažigali. Lepo in hitro je gorelo. Najbolj korajžen med njimi je moral iskati pomoči pri zdravniku. Dobro, da se še kaj hujšega ni zgodilo!

Ruše

Protituberkulozna liga je že začela poslovanje. Vsak dan dobiva 20 slabotnih šolarjev ob času od mora dopoldne in popoldne čajsko toplega mleka z žemljico. To je prvi korak v pobujanju jetike. Šolska stavba je vsa pokrita. Časih je res pritiskal hud mraz, pa tesarji so pridno delali, dokler niso mogli venčati svojega dela z običajnim likofom pod zelenim drevosom. Je pa tudi bilo potrebno zidovje kriti, ker je vsa dvonadstropna stavba zrasla iz tal v kratki dobi treh mesecev; večkrat je močno deževalo po več dni motilo delo in močilo zidovje. Pod varno streho se bo moglo dovolj posušiti, da bo služilo potem svojemu namenu sto in sto let. Jeseni se nastanijo nekateri razredi že v novem posloju. Mizararsko delo pri novi šoli je prevzelo mazarborsko mizarstvo podjetje Potočnik za ceno 300.000 Din. G. Potočnik se je zvezal z ruskimi mizarji, da z združenimi močmi izvršijo do jeseni veliki nalogo. Umrla je bivša posestnica gospa Marija Jug v starosti 81 let in bila pokopana pretekli četrtak. Radi njene skromnosti, marljivosti in prijaznosti je bila vobče spoštovana. Zato je tudi dolga vrsta sosedov in znancev spremljala na njenem zadnjem potu.

Slovenec se je ruškimi bratcem zelo prikupil, ne samo radi lepe priloge, temveč tudi radi lepoga tiska in podučnih, premišljenih člankov. Bravot! Le radi ga kupujte, saj je naš list in zagovornik naših zadev!

Murska Sobota

Nov nadzornik. Okraj M. Sobota je dobil zavega okr. šolskega nadzornika in sicer v osebi g. Velnerja, bivšega šol. upravitelja pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Hripa razsaja. Tako v M. Soboti sami kakor tudi v vsej okolici je začela razsajati »influenca«. Zavzela je že zelo velik obseg. Pri mnogih hišah so bolni vsi člani družine.

Jesen in spomlad v objemu. Tla pokriva sneg. Izpod snega pa rinejo glave čudni gostje: jesenska krizantema, zvonceki in vijolice. Clovek skoraj ne verjame očem, ko to vidi, a je resnično.

Mrtvaški zvonovi poje... Dan za dnem se oglašajo mrtvaški zvonovi. V teku zadnjih dni smo imeli kar 5 mrličev.

Središče ob Dravi

Koroški večer. Danes zvečer ob 7 bo v Društvenem domu zelo zanimivo skioptično predavanje (zdej pač nepreklicno) »Koroški in Korošiči«. K udeležbi vabimo vse, ki se za življenje in za neprekosljive naravne krasote Koroške zanimajo. Vstopnine ni; le prostovoljni prispevki za kritje režijskih stroškov se prav hvaležno sprejemajo.

Dva gospodarska tečaja. Izvedeli smo, da se v teku tega ledna začeta kar dva gospodarska tečaja. Prvega prireja Kmečka zveza v sredo z začetkom ob 8 v Društvenem domu. Predavatelj gg. Kranj, Pušenjak in Toržan bodo obravnavali aktualna vprašanja, ki zadevajo dobo kmetijske krize. Ta tečaj je enodnevni. — Drugega pa prireja država, in sicer z začetkom v soboto 31. t. m. ob 2 popoldne v prostorih osnovne šole. Ta tečaj pa je šestdnevni. Predavanja so vrše dvakrat na teden, in sicer ob sobotah od 2 do 6 in ob nedeljah od 9 do 11 dopoldne. Pri tem tečaju sodelujejo številni strokovnjaki. Ker bosta oba tečaja vsestransko zanimiva, zato priporočamo vsem kmetovalcem, da se teh tečajev prav pridno udeležijo.

Poroča. V ponedeljek dopoldne se poročita v tuk. cerkvi g. Martin Munda iz Frankove in gđ. Amalija Stamberger. Oba sta vneta delavca katoliških društev, ona pa izborna pevka na cerkvenem koru. Obema čestitamo in kličemo: Na mnoga leta!

Slovenska Bistrica

Gostilničarska zadruga je pred kratkim razpisala vpisovanje za gostilničarski tečaj. Odzvalo se je okoli 40 udeležencev. Število nam pove, kolikoga pomena je ta tečaj. Omeniti moramo, da so se odzvale tudi sosedne zadruge k tečaju, ki bodo poslane svoje fante in dekleta. Ker pa Zveza gostilničarskih združb še ni razpisala, kdaj se bo tečaj vršil, se še nadalje sprejemajo novi tečajniki. Kadar bo zveza določila dneve in dala svoje strokovnjake, ki bodo tečaj vodili, bomo o pravnem času vse obvestili.

Tukajšnja posojilnica uraduje od novega leta naprej vsak dan razen praznikov in nedelj, in sicer od 9 do 12 dopoldne.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 25. jan. ob 15: »PRINCESKA IN PASTIRČEK«. Izven.

Ob 20: »GOSPA MINISTRICA«. Ljudsko predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. jan.: »RAZBOJNIKI«. Red A.

OPERA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 25. jan. ob 15: »NINA NANA. PUNČKA MOJA«. »FIGURINE«. Ljudska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.

Ob 20: »COSI FAN TUTTE«. Gostovanje g. Julija Betetta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 26. jan.: Zaprt.

Torek, 27. jan.: Zaprt.

Sreda, 28. jan.: »LA MASCOTE«. Red B.

Četrtek, 29. jan.: »ONJECIN«. Gostuje baritonist Popov. Red D.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 25. jan. ob 15: »GROF LUKSENBURŠKI«. Kuponi.

Iz društvenega življenja

Hrastnik. Občni zbor Sadjarske in vrtnarske podružnice na Dolu pri Hrastniku bo v nedeljo 25. jan. v novi osnovni šoli. Po običajnem dnevnem redu predava g. Miloš Levstik o »Izbiri sadnih vrst«. Ob 2 pop. (po večernicah) pa predava isti predavatelj o »Koristih umnega perutinarstva«. Opozarjamo na važnost obeh predavanj.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani sklicuje v nedeljo na dan 1. febr. 1931 ob pol 9 dopoldne svoj VII. letni redni občni zbor v veliki dvorani Trgovskega doma ob Gregorčičevi cesti z običajnim dnevnim redom. Občni zbor je sklepčen, če je prisotna vsaj ena tretjina vseh rednih članov. Ako pa občni zbor ne bi bil sklepčen ob napovedani uri, se vrši pol ure nato drug občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število prisotnih članov.

Prosvetno društvo Krakovo-Trnovo v Ljubljani sporoča vsem cenjenim obiskovalcem prosvetnih večerov, da bo na VIII. prosv. večer v sredo 28. jan. v društvenem domu, Korunova 14, zanimivo in poučno znanstveno predavanje prof. Valterja Bohinca: »Andrejeva ekspedicija na severni tečaj«. Predavanje bodo pojasnjevale številne skioptične slike. Vstopnina običajna. Začetek točno ob 8 zvečer. Vljudno vabimo. — Odbor.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani. Na Svecnico dne 2. februarja t. l. se vrši ob pol 11 dopoldne VI. redni občni zbor kolesarskega in motociklističnega društva v gostilniških prostorih g. F. Kavčiča, Privoz (Prule).

Razne sporne objave

SK Grafika ima v ponedeljek 26. januarja ob pol 7 zvečer v društvenih prostorih v Delavski zbornici svoj redni letni občni zbor. Vabijo se vsi člani in prijatelji kluba, da se istega polnoštevilo udeleže. — Člani, ki imajo klubovo opremo doma, se pozivajo, da isto vrnejo do občnega zbora.

SK Grafika. V slučaju povoljnega vremena igra danes ob 2 pop. komb. moštvo Grafike proti rezervi Ilirije. — Pozivajo se igralci: Zupančič, Kopal, Mekina, Muzlovič, Zagar I in II, Pungarčar, Trobešek, Pavlica, Stupica I in II, Sorn, Kmetič, Pelicon in Stromajer, da bodo točno pol 2 pop. na igrišču SK Ilirije. — Načelnik.

ASK Primorje (centralni odbor). Tajništvo obvešča vse odbornike centralnega odbora, da bo seja istega v torek, dne 27. jan. ob 20 v restavraciji hotela Miklič. Prosimo odbornike, da vza-mejo to objavo kot vabilo na znanje. — Tajnik I. ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 14 dalje trening vseh nogometašev na igrišču.

Železniška zveza z Madjarsko

M. Sobota, 23. januarja.

O zadevi smo na tem mestu že ponovno pisali. O njej so razpravljale železniške konference ter je bilo vloženih že več spomenik in prošelj, v katerih se je naglašalo, da bi bila otvoritev tranzitnega železniškega prometa pri Hodošu velikanske važnosti. Sedaj je bila ponovno predložena predsedništvu vlade prošnja, ki se glasi: »... Dokazali smo že statistično, da se moramo posluževati pri izvozu inozemskih in sicer večinoma avstrijskih nakladalnih postaj (t. j. Radkesburg, Jännersdorf, Felwing in drugih), na katere postaje moramo izvažati naše pridelke 40 km daleč, čeravno imamo skozi celo Prekmurje progo, po kateri pa blaga ne moremo izvažati, ker je za promet zaprta.

Za izvoz po progi, za katere otvoritev prosimo je zainteresirano celo Prekmurje, ljubomerske in ormoške gorice oziroma okraji: ljubomerski, gornjeradgonski, ptujski in se iz teh krajev izvažata letno 180.000 hl vina, 600 vagonov sadja,

5.000.000 steklenic mineralne vode, iz Prekmurja pa okoli 6000 goved, 50.000 svinj, 25.000 telet, veliko število konj, mnogo deželnih pridelkov, sadja, mesnih izdelkov itd. Največ dokazuje dejstvo, da se je izvozilo le v izvojni sezoni 1927/28 po cesti z vozovi na zgoraj navedene inozemske postaje nad 7.654.300 kg raznega blaga, ki bi se gotovo nalagalo na domačih jugoslovanskih postajah, če bi bil otvorjen železniški promet pri Hodošu, po kateri progi je najkrajša in najcenejša pot za izvoz v Avstrijo, na Madjarsko, Češko-slovaško in v Nemčijo...»

Dejstva, ki so v prošnji navedena, dokazujejo zelo mnogo. O veliki važnosti otvoritve omenjene proge pa priča tudi velika vztrajnost s katero se potegujejo za otvoritev že skozi več let vsi pridobitni krogi in vse korporacije Slovenske krajine, ljubomerske, ormoške in gornjeradgonske okolice. Po vsem tem bi bilo samo železi, da se zadeva v zadovoljstvo vseh zainteresiranih čim prej reši.

Goveja pasma v okolici Ljutomera

Ljutomer, 23. januarja.

V okolici Ljutomera in Veržeju se je zadnji čas začela akcija za uvedbo simendolske goveje pasme med kmetovalci. V Veržeju je rodovniški odsek te pasme obstojal že prej, v Ljutomeru se je ustanovil koncem preteklega leta, kot odsek podružja. Kmetijske družbe. Simendolska (svetlo-lisasta) goveja pasma v okolici Ljutomera dosega ni bila razširjena. Tudi danes še ni. Mogoče najdemo v vsej okolici kakih deset čistokrvnih krav te pasme, a nobenega plemenjaka. Pač pa so živinorejci ljubomerskega okraja že dosedaj gojili in še danes z uspehom gojijo govedo pingavškega plemena. Pri vsakem kmetu ljubomerske okolice najdeš lepe eksemplare te pasme. Zato bi bilo popolnoma napačno, ako bi se pri razdeljevanju raznih podpor od strani kmetijskih strokovnih organizacij upoštevalo samo kmetovalce z rejo novo uvedene simendolske pasme. Tako bi 95% živinorejcev ostalo brez podpore in priznanja in le 5% bi jih bilo istega deležnih. Enaka pravica za vse. Zdi se celo, da je za naš okraj reja pingavškega govejega plemena bolj priporočljiva: krave te pasme so močne, dobre za voz, hitro zrastejo in so trpežne obenem tudi dobre mlekarice. Iz tega razloga naj se torej ne pozabi na živinorejce, ki gojijo pingavsko govejo pasmo, da ne bodo začeli zanemarjati svoje živinoreje. Kmetovalcu je treba nuditi vedno podporo in priznanje. Pa tudi če se bo okraj odločil za gojitev simendolske pasme, bomo še čakali 30 let predno bomo dobili čistokrvno. Kakor pri kravah simendolske, tako se naj uvede tudi pri kravah pingavske pasme mlečna kontrola, da se pokažejo koristi. — To je misel kmeta-živinorejca iz ljubomerske okolice.

Vesti o posojilu. »Narodno blagostanje« poroča v svoji št. 4 na str. 64 v komentarju izkaza Narodne banke da so bile v raznih nemških listih vesti, da je bilo zaključeno posojilo v newyorški tvrdko Kuhn, Loeb & Co. Naravno je ta vest napačna, ker se vodijo pogajanja s pariško »Banque de l'Union Parisienne«, ki bo najbrž vzela katero ameriško banko za člana konzorcija. Popolnoma pa je izključeno, da bi bila danes kaka ameriška banka v stanju, da kot šef konzorcija sprejme emisijo večjega inozemskega posojila.

Nezaposlenost belgrajske industrije. Delavska zbornica v Belgradu je objavila podatke o nezaposlenosti v belgrajski industriji. Belgrajska tekstilna industrija in trikotaža »Slovenija« ne delata več (1.550 delavcev). Moravija je znižala število delavstva od 750 na 600. Neimar pa zaposluje 70 mesto 120. Tvoronica usnja Harambašić zaposluje sedaj 47 delavcev (prej 105), Danica 7 (42). Progres 25 (153), kov. oddelek 75 (170) itd. Plače padajo, posebno slabe so pa plače v tekstilni industriji, žene n. pr. 12—20 tudi 25, največ pa 35 Din na dan. Posebno so padle plače kvalificiranih kovinarjev.

Sejem kožuhovine v Ljubljani se vrši dne 62. t. m. na velešemu. Prireja ga lovška organizacija »Divja koža«. Te dražbe posejajo številni kupci, zastopniki največjih svetovnih tvrdk. Njihov število narašča od leta do leta. Tudi za letos se jih je prijaviło zelo mnogo. To pa je ugodno za naše prodajalce kož. Čim več bo kupcev, tem boljše cene bo mogoče doseči. Da pa obdržimo dobre kupce, moramo gledati, da zberemo čim več lepe, dobro prikožene kožuhovine. Dobri kupci imajo interes le na velikih zalogah. Sicer je zbrala »Divja koža« že veliko tega dragocenega blaga, ga pa še sprejema do početka dražbe. Kdor kožuhovine še ni oddal, naj jo brez odloga pošlje na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, Velešeme.

Kmetijski tečaj v Mozirju. V nedeljo 18. t. m. se je po nalogu banske uprave v okvirju kmetijske podružnice Šmihelj-Mozirje otvoril šestdnevni kmetijski tečaj v osnovni (ljudski) šoli v Mozirju. Načelnik podružnice g. Fr. Štrucelj je predavanje otvoril ter dal besedo okr. načelniku g. M. Kandriču, kateri je pozdravil navzoče zborovalce, orisal pomen vladnih odlokov po 6. januarja 1929, predložil važnost kmetijskih tečajev ter pozival na obilno udeležbo. Zatem je okrajni veterinar g. Samec predaval o živinozdravstvu, g. okrajni ekonom pa o gojenju sadnega drevja in sadjarstvu. Občinstvo je nad triurnim izvajanjem gg. predavateljev sledilo z napeto pozornostjo. — Tečaj se bo vršil v osnovni šoli ob nedeljah in praznikih po rani službi božji od 8 do 13 dopoldne s sledečim sporedom: Dne 25. jan. o gozdarstvu in živinoreji, dne 1. febr. o zemljiškem davku, katastru in živinoreji, dne 2. febr. o zdravstvu in sadjarstvu, dne 8. febr. o živinozdravstvu in gozdarstvu, dne 15. febr. o zemljiškem davku, katastru in živinoreji, dne 22. febr. o gozdarstvu in poljedelstvu, dne 26. febr. o poljedelstvu in sadjarstvu ter 1. marca o živinozdravstvu in živinoreji. Predavali bodo najboljši strokovnjaki. Na tečaj ima vsakdo prost dostop ter se vrši brezplačno. Ker je tečaj važnega pomena za naš gospodarski napredek v času, ko naše gospodarstvo nujno rabi novih smernic, s katerimi preko današnje krize izboljša in dvigne svoje gospodarstvo, zato je razumljivo, da vlada med ljudstvom živahno zanimanje za ta tečaj.

Nizozemska Narodna banka je znižala diskont od 3 na 2 in pol %.

Dobave. Prom.-komerc. oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave grafičnih načrtov in grafiknov. — Ravn. drž. rudnika Breza sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave peres, 1000 kg bencina za razsvetljavo in 300 kg rafiniranega petroleja; do 29. t. m. pa glede dobave 1000 kg karbolina, 2500 kg strojnega olja ter glede dobave strojev. — Ravn. drž.

rudnika Velenje sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 1 transformatorja; do 26. t. m. glede dobave visečih ključavnic, 100 komadov sponk, 11 m kokosovih preprog, 20 m linoleja, 2 pocinkanih prašnih kotlov, 1 ogrevalno plošče in pa 15 komadov peres; do 2. febr. glede dobave reflektorjev in zatikalnih doz; do 3. febr. pa glede dobave 1 centrifugalne sesalke. — Ravn. drž. rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave ca. 8000 kg pločevine. — Mestni odbor Bratinske blaga ne v Kakmju sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 1 kvarčne svetilke.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. febr. pri ravn. drž. žel. v Sarajevu glede dobave raznega električnega materiala; pri Upravi drž. monopolov, ekon. oddelek v Belgradu pa glede dobave 120.000 kg kartona. — Dne 29. t. m. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe v Belgradu ofert. licitacija glede dobave blagin. — Dne 3. febr. se bo vršila pri Intendanturi komande III. arm. obl. v Skoplju javna ustn. licitacija glede dobave 20.000 m³ drv.

Dobave. Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 4. febr. ponudbe glede dobave rešetk, 500 kg svinca, 45 kg konoplje za cevi, 250 m² eternita ali salonita, 25 kg žebeljev za eternit, 30 kg usnja, 10 kg jermen, masti za usnje ter raznega usnjenega blaga. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 9. febr. ponudbe glede dobave 180 m manesmanovih cevi, 1 planimetra ter glede dobave 1 okvirne vodne tehtnice. — Ravn. drž. rudnika Senj sprejema do 9. febr. t. l. ponudbe glede dobave naprave za signalizacijo sahta. — Dne 7. febr. se bo vršila pri ravn. drž. žel. v Sarajevu ofert. licitacija glede dobave platna za zastave. — Dne 9. febr. t. l. pa pri ravn. drž. žel. v Subotici glede dobave materiala za vzdrževanje signalnih naprav. — Dne 9. febr. se bo vršila pri ravn. drž. žel. prometno-komercialnem oddelku v Ljubljani ofert. licitacija glede dobave vozno-rednih knjig. — Dne 10. febr. pa pri gradbenem oddelku glede dobave 8650 kg silicium brončene zice, 280 kg bakrene zice, 700 komadov bakrenih vezalnih tuljcev, 9630 kg železne pocinkane zice, 8800 komadov lesnih vijakov, 4100 komadov natikov za izolatorje in 550 komadov vijakov z matico. — Dne 9. febr. se bo vršila pri Intendanturi drav. div. obl. v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 17.040 m³ drv.

Borza

Dne 24. jan. 1931.

Denar

Devizni promet ljubljanske borze je znašal 14 teden 18,1 milj. v primeri s 18,25, 14,5, 21,5 in 17,1 milj. Din v prejšnjih tednih. Posebno znaten je bil promet v ponedeljek, ko je presegel vsoto 10,6 milj. Din. Največ prometa izkazujejo devize Curih, London, Berlin, Newyork in Praga. Tečaji so v teku tedna le malo fluktuirali.

Curib. Belgrad 9.1275, Pariz 20.26, London 25.09375, Newyork 516.90, Bruselj 72.08, Milan 27.06, Madrid 54.—, Amsterdam 207.95, Berlin 122.86, Dunaj 72.65, Stocholm 138.35, Oslo 138.15, Sofija 3.7425, Praga 15.30, Varšava 90.25, Budimpešta 6.675, Atene 2.445, Carigrad 3.07, Bukarešta 2.—

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.57875, (valuta) 12.50, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

Vrednostni papirji

Dunaj. Don. sav. jndr. 90.90, Wiener Bankverein 16.50, Creditanstalt 46.85, Escompteges. 157, Zivno 87.55, Union 23.40, Aussiger Chemische 139.50, Alpine 17.70, Trboveljska 41, Prager Eisen 314, Rima Murany 57.

Notacije državnih papirjev v Inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 79.25 — 79.75, Newyork 8% Bler. pos. 91 — 92, 7% Bler. pos. 79.50 — 80.50, 7% pos. DHB 79.25 — 80.

Žitni trg

Na današnjem žitnem trgu so dovozi še vedno slabi. Cene pšenice so bile ta teden čvrste in se da blago dobiti le po visokih cenah. Drugi predmeti so bili ta teden v glavnem neizpremenjeni, tako v tendenci kakor v cenah.

Svetovni žitni trg je tudi v glavnem neizpremenjen, cene pa izkazujejo bolj tendenco k popuščanju. V splošnem je položaj na trgu labilen, saj more le malo večja ponudba takoj znižati cene. Svetovni trg koruze je slab zaradi ugodnih vesti o argentinskem pridelku. V nasprotju s pšenico je trg koruze še vedno pod vplivom spekulacije. Trg pšenice večinoma kontrolira federalni farmerski urad. Zanimivo je, da je promet na čičaški borzi v koruzi trikrat večji kakor promet v pšenici. Na borzi so zamenjali prostore senzali za koruzo in imajo slednji največ prostora v čičaški borzi.

Novi Sad. Pšenica: sr. 78 kg 135 — 140, slav. šlep. 77-78 kg 132,5 — 137,5. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 6 vagonov, oves 1 vag., ječmen 6 vag., koruza 18 vag., moka 6 vag., orobki 3 vag. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence slabša. Promet miren. Pšenica: marec 14.31, zaklj. 14.31 — 14.32, maj 14.66 — 14.67, zaklj. 14.66 — 14.67. Rž: marec 10.34 — 10.36, zaklj. 10.32 — 10.34, maj 10.48 — 10.55, zaklj. 10.48 — 10.50. Koruza: maj 12.22 — 12.30, zaklj. 12.20 — 12.22, trans. maj 9.70, zaklj. 9.60 — 9.70.

Jajca

Cene, ki so se radi nastalega zimskega vremena za približno 100 lir pri zaboju dvignile, so zopet hitro padle, kakor je nastalo južno vreme. Nakupna cena, ki je dosegla zopet višino 1.20 Din, je takoj zopet nazadovala na 0,90 Din. Naštrž bo cena še nazadovala, ker je pri tem vremenu že v oar tednih pričakovati intenzivne produkcije.

O bloških smučarjih

Bločani in Pohorci najstarejši smučarji

Dandanes je skoro po vsem svetovnem časopisju govor o smučanju, in vsi listi omenjajo Norveško, kot domovino smučanja. Res, da so gotovo rabili v krajih, ki leže na severu že v davni dobi smučati, ki so ostale radi trdih zim do današnje dobe v veljavi. Toda pri nas na Blokah je tudi zelo stara ta navada.

Je pač tako pri nas, da poznamo bolj druge kraje kakor pa domače. Radi tega tudi drugod boljše poznajo Bloke. Kajti skoro ni večje knjige, ki obravnava smučanje, da ne bi bile v njej omenjene Bloke. Zgodilo se je pred leti, da je znan nemški sportni novinar dr. Luther znanega našega spotnega delavca, ko je zvedel, da je iz Kranjske, takoj vprašal, kaj da ve povedati o Blokah. Zali-bog, ni vedel dosti več povedati kar ne bi bilo možakarju že znano iz Valvazorja. In tako vsa literatura omenja le Valvazorja, ki je pisal leta 1686., da je videl na svojem potovanju, da uporabljajo na Bloški planoti smučati, kot prometno sredstvo. In to splošno, mlado in staro obeh spolov smuča. Iz tega lahko sklepamo, da so tamkaj smučali veliko popreje kot je Valvazor zapisal. Računamo lahko, da predno se nekaj tako na splošno udomači, je potreba več generacij. Kajti Valvazor piše, da je bilo smučanje zelo udomačeno in nekaj samo ob sebi umevnega. Po zgodovinskih virih drugih narodov je pa danes dokazano, da v istem času razven na severu niso nikjer poznali smuček. Zatorej lahko rečemo, da so na Blokah smučali najmanj pred sedemsto leti, najbrže pa veliko popreje. Najstarejše knjige omenjajo šele v osemnajstem stoletju smučanje tudi drugod. Prvi smučar se je na primer pojavil v Nemčiji okoli leta 1880., medtem pa ko lahko čitamo v Bleiweisovih Rokodelskih in Kmetijskih Novicah *pro slovensko poročilo o smučarstvu na Blokah*. Tamkaj beremo, da najbolj smučajo v vasi Metle in o tako hudih zimah, da radi velikega snega sosed ni mogel do sosedu. Prebivalci na Blokah, da si pomagajo na ta način, da si priveržejo na noge orodje, ki mu pravijo *smeče ali plohe*. Pravi, da rabijo tisto orodje največ ob nedeljah ko hodijo k maši, in sicer vozijo na smučeh možki in ženske.

Na samih Blokah je težko kaj ugotoviti, ustna sporočila so zelo skromna, ravno tako sta pa tudi skromna Valvazor in Novice. Na vsak način so se pa smučji pojavile na Blokah čisto neodvisno od krajev daleč na severu. Bloke so 7-800 m visoke, nekatere vasi pa še višje. Najbolj so pa smučanje gojili v vasi Metle, kjer še danes najbolj smučajo. Smučji imajo še danes isto obliko kakor pred stoletji in jih kmetje sami izdelujejo iz bukovega lesa. Pa tudi otroci znajo delati smučji. Smučji so dolge od pol do dveh metrov, približno dva centimetra debele in deset do dvanajst centimetrov široke in na gornjem koncu malo navzgor zakrivljene. So pa tudi na gornjem koncu enako široke. V nekaterih vaseh, ki leže proti Loškemu potoku in na Gori poznajo zopet ozke in dolge smučji, na katere priveržejo na prednji konec približno dva metra dolgo vrstico, ki služi zakrmarenje. Take smučji poznajo sicer po vseh Blokah, vendar jih uporabljajo le za zabavno smučanje. Dočim pa v omenjenih vaseh rabijo sploh samo take smučji.

Smučji, ki se krmarijo z vrstico, so *tipične Ruske smučji*, ki so jih rabili že davno v Rusiji, posebno v okolici Moskve. Čudna je ta podobnost šeg, pa vendar sklepamo po raznih okoliščinah, da se je tudi ta vrsta smučji razvila brez vpliva Rusije. Kajti kdo naj bi takrat in pri takratnih prometnih sred-

stvih zanesel smučji na Bloke. Ravno to dejstvo je za naše Bloke tem pomembnejše. Zanimiva je tudi izdelava smučji. Stremena napravijo na ta način, da deske prevrtajo in skozi te luknje potegnejo žico in napravijo *klamfice*, potem pa potegnejo jermen, vrv ali trto. Tamkaj, kjer pride pa noga, pa oblože s staro klobučevino. Palice imajo samo eno, in še to rabijo le, da se opirajo pri vožnji navzdol. Smučajo v navadnih oblekah, ženske pa v krilih, kar da zopet povod k ugotovitvi, da je smučanje tamkaj doma. Pa tudi smučajo na več načinov. Najbolj je razširjena vožnja po dveh smučkah brez palice, in le tu in tam rabijo palice. Drug način, večinoma le za zabavo, je vožnja, pri kateri krmarijo z vrstico. Tretji način je smučanje po 1 smučji. Ta način smučanja pa je izključno za zabavo. Sploh je na Blokah zabavno smučanje močno v veljavi. Pustni terek velja splošno kot smučarski praznik. Ta dan je vse na smučeh, staro in mlado. Fantje prirajajo cele tekme, vendar tekmujejo le v vožnji navzdol, pač pa je velika sramota. Vožnje, oziroma tekmovanja po ravnini pa ne poznajo. Tudi skakeče, vendar le na skakalnici, ki jo naredijo iz snega. Veliko spretnosti je potreba onemu, ki se spušča po eni smučki. Eno nogo ima v stremenu, drugo pa postavi za prvo kar na desko. Ravnotežje pa vzdržuje z rokami in tako se spusti mladenič z veliko brzino po strmini. Še večjo izvežbanost pa zahteva smučanje parov. Pri tem načinu pa stopi dekle na smučji za fantom, ki se ga oklene okoli pasu Bog ne da, da bi fant padel, če je dekle zadaj!

Kako globoko je bilo smučanje vkoreninjeno pri kmetih, najbolj dokazuje, da so celo mrliče pokopavali na smučkah. Po dve smučji so zbili skupaj, nanje položili krsto z mrtvecem, ostali so pa spremljali mrliča na smučeh. Zadnjih trideset let je pa opaziti, da smučanje precej nazaduje. Vzrok so najbrže mile zime in pa dejstvo, da kmetom ni potreba več smučji za prometno sredstvo. Zopet dokaz, da je na Blokah nastalo smučanje le radi lažjega kretanja po snegu. Sicer še danes hodijo, ako zapade svež sneg s smučmi k maši, kakor hitro je pa napravljena gaz, gredo pa raje peš. Mladina pa si ne da odveziti veselja do smučanja in se zabava s smučkami. Zanimivo pa je to, da so na primer v vaseh, ki so bližje prometu, veliko manj smučali ko pa v vaseh, ki so bolj oddaljene in same na sebe navezane. Tako pravijo o Novovlaških (pri Cerknici), da tamkaj smučajo samo na smučeh okoličanov. In to v času, ko so oni pri maši, da vzamejo domačini iz Nove vasi smučji in se vozijo naokolu. Ko se bliža maša h koncu pa hitro vrnejo smučji.

Kakor smo že rekli, promet ubija smučanje, ki je okoli Blok nastalo čisto prirodno. In ravno v tem je velika škoda in tudi vzrok, da smučarstvo na Blokah nazaduje, mesto da bi bile Bloke kraj, iz katerega bi smučarstvo seglo tudi v druge kraje naše domovine. Zato je smučarstvo, moralo k nam priti pravzaprav iz krajev, ki so uvedli smučanje veliko pozneje. Na Blokah pa že danes mladini branijo smučanje, češ, da je škoda čevljev, tako mi je zatrjevala neka skrbna mamica Seveda, to mladine ne moti, in tako so imeli izletniki v hudi zimi pred dvema leti v vasi Metle priliko videti desetletno deklico, ki je smučala kar bosa.

Da je pa smučarstvo pojav, ki je nastal na Blokah, dokazuje tudi imenoslovje. Kajti za vse, kar se rabi pri smučanju, imajo lastne izraze. Za same smučji imajo okoli petnajst izrazov, vendar je smučanje edini splošen izraz. Ljudje so poznali iz-

raz *smučati* veliko popreje kakor je kdo poznal besedo *Ski*, ki je nastala pravzaprav šele v dobi modernega smučanja. Razven Rusov, Čehov, Poljakov in Norvežanov, ne pozna noben drug narod lastnih izrazov za smučanje in za smučji. Vsi drugi narodi pa uporabljajo le besedo *Ski*. Smučem pravijo Rusi in Čehi *lyžice*. Poljaki pa *snary*.

Zanimiv je razvoj smučarstva tudi v drugem delu našega naroda — na Pohorju. Tudi tamkaj ni mogoče točno dognati kako daleč segajo pojavi smučanja. Gotovo je pa, da je smučanje na Pohorju veliko mlajše ko na Blokah, še vedno pa dosti starejše ko v drugih krajih Srednje Evrope. Smučji uporabljajo najbolj na Kozjaku in Pohorju. Posebno na Kozjaku je uporaba smučji splošna, kajti mladina se vozi v šolo, odrasli pa tudi k maši na smučeh. Te smučke so pa vse z vrstico in vozijo brez palice. Za enkrat se je posrečilo ugotoviti, da so pričeli smučati okoli sredine preteklega stoletja. Na Pohorju pa, ki ni naseljeno v višavah, pa vozijo s smučmi le drvarji, ki poznajo smučji že dolgo za prometno sredstvo. Pohorski smučarji pa vozijo nasprotno zopet vsi s palico. Smučali so sicer tudi na ozemlju Pleševice in Pece, pod vplivom industrije, pa že močno opustili. Pa tudi v tem delu naše domovine so najbolj tipični domači izrazi, ki so ostali kljub močnemu nemškemu vplivu.

Omenili smo že, da se v inozemstvu zelo zanimajo za zgodovino smučarstva na Blokah. Škoda, da so podatki zelo skromni. JZSZ se je potrudila in informirala inozemstvo tako, kar je sama mogla ugotoviti. Poslali so stare bloške smučji v Norveški smučski muzej. Naše trditve, da je smučanje v Srednji Evropi pričelo najprej pri nas v Sloveniji, je zelo verjetno. Le škoda, da se smučanje tudi v drugih delih naše domovine ni moglo pod vplivom Blok tako razvijati, kakor je bil to slučaj na Norveškem. Vse pa kaže, da bomo v par letih nadomestili kar smo zamudili na Gorenjskem smuča že mladina in to je najboljšje jamstvo za dober in uspešen razvoj tega lepega sporta.

TEKME V SMUSKIH SKOKIH

za prvenstvo dravske banovine, ki bi se imele vršiti danes 25. t. m. v Mojstrani, so vsled dežja preložene na 1. febr. in se torej danes ne vršijo. Smučki odsek Dovje-Mojstrana.

Izredna plenarna seja JZSS. Sklicujemo izredno plenarno sejo danes v nedeljo ob 11.30 v damski salon kavarne Emone in prosimo sigurne udeležbe. — JZSS.

Trg sp. klub Slovan. V nedeljo 25. t. m. ob 10 dop. redna odborova seja v lovski sobi pri Sokolu. Vsi sigurno!

V nedeljo 25. t. m. ob 9 dop. članski sestanek nogom. sekcije v lovski sobi pri Sokolu.

Poziva se zlasti 1. moštvo in rezerva radi nedeljske tekme. — Načelnik.

Službene objave LNP (seja u. o. dne 21. januarja 1931). Ljubljanski klubi, ki še niso dvignili na nje odpadajoči delež iz prv. tekem, naj se zglase do 29. t. m. pri podzv. blaga n'ku v svrhu izplačila. Izkazati se mora vsakdo s po-blastilom kluba. — Verificira se s pravico nastopa dne 28. januarja 1931 v vseh tekmah Kalas Lado za SK Jadran, s pravico nastopa v medn. dne 20. decembra 1930, v priateljskih 12. marca 1931 in v prvenstvenih tekmah dne 12. junija 1931 Terglec Ivan za ISSK Maribor. — Na dopis SK Ilirije z dne 18. januarja 1931 se popravlja verificacija igralca M. Pfeiferja tako, da sme nastopati v prvenstvenih tekmah dne 12. marca 1931. S tem v

zvezi se popravlja tudi datum nastopa v prijateljskih tekmah za 8 dni. — Poziva se Mo. Celje, da odgovori čimprej v smislu zahteve, objavljene v službenih objavah dne 17. t. m. — Tajnik I.

Pa se je posrečilo. Vsi se še spominjamo, kako nesrečno je končal slavni angleški motorni dirkač, major Segrave, ko je lansko leto z motornim čolnom postavil nov svetovni hitrostni rekord (158.8 km na uro). Sedaj pa poročajo, da je Kaye Dou postavil s 160.9 km na uro nov svetovni višek in s tem odvezel Segraveju rekord, ki ga je ta plačal s smrtjo.

Specialno mleko

Znano je, da prenaša mleko bolnih živali mnogo živalskih bolezni na človeka, ki ga pije. Da umorimo bolezenske kali, prekuhamo mleko. S tem pa vzamemo mleku mnogo njegovega dobrega okusa in obenem uničimo za presnovo hrane nujno potrebne snovi — vitamine.

Zato so začele vse napredne države z velikim uspehom razpečavati mleko, ki ga pije. To užitno zdravilo zajamčeno neškodljivo. Tako mleko — specialno mleko (Vorzugs-milch, latte da v andre crudo etc.) — producira kot prva v naši državi mlekarstva zadruga v Medvodah. Prodaja ga v Ljubljani mlekarstva Jonte v Bohoričevi ulici.

Na kakšen način je zajamčeno, da specialno mleko sirovo zaužito ne škoduje zdravju?

1. Ker je od zdrave živine.
2. Ker ga molze zdrava mlekarica v higijenskim predpisom ustrezajočim hlevu.
3. Ker so molzne golide, steklenice, prevodni in shranjevanje mleka taki, da je izključeno naknadno pokvarjenje mleka.

Malo pojasnila k navedenim točkam:

1. Krave, ki dajejo prednostno mleko, so pod stalnim veterinarskim nadzorom. Če je krava le sumljiva, jo takoj spravijo iz hleva. Ker kupujemo in kozimiramo največ mleka zjutraj, prodajamo za sedaj kot specialno mleko le mleko iz jutranje molze teh krav. V vsakem, tudi najboljšem mleku je namreč mnogo mlečnih bakterij, ki se hitro množijo, in je zato dobro užiti mleko kar najhitreje po molži.

2. Molžno osobe je pod stalnim zdravniškim nadzorom. Pri molži mora imeti predpisano obleko. — Posebni predpisi so tudi za hlev sam, za odtekanje gnojnice, za pitno vodo za živino, za steljo, za ravnanje z živino pred molžo in meč molžo itd.

3. Golide, ki so specialne oblike, morajo biti izprane s kromom. Isto velja za posode, v katere precejajo mleko. Mleko razpečavajo v sterilnih, takoj po molži v čistem prostoru napoljenih, hermetično zaprtih steklenicah od pol in 1 l. Te steklenice imajo etiketo z imenom dobavitelja in datumom molže. Napolnjene steklenice prestavijo takoj v hladilnike in jih prevažajo od februarja do decembra na ledu s prevoznimi sredstvi, ki odgovarjajo higijenskim predpisom. — Specialnega mleka nikdar ne prodajajo na trgu, temveč le v brezhibno higijensko urejenih mlekarnah.

Seveda je specialno mleko malo dražje od navadnega mleka. Vendar ga bo gotovo rad kupoval vsak bolnik, ki si želi res zdrave hrane, in vsaka razumna mati, ki ne more dobiti svojega otroka. — S tem pa ne koristi kupec znatno le sebi, temveč dviguje tudi našo živinorejo in indirektno pomaga lepšati naše vasi, ki si grade higijenske domove in hleve.

Jamčimo

za pristnost naših barv.

Pazite na rob

DAGMAR svile,

ker brez označke

„Dagmar-Jugočeška“

ni to prava

Dagmar svila.

JUGOČESKA

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Leon N. Tolstoj

Zakaj?

Odločila sta se torej naposled za naslednji načrt: Migurski bi storil vse, kar je mogel, da bi oblasti prepričal o svoji prostovoljni smrti. Cim bi ga uradno proglasili za utopljenca, bi prosila Albina za dovoljenje, da se po soprogovi smrti vrne v domovino in vzame s seboj tudi kosti svojih otrok. Cim bi prišlo dovoljenje, bi odredila navidezno odkopavanje grobov, češ, da hoče vzeti krsti. V resnici pa bi ostali krsti na mestu in bi služili za krsti pripravljeni zaboj Migurskemu kot skrivališče. Ta zaboj bi natovorila Albina na svoj voz in z njim prišla v Saratov. V Saratovu bi se vkrcala na brod. Na krovu bi Juzja lahko zapustil zaboj, pa bi jadrjala po Kaspiškem morfu na jug — tod pa ju je pričakovala Turčija ali Perzija in z njo vred tudi prostost.

IX.

Soproga sta predvsem kupila kočijo pod pretvezo, da hočeta Ludviko poslati v domovino. Nato sta se lotila za voz namenjenega zaboja: pripravljen je moral biti tako, da bi lahko, čeprav nekoliko skrčen, ležal notraj odrasel človek, ki bi vedno naglo in neopaženo lahko zapustil skrivališče. Albina, Migurski in Rozolovski so bili vsi trije udeleženi pri tem delu, a pomoč Rozolovskega je največ zalegla, ker je bil spreten mizar. Pritrtili so zaboj na zadnjo os tako, da je bil tesno naslonjen ob zadnjo steno kočije. Sprednja stran v zaboju je bila sklopna in če se je dvignila, je lahko zlezal v zaboj skriven človek napel ven ter stegnil glavo in pleča na dnu kočije. Itazen tega je bil zaboj opremljen z luknjami za zrak, zavrt v rogoznice in privezan s konopei na voz. Migurski je lahko zlezal noter ali ven skozi kočijo, kjer ga je skrival na zaboju pritrjeni sedež.

Ko sta bila kočija in zaboj pripravljena, je šla Albina, še preden je izginil njen mož, pripraviti tudi oblasti. Naznanila je polkovniku, da se je omarčil njenemu možu um in si je poskušal vzeti življenje. Povedala je, da si dela velike skrbi in prosila polkovnika, da bi Migurskega začasno oprostil službe. Njena gledališka nadarjenost ji je dobro služila pri tem obisku. Znala je tako prepričevalno izraziti strah in obup, da je bil polkovnik ginjen in ji obljubil vse, kar je lahko storil. Nato je spisal Migurski ono pismo, ki so ga pozneje morali najti v zavihu rokava njegovega vojaškega plašča ob reki Uralu, in na določen dan zvečer je odšel k reki. Počakal je tu na temo, odločil je vodi plašč s pismom in se skrivaj vrnil domov. Zlezal je v skrivališče, ki mu je bilo pripravljeno v zaklenjenem podstrešju. Albina je še ponoči poslala Ludviko k polkovniku z naznanilom, da je njen mož že pred dvajsetimi urami zapustil svoj dom in se do zdaj ni vrnil. Zjutraj so ji zarana prinesli možovo pismo in ga je na videz popolnoma obupana nesla polkovniku.

Ko je potekel en teden, je prosila Albina za dovoljenje, da bi se smela vrniti v domovino. Zalost, ki jo je kazala, je naredila globok vtis na vse, ki so jo poznali. Vsi so pomilovali nesrečno soprogo in mater. Ko so ji dovolili odhod, je vložila še drugo prošnjo in prosila, da bi smela odkopati in s seboj vzeti ostanke svojih otrok.

Oblasti so se sicer čudile tej sentimentalnosti, a ugodile tudi tej želji.

Cim je prišlo dovoljenje, so se odpeljali Albina, Ludvika in Rozolovski prihodnji večer z najetim kmečkim vozom na pokopališče in vzeli s seboj zaboj, ki je bil navidezno namenjen za otroški krsti. Albina je pokleknila na grobu in molila, a kmalu vstala, si obrisala solze in dejala Rozolovskemu:

»Le storite, kar je treba, a jaz vam ne morem pomagati,« pa odšla.

Rozolovski in Ludvika sta odmaknila spomenik in z lopato prekopala rušo, da bi bil videti grob kakor razrit. Ko sta vse opravila, sta poklicala Albino in vsi skupaj so dvignili s prstjo napolnjeni zaboj in ga peljali domov.

Naposled je napečel za odhod določeni dan. Rozolovski je bil vesel uspela skoraj do konca. Ludvika je v kuhinji pekla kruh in počivo za pot in vsakemu prisegala, da ji hoče od veselja in strahu počiti sree; vendar je ponavljala svoje priljubljeno »jak mame kocham« (prisegam pri ljubezni do mame).

Migurski se je tudi veselil, da bo lahko zapustil svoje podstrešje, kjer je bil že mesec dni zaprt, a še bolj ga je veselila Albinina stalna živahnost in dobra volja. Zdelo se mu je, da je na mah pozabila vse poprej prestano gorje in bodoče nevarnosti. Zarela je kakor v nekdanjih dekliških letih od navdušenja in veselja, če je za trenutek skočila k njemu na podstrešje.

Ob treh zjutraj je prišel Albini za spremeljevalca določeni kozak in pripeljal voznika s tremi konji. Albina z Ludviko in svojim psičkom je stopila v kočijo, kjer sta sedli na blazine, ki so pogrnjene s preprogo. Kozak in voznik sta zlezla na sedež spredaj. V kmečko nošo preoblečeni Migurski je ležal v zaboju na vozu.

Zapustili so mestece in čila trojka jih je odpeljala po ravni gladki poti skozi brezmejno, po plugu nedotaknjeno, s srebrnkastim koviljem poraščeno stepto.

I.

Srce je poskakovalo Albini od upanja in navdušenja. Da bi dala duška temu svojemu razpoloženju, se je nasmehnila včasih Ludviki in ji pomežiknila zdaj na kozakov široki hrbet, zdaj na dno kočije. Ludvika je s pomembnim obrazom gledala predse in le redkokdaj komaj vidno nakremžila usta. Imeli so veder dan. Brezmejna prazna stepta se je raztegala na vse strani, in srebrnkasto kovilje se je lesketalo v posevnihi žarkih zgodnjega solnca. Nepodkovane urne noge baškirskih konjičkov so glasno peketale po trdi cesti, in potniki so videli zdaj levo, zdaj desno samo krtinam slične suslikove nore. Ob vsakem klančku je redno stal suslik-stražar, ki je z ostrim žvižgom naznanjal nevarnost in potem izginil v nori. Malokdaj so srečali druge potnike: po kozakih zastražene vozove s pšenico ali baškirskega jahača, s katerim se je veselo pomenil kozak v tatarščini. Če so se kje ustavili, so vedno dobili spočite in site konje. Albina je povsod dala pol rublja napolniti, in so se vozniki tako potrudili kot da bi — kakor so sami pravili — peljali uradno pošto: vso pot so morali teči konji v diru.

Takoj na prvi postaji, med tem ko je odpeljal dosednji voznik utrujene konje in se še ni prikazal drugi s svežimi, je izbrala Albina kozakovo odsotnost, ker je odšel na dvorišče. Sklonila je glavo k tlom in moža šepetaje vprašala, kako se počuti in ali morebiti kaj potrebuje?

»Izvrstno se mi godi,« ji je v odgovor zašepetal Migurski, »prav udobno se počutim in ničesar ne potrebujem. Na ta način bi lahko ležal nepretrgoma osem in štirideset ur.«

Zvečer so se pripeljali v velik trg Der-gači. Albina je hotela, da bi imel njen mož prilično pretegniti in okrepčati. Zato se ni ustavila na pošti, temveč v manjšem prenočišču in je takoj odposlala pozaka: dala mu je denar, da bi kupil mleka in jajc. Kočija je stala na kriteh dvorišču, kjer je vladala popolna tema. Albina je Ludviki naročila, naj pazi na kozaka, sama pa je spustila Migurskega ven in mu dala jesti. Srečno je zlezal nazaj v skrivališče, preden se je povrnil kozak. Nato je naročila Albina nove konje in se odpeljala naprej. Sploh je bila Albina vedno bolj vzradoščena in je težko prikrivala svoje navdušenje pa zaupanje. Ker ni bilo v bližini nikogar, s komer bi lahko govorila, razen Ludvike, kozaka in Trezorke (kakor se je imenoval njen psiček), se je zabavala z njimi vsemi. Ludvika si je kljub svoji gdi zunanosti vedno domišljala, da se mora v njo zaljubiti sleherni možki, s katerim je prišla v dotiko. Tudi zdaj je bila prepričana, da je vnela srce njih spremljevalca kozaka, prav krepkega, dobrodušnega Uralca z izredno jasnimi in prijaznimi plavimi očmi. Bil je obema potoval-koma jako všeč vsled svoje prijaznosti in spretnosti uslužnosti. Albina se je smejala zdaj Trezorci, ki mu je vedno morala groziti s prstom, da ne bi šel vohat pod sedež, zdaj Ludviki, ki je tako smešno pogledovala za kozakom. Ta namreč niti slutil ni, kake namene mu pripisuje njegova spremljevalka, ter se je dobrodušno muzal vsemu, kar mu je govorila. Albina je bila razburjena zaradi neprestane nevarnosti, vedno bližjega srečnega konca in tudi zaradi stepnega zraka. Občutila je ono otročjo navdušenost in razposajenost, ki je ni doživela že dolgo časa. Migurski je čul njeno veselo zlobudranje in se veselil njegovega veselja, čeprav so ga že bolele vse kosti, kar je tajil pred njo. Postalo je prav vroče in mučila ga je žejna.

Drugi dan proti večeru so nekaj zagledali v megli. To je bil Saratov z Volgo. Kozak s svojimi stepskimi očmi je prvi razločil Volgo in nad njo štrleče jambore ter jih pokazal Ludviki. Tudi Ludvika je rekla, da zdaj vse razločno vidi. Albina sama sicer še ničesar ni mogla razločiti, a je pričela nalašč glasno govoriti, da bi jo lahko slišal mož. »Saratov, Volga!« je zaklicala kot da bi kaj kazala Trezorci in je možu popisovala vse, kar je bilo vidno.

XI.

Albina se je ustavila v predmestju Pokrovski tostran reke, ne da bi se peljala v Saratov. Tu je hotela ponoči govoriti z možem in ga spustiti iz zaboja. A kozak se ni tekem vse kratke pomladanske noči oddaljil od kočije in je ždel prav blizu pod streho praznega kmečkovega voza. Ludvika je na Albinino povelje ostala v kočiji in bila do dna srca prepričana, da samo radi nje noče kozak oditi proč, mu mežikala, hehetala in v robcu skrivala svoj kozavi obraz. A zdaj se ni zdel ta prizor Albini prav nič zabaven. Postajala je vedno mirnejša, ker ni mogla razumeti, čemu vztraja kozak v bližini kočije, ne da bi se vsaj za trenutek umaknil.

»Kaj ti je nohabela Albina v teku kratke

Wigton Allan:

V objemu udava

Prvič ga je zagledala v zverinjaku. Stal je tod pred kletko z belimi medvedi. Zavihlal si je ovrtnik dolgega površnika in nizko porinil na čelo širokokrajni klobuk. Joana ni utegnula dobro razločiti njegovega obraza, a zanimal jo je lepo oblikovan nos in blede lica. Dozdevalo se ji je, da se taji v kotu njegovih ustnic neka bridkost. Joana je postala radovedna in kot slikarica je hotela pogledati še njegove oči. Stopila je nekoliko naprej, pa se je na zvok njenih korakov ozrl. Samo trenutek ji je ostro pogledal naravnost v oči in se vnovič sunkoma obrnil proč, a Joana je že dosegla svoj cilj. Videla je njegovo globoko udrtje, temne oči in se res prepričala, da govori o neki prikriti težki nesreči.

Pol ure pozneje ga je zopet srečala v soprojno topli kaži hišici. Stal je pred steklenim zabojem in nepremično gledal velikanskega udava. Z razburjeno drhtečimi rokami je krčevito stiskal varnostno mrežo. Joana je malokaj vedela o kačah, a se je spomnila, da utegnejo baje s pogledom omamiti žrtev. Neudavno jo je prešinila slutnja, da je moral ta mož nekoč kaj doživeti v zvezi s kačo. Najbrž zato ni mogel odvrniti oči od strašnega nestvora. Njegove roke so se naposled odprle. Pustil je mrežo, zagledal opazovalko, se žalostno nasmehnil in skomignil z rameni. »Zoprne so. Ali se vam ne zdi tako?« je zamolklo vprašal.

»Seveda nimajo prijazne zunanosti,« je vljudno odgovorilo dekle, »a najbrž morajo tako izgledati. Če so že bile ustvarjene, bo imelo katerikoli pomen tudi njih življenje.«

»Katerikoli pomen?« se je ji zaničljivo nasmehnil. »Meni se zdi ta gad najostudnejše bitje na svetu. Domišljija mi prerazločno slika, kako se ovija to gnusno ledeno telo okoli plena. Vidim, kako se počasi zožijo ti nepremagljivi mišičasti krogi. Slišim naposled, kako pokajo v tem objemu moje lastne kosti. A oprostite, saj me ne boste razumeli.«

»Morebiti bi vas vendar utegnili razumeti,« je nehote razburjeno v odgovor zašepetala Joana.

Neznaneec jo je bliskoma pogledal in je zapazila, da je vzplamtelo v njegovih očeh trenutno veselje. »Če bi vam smel zaupati ono grozoto, ki me bo tlačila do konca življenja, bi mi nemara nekoliko odleglo. Osamljenost je tako težka v nesreči...« Kakor lesen se je spustil na bližnji stol in nekoliko trenutkov ostal nepremičen.

Ziv krst ni vedel do zdaj stvari, ki jih vam bom zaupal,« je povzel potem s tihim glasom, »in vas vnaprej opozarjam, da bo to hudo mrka zgodba...« Odgrinila se je menda pred petnajstimi leti, a če biva človek v peklu, se mu zdi vsak hip kakor večnost. Takrat sem bival v Braziliji. Imel sem kavne nasade. Zgradil sem si čedno hišico, jo lepo opremil in pisal v staro Anglijo moji nevesti Evi. Hudo sem bil zaljubljen in v svoji samoti sem jo prišel smatrali za pravega angela. To se moškimi večkrat dogodi, posebno, če bivajo daleč od sveta in se samo v mislih dvigajo nad vsakdanjim obupnim delom. Izvoljenka jim postane navadno malik in ga obožujejo kakor vtelesenje vsega najboljšega v dragi oddaljeni domovini. Tudi z menoj ni bilo nič drugače. Dolgčasna leta so se vlekla drugo za drugim, nasadi so pričeli roditi. Sporočil sem naposled Evi, da jo bom zdaj lahko vzel in jo prosil, naj pride k meni. Prepričan sem bil v svojem hrepenenju, da se bo vkrcala na prvi v Brazilijo namenjeni parnik. Ta je tudi pravočasno dospel v Pernambuco, a mi je prinesel samo njeno pismo. Bilo je duhovito, malce zbadljivo in predvsem dokaj hladno. Vprašala me je, ali se ne bi mogel odločiti, da bi zapustil svoje dolgčasne kavne šibe pa se povrnil v London? Pisala je, da me ima vedno prav tako rada, kakor poprej, ko še nisem imel niti za lek denarja, a da bi me najrajši poročila, ne da bi ji bilo treba bivati v deželi s pajki — ljudožrci. Vprašala me je, ali res imajo na Brazilskem meter dolge in za ljudi nevarne pajke, in ali res hočem, da bi na vsak način prišla v to divjo deželo? Potolažil sem jo glede pajkov, a je trajalo potem najino dopisovanje dobrih šest mesecev. Vedno zopet sem moral ovreči nove pošastne domišljije in pravljice, ki mi jih je pripovedovala o Brazilskem. Spisal sem menda osem ali deset pisem, preden sem prejel brzjav, ki mi je sporočil, da je vendar odpotovala.

Najina medsebojna napetost se je pričela takoj po poroki. Ni bila vajena samote, a to še ni bilo vse. Na tihem sem jo stalno opazoval in kmalu dognal glavni vzrok. Eva se je nepopisno bala kač, a ponos ji ni dopustil, da bi to odkrito priznala. Nekež zvečer sem ji to po pravici povedal pa obstrmel: tak plaz be-

sed in očitaj se je zrušil na mojo glavo. Zakričala mi je, da sem jo prevaral, z zvijačo pridobil, da se zdaj počuti kakor v pasti ujeta podgana. Sicer sem jo pomiril, kar se tiče pajkov (menda je res poprej verjela vsem tem pravljicam), a zakaj ji nisem pisal, da gomazi po teh deželah vse polno kač! Sovražila je gade in zadržela kakor šiba na vodi, če je le pomislila nanje. Kadar je videla kačo, se ni mogla premagati in je morala zavpiti od mrzkosti pa strahu. Sploh se ni več upala ostati v sobi z odprtimi okni ali dvigniti blazino na divanu, ponoči ji je jemala groza spanje. Zahtevala je kratkomo, naj jo spremim takoj nazaj na Angleško.

Poskušal sem z njo pametno govoriti, jo prepričati, a vse je bilo zaman. Zdal, ki je razodela svojo skrivnost in ji ni bilo več treba prikrivati stalnega strahu, je postalo najino življenje še bolj zagrenjeno. Eva se ni več upala zapustiti hiše in če se je to v sili odločila storiti, je korakala počasi kakor mesečna, z v zemljo uprtni očmi, ter se je stresla pri najmanjšem sumu na tleh ali v vejevju. Naposled sem se tega res naveličal. Zasmehoval sem njeno strahopetnost in ne tajim, da sem jo včasih celo okregal, a vse je bilo samo bob v steno. Saj ji nisem zameril, da se je bala kač: koliko tisoč žen v tropskih deželah kaže isti strah! A vse druge se vendar potrudijo, da bi premagale to plahost. Eva pa ni nikoli imela duha, da bi nevarnosti vsaj enkrat pogledala naravnost v oči. Naposled sem se pričel sramovati, da imam tako strahopetno ženo, in prav to me je podžgalo na odločen korak. Sosedje so namreč kmalu zvedeli o najinih vsakdanjih preprih in pričeli briti svoje šale. Moj Bog, saj so imeli tako malo novic v teh pustih krajih... A zame je to postalo preveč. Saj veste, da pretrpi mož lahko marsikaj od svoje žene, če ga le ne osmeši pred drugimi. Naveličal sem se, sklenil Evo na mah ozdraviti od njenega bedastega predsodka in se iskati izdatno zdravilo.

Dva dneva sem se na konju potikal po okolici in tretji dan sem našel, kar sem potreboval. Z enim samim strelom se mi je posrečilo pokončiti velikega udava, ki se je mirno solnel ob nekem močvirju. Privezal sem ga z vrvjo na sedlo in pripeljal domov. Prepričan sem se pred hišo, da sedi Eva v svoji sobi in sem se neslišno vtihotapil v najino spalnico. Odprl sem potem veliko benečansko okno, ki je gledalo na verando, stopil k vratom, potegnil ven na notranji strani zataknen ključ in ga vtaknil v ključavnico od zunaj. Zlezal sem na »kozi okno ven po svoj plen in razložil ustreljeno kačo po oknici. Poskrbel sem, da bi čim naravneje izgledala. Šele nato sem odkorakal k Evi, kakor da bi pravkar prišel z izleta in razjahal.

Ta večer se mi je zdela Eva posebno ljubka in bolj preudarna nego po navadi. Zelo prijetno sva prekrاملjala ves ta večer. Ko je naposled prizgala svojo lučko pa mi voščila lahko noč, sem jo spremljal do same spalnice. Odprl sem ji vrata, da se ne bi spomnila na ključ. Cim so se vrata zaprla, sem ga prav neslišno obrnil v ključavnici. Ta nauk ji bo že zalegel, sem mislil na tihem. Morala bo zdaj ali vso noč ostati v družbi ustreljenega udava ali pa iz spalnice pobegniti skozi okno in torej skočiti preko kače. Naj bo že tako ali drugače, premagati bo morala na vsak način svojo otročjo strahopetnost in bo torej za vselej ozdravljena.

Prihodnji trenutek je še vladala v spalnici popolna tišina. A potem se je razlegel blazen krik, in je kljuka besno zaplesala v vratih. Eva me je vedno bolj glasno rotila, naj jo pustim ven in se z vso svojo težo besno zaletava v vrata. A jaz bedak, sem se le muzal v temi na hodniku in čakal, da bi postala zopet tiho. Ko je njen glas utihnil, sem se povrnil popolnoma zadovoljen v jedilnico. Zdal je že opazila, da sem ji nastavlil mrtvo kačo, sem mislil, pomnila se je in sram jo je!

Počakal sem še kakih pet minut, da bi ji pustil čas, naj se popolnoma pomiri in vse spregleda. Zapustil sem nato hišo in stopil okoli opla proti onemu benečanskemu oknu. Stalo je še vedno odprto in v medli luči edine petrolejke sem takoj razločil mrtvega udava. Menda se ga ni upala Eva dotakniti, ker je ležal še vedno na oknu prav tako, kakor sem ga tod pustil. Skočil sem na okno, da bi stopil preko ustreljene kače noter v spalnico, a neudavno sem moral v nepopisni grozi planiti nazaj. Zakričal sem kakor besen od pošastne tesnobe in zatislil oči, da ne bi ničesar videle. Hotel sem se premagati, skočiti kakor blisk noter, a leden strah me je priklepil na oknico. Eva je ležala na tleh poleg postelje in je bila popolnoma ovita s krogi velikanskega udava. Njegovo kakor dve roki debelo, v temi medlo lesketajoče se telo je grozno počasi, a neizprosno stiskalo vedno bolj njen vrat, prsa, noge. Čul sem grozovito zamolklo pokanje kosti... Ne morem vam pripovedovati naprej... To je prestrašno. Skočil sem po revolver, ustrelil udava in potem moral ustreliti še Evo, da bi jo rešil smrtno nuke. Imeli smo tri dni poti do najbližjega zdravnika, in kača ji je strla vsa rebra.

Obmolnil je in nepremično upiral oči v levjo kletko. Zdelo se je, da sploh ne vidi prebledelega dekleta, ki je sedelo poleg in trepetalo od groze.

»Pozabil sem,« je končal po daljšem molku s komaj slišnim glasom, »da pride udav vedno za svojo ustreljeno ali ujeto družico, pa naj bo še tako daleč.«

Molče je vstal, se priklonil in odšel, ves sključen pod težo svoje pošastne nesreče.

(Nadaljevanje prihodnje nedelje.)

Mirko Kunčič:

Junak

Pijanček se guglje vse križem po cesti, sneženi moz ravno stoji. Pijanček nahruli ga v svoji objesti: »Poglej, kako gibčni smo mi!

Kot štor nepremično stojiš ti na mestu — zapleši no malo z menoj!« In vanj zaleti se junaško pijanček. Med njima se vname ljut boj.

Namestu klobuka sneženi mož lonce na glavi debeli drži. Zdaj dobro pomeri... na glavo pijančku spusti ga: »Kdor išče — dobi!

Pijanček se zgrabi za glavo, zastoče: »Hu, jaz sem res velik bedak! Zdaj vidim: še takle sneženi možicej je večji od mene junak!

Sinica in pastirček

Tisto leto je bila zima ostra in kruta, da so ptice v trumah poginjale. Sneg je bil trd in leden, da je škripal pod nogami kakor lo-moča se suhljad.

Na večer Svetih treh kraljev je bilo. Pri-letela je odnekod ptica senica vsa premrla in gladna ter potrkala s klunčkom na okno po-nosne hiše bogatina Oholeža:

»Trk, trk! Kdor je božji in usmiljen, naj mi odpre in nasiti sirotico!«

Bogatin Oholež je sedel široko in udobno pri zakurjeni peči. Vrtil je v velikem zado-voljstvu in samodopadenju palca na tolstem trebuhu, pasel oči na mizi, ki je bila do roba obložena s poticami in gualjo, ter se ni zmenil za prošnje uboge sinice. Njegovo srce ni po-znalo sočutja do bližnjega. Da je le njemu pri-jetno in udobno — kaj mu gorje in beda dru-gih mar! Koliko mu je uboga sinica koristila čez poletje, ko je ugonabljala mrčes po nje-govih vrtovih, na to bogatin Oholež niti po-misliti ni hotel.

Osorno je zarentačil: »Poberi se dalje, potepinka! V moji hiši ni odpadkov, ni drob-tin. Potice pa so pečene samo zame!«

Zalostno je odletela sinica dalje v ledeno zimsko noč in potrkala na okno druge hiše: »Trk, trk! Kdor je božji in usmiljen, naj mi odpre in nasiti sirotico!«

V tej hiši je stanoval čevljar Ponočnjak, nekoč ugleden in spoštovan mož, tačas pa slep oboževatelj žgane pijače. Zapil je sproti ves prisluzeni denar. Zena mu je umrla od žalosti in pmanjanja, otroci, komaj dorastli in še neizkušeni, pa so šli v tujino za kruhom in srečo, ki ju niso našli doma. Čevljar Ponoč-njak je ostal na star leta sam in čakal ravno-dušno, kdaj mu razpade nad glavo raztrgana bajta, ki je ni oskrboval že dolgo vrsto let... Zaman je trkala uboga sinica. Čevljar Ponočnjak je tačas sedel v krčmi, pepival, ro-bantil in preklinjal ves vet.

Plaho in malodušno je trkala sinica od hiše do hiše, a ni našla nikjer prijazne be-sede.

»Joj, ali res ni več ljubezni in sočutja na svetu?« je zatarnala in potrkala, do smrti žalostna in onemogla, na okno poslednje hiše v vasi.

»Trk, trk! Kdor je božji in usmiljen, naj mi odpre in nasiti sirotico!«

V tej uborni koči je bival s svojo staro materjo pastirček Andrejček. Čez poletje je pastirjeval in s prisluzenim denarjem skromno preživljal sebe in mater, ki jo je goreče ljubil. Vso skrb je posvetil njej, molil za njeno srečo in prosil Boga, da bi mu jo ohranil še mnogo let zdravo in veselo. Pozimi jima je trda pre-dla; beda se je naselila v njiju siromašni dom; gladovala sta in zmrzovala, da je bilo joj.

Na sveti večer nista imela ne božičnega drevesca ne gnjati ne potic. Le male, a skrbno prirejene jasele v kotu so ustvarjale skromno praznično razpoloženje v siromašni izbi.

Pastirček Andrejček je planil k oknu, ga odprl in se na moč začudil pozni vasovalki. »Joj, sirotica,« je sočutno dejal, »kdo in kam v tej mrzli noči? Pridi! Reven je naš dom, a toliko še imamo, da nasitimo tebe, ptička!«

Vzel je prezeblo sintico v roko in jo skušal ogreti s toplo sapo. Mat, pa je medtem postrgala s police pest drobtin — in ptička je odprla ključek, zobala — in hvaležno gledala svoja dobrotnika z milimi očesci.

To dobro delo ni ostalo prikriti Jezušku v jaselcah. Namignil je angelu kraj sebe. Ta je razpel bele, nevidne perle, se vzpel pod

strop, zrastle v nadnaravno velikost, se sklo-nil neslišno nad pastirčkom, njegovo mamo in sinico, štel drobtine in jih sproti zapisoval v veliko zlato knjigo. Jezušček v jaselcah pa je blaženo gledal, jim ljubeče prožil svoje bele ročice naproti, jih blagoslavljal in se smehljaj, smehljaj...

Ko sta se pastirček Andrejček in njegova mama drugo jutro zbudila, sta široko odprla oči in se na moč začudila: polica, na kateri so ležale prejšnji večer same suhe drobtine, se je zdaj — o čudo božje! — kar šibila pod težo bleščečih se cekinov in srebrnikov...

Tako je bila s stoterim poplačana ljube-zen Andrejčka in njegove mame do uboge sinice.

Dobrosrčni gospod

Pred lepo, visoko vilo se je ustavil reven starček, pobral nekaj s tal in s tresočo se roko nesel k ustom.

V tem hipu je stopil iz vile imeniten gos-pod s cigaro v ustih in milostno pobaral siromaka:

»Hej, hej, mož, kaj pa vi tukaj delate?« »Gospod,« je plaho zajecjal starček, »že tri dni nisem ničesar jedel, pa sem pobral skorico kruha, ki jo je nekdo proč vrgel.«

Imenitni gospod je sočutno premeril starčka od nog do glave in mu velikodušno dejal:

»No, če ste pa takšen revež, pojdite na dvorišče moje vile. Tam stoji zaboj krompir-jevih olupkov. Dovolim vam, da jih pojedete. Naj vam dobro teknejo!«

Rekši je imenitni gospod mogočno puhniti iz cigare in odšel dalje...

Kaj pravite, otroci, ali je bil ta imenitni gospod res tako dober in blag, kakor to na prvi pogled izgleda?

Za bistre glave

Teto miško zob boli

Pravilna rešitev:

3.

»Dober dan!« jo Muc pozdravi. »Zobobol se koj odpravi!«

4.

In odpravi ga takó, hipla, hipla, ham — da nikoli več ne bo miš zbolela nam!

Vposlanih rešitev je bilo topot 264. Med njimi je bilo pravih 216.

Nagrada je bila prisojena: Jelisavi Rožane, učenki (?) razr. v Trbovljah. Dobi knjigo: Prigode malega Nonnija.

Nekaj šaljivih rešitev

Tonka Brenk, učenka (?) razreda v Zg. Šiški:

Doktor Muc pri oknu čaka, z usti poželjivo cmaka in si obližuje brke.

Miška se že hoče vsesti, ko zagleda v mačji pesti — kremplje mesto klešč za zob.

Brž na okno skoči miška, muc pa nanjo plane zviška in odgrizne repček ji.

Teta miška je zbežala, milo se doma zjokala: bila je brez repka, oh!

Majda Ivančič, Maribor: »Ko je dr. Muc hvaležni miški zob izdrl, ji je dejal: »Za plačilo — zdaj požrem te za kosilo!«

Pepca Zagradišnik, učenka III. r. v Novi Štifti:

Dr. Muc jo brž ozdravi — za kosilo jo zadavi...

Jelisava in Majda Rožane, Trbovlje:

Vljudno dr. Muc jo sprejme: »Kaj želite, gospa miška?

Vas bolezen kruta stiska?

To odpravi se takoj, zopet mir bo in pokoj!«

Res jo reši vseh nadlog, ko jo spravi — pod svoj zob...

Sonja Gogala, učenka III. razreda, Ljubljana:

Teta miška si je mislila: »Dr. Muc...? In pred kosilom! Ta pa zna še mene ham!« — In krenila je drugam...

Boris Bohinec, učenec III. razreda na Rakeku:

Ko muc miški zob izdere, miška na ves glas se dere. Dr. Muc se razjezi, ji klofuto prisoli. Teta miška — rompom — nezavestna pade k tlom...

Konec zgodbe je ta: Dr. Muc kosilo ima!

Marjetica Bohinec, učenka II. razr. v Ljubljani:

Miškica spusti se v tek — to je bil najboljši lek!

Francka Arhar, učenka IV. razr. v Št. Vidu:

Ni še pet sekund minilo, miška cvili, joka milo. Ni ji mucek zob izdrl — zgrabil jo je in požrl...

Janko Grampovčan, učenec III. r. v Mariboru:

Doktor Muc je fin zdravnik, vrže tetko kar navpič... Na široko odpre usta, kot bi mignil jo pohrusta...

Amalija Lužar, učenka (?) razreda na Rakeku:

Verno miška v muca bulji — muc pa jezik ji izpuli. Miška strašno zarjavela, hop! hop! hop! domov brzela...

Marjana Resman, učenka II. razr. v Radovljici:

»Klanjav se, gospod mijav! Sami ste, oh, ravno prav!« Muc prikloni se, zravná, šavs! — in konec je gorja...

Janko Anžel, učenec (?) razreda, Pragersko:

Napis zagleda, ostrmi, popade strah jo in zbeži... Vesela pleše zdaj domá, ker kruti smrti je ušla.

Zvonko Kroflič, učenec II. razr. v Celju:

»Oh, gospod doktor, strašno trpim. Zob mi izpulite, sleer znorim!« Doktor Muc tiho zabruna: »Mijav, miška je vredna stopetdeset krav!« — In jo požre...

Franci Kojnik, Gorica pri Štorah:

Doktor Muc, goljuf sleparski, delal z njo je po mesarski...

Olga Kure, učenka III. razr. v Za-gorju ob Savi:

Miška ročno odbrzela, v ogel — bums! — se zaletela. In je zdrav zdaj spet njen gobček: strčal je iz njega zobček...

Draga Fritz, učenka VI. razreda v Konjicah:

Miška imela je stare kosti — zato sedaj mucka zobek boli...

Vinko Šebenik, učenec V. razreda v Mostah:

Ko je Muc tetico miško pojél, židane volje je v sobi zapel: »Eno za zajtrk, dve za kosilo, tri za večerjo — lepo število!«

Stričkov kotichek

121.

Dragi striček!

Gotovo Ti je znano, kako dolgo smo imeli letos božične počitnice. Veš, saj sem bil vesel, da so bile tako dolge, toda proti koncu mi je bilo že kar malo dolgčas po šoli. Mama je začela godrnjati. »Oh, da bi bila vsaj kma-lu šola!« Zato sem se doma kar naveličal.

Med božičnimi počitnicami sem delal sne-ženega moža. Naredil sem najprej veliko sne-ženo kepo — to je bilo telo sneženega moža. Vrh te velike kepe sem pritril manjšo kepo — to je bila glava. Oči in usta sem naredil z drobtin od premoga. Tudi roke sem mu na-pravil, toda bolj slabo, zato so mu kmalu od-padle. Ko je bil sneženi mož gotov, sem pa skakal in vriskal okoli njega.

Za božič sem dobil nove sanke. Sel sem

z njimi s starejšo sestro na sankališče. Hej, tam je šlo! Če bi bil Ti takrat na sankališču, ljubi striček, še Tebe bi pustil, da bi se vozil na mojih sankah. Zdaj Te pa ne morem po-vabiti, ker ni snega.

Veš kaj, striček? Ali bi bil tako dober in mi povedal, če smem zdaj, ko se bliža pust, narediti masko za na obraz in z njo malo po-noreti samo po dvorišču? Kakor mi boš sve- toval, tako bom pa storil.

Tvoj prijateljček

Zdravko Leskovšek, učenec III. razr. v Ljubljani.

Odgovor:

Dragi Zdravko!

Če je mama začela godrnjati nad pre-dolgimi počitnicami, je že imela tehten vzrok za to. Najbrž si od jutra do večera motovilil okoli nje in silnil kot sitna muha. Ni čuda potem, če si je začelela, da bi Ti v šoli gos-pod učitelj spet malo ohladil prevročo kri!

Škoda, škoda, da ni snega! Bi jo kar jadr-no primahal k Tebi in bi se sankala ves ljubi božji dan. Holaj, bi se to meni — staremu možu — imenitno zdelo! Ne rečem dvakrat, da bi se ne mogel pri sankanju pomladiti za celih trideset let — in bi bil potem tako mlad, da bi me že nikjer nič ne bilo...

Kar se pa pustne maske tiče, Ti milostno dovolim, da jo smeš narediti in si z njo obraz okrasiti. Samo glej, da boš z njo res samo po dvorišču »norel«, drugače — adijo, zbogom! najino prijateljstvo. Pobičev, ki se po cestah kot maskare potepajo in vsemogoče neumno-sti otepajo, jaz ne maram in ne morem vi-deti, kajti mora 'meti vsaka šala svoje meje. Če postane nedostojna, ni več šala, nego iz-bruh posurovelega srca. — Kajne, da si tudi Ti tega mnenja?

Torej dobro se imej in ostani mi čil in zdrav!

Kotichekov striček.

122.

Že večkrat sem se namenila, da bi Ti pi-sala, kako z veseljem čitam Tvoj kotichek. Ko je še moj očka živel, sem komaj čakala, da mi je prinesel »Slovenca« domov. Gotovo si ga po-znal, saj je bil tudi v Jugoslovanski tiskarni v III. nadstropju. Zdaj že več kot polovico leta počiva v zgodnjem grobu. »Slovenca« pa še vedno rada čitam. Dostikrat kar k gospodu Zumru stečem ponj, da prečitam Tvoj kotichek.

Te lepo pozdravlja

Anica Krmec, učenka III. razr. v Ljubljani.

Odgovor:

Draga Anica!

Hej, seveda sem poznal Tvojega očka, se-veda sem ga! Bil je na moč zgovoren in zaba-ven mož. Znal je od sile lepo in imenitno pri-povedovati razne storije iz svojega življenja v ruskem ujetništvu. Težko ga pogrešamo vsi in se večkrat spomnimo nanj. Res, žalostno je, da si izgubila tako dobrega in skrbnega očeta in Te od srca pomilujem. Zahvali Boga, da imaš vsaj mamico še, kajti bi bila brez nje vsa Tvoja mladost ena sama dolga veriga bed-nih in žalostnih dni.

Pozdravi gospoda Zumra v imenu mojem in v imenu Požgančevega očeta, in se še kaj oglasi!

Kotichekov striček.

123.

Dragi Kotichekov striček!

Tudi jaz zelo rada čitam Tvoj kotichek, pa tudi moji starši se zelo zanimajo zanj. Pravljica »Kralj Zivžav in njegove tri hčerke« mi je bila silno všeč. Posebno proti koncu je bila lepa.

Tudi jaz Te povabim, da si o priliki ogledaš našo prijazno vasico Sp. Kašelj. Naša hiša stoji na bregu. Pod bregom pa teče reka Ljubljanka. Pridi se te dni sem kopat! Boš videl, da Ti ne bo žal. Pa še tiste tetke in stričke iz uredništva, ki so Ti zadnjič vse klo-base pojedli, ter Požgančevega očeta povabi s seboj, da se boste navžili svežega zraka!

Bodi mi nešetokrat pozdravljen!

Kristina Kovač,

učenka (?) razr. v Zalogu pri Ljubljani.

Odgovor:

Draga Kristina!

Tvoje velevljudno povabilo, naj se pri-demo v Ljubljano kopat, vsi strici in tetke iz uredništva hvaležno in prijazno odklanja-mo, kajti nočemo imeti s teto pljučnico in stricem nahodom zaenkrat še nobenega oprav-ka, še manj pa z botro — Smrtjo. Holaj, res ne vem, punčka, ali si se s pametjo skregala, ali s časom? Ali gre vaša ura kar za pol leta naprej, kali, ali pa Ti nič in dan sediš za toplo pečjo in si prepričana, da je zunaj že vroče poletje... Daj no, daj, pomoli nosek malo skozi okno, da boš spoznala, kako nepri-jetno je že to, če boter mraz človeka samo za nos malo poliplje! Ti nam pa očitno hočeš kar bridko smrt naprtiti na rame s tisto Tvojo ledeno kopeljo, brrr!

Kar se pa svežega zraka tiče, Te na moč vljudno prosim: Primahaj jo danes ali jutri v Ljubljano in nam ga prinesi vrhano košaro za poskušnjo, da se prepričamo, če je res tako dober in svež, kakor trdiš. Če je, o, potem bomo kar koj pridrveli tja gori in obiskali Tebe — punčko poredno!

Pozdravljena!

Kotichekov striček.

Domače ognjišče

O času hripe in influence

vedi in stori to-le:

1. Zanesljivega sredstva, ki bi gotovo prebrifilo okužbo s to boleznijo, ne poznamo. Spiranje nosa in njuhanje praškov ali dišečih tekočin, da bi se nosna sluznica sproti razkuževala, je prej škodljivo ko koristno. Zvečanje in uživanje raznovrstnih pastil in bonbonov, da se razkužijo usta in golt, je dvomljive vrednosti, a v pametni meri dopustno. Izkušeni zdravniki še najbolj priporočajo jod v neznanu množini, zadošča 1—3 krat na dan po ena kapljica jodove tinkture na žlico mleka.

2. Okužujemo se po stiku z obolenimi ljudmi, kužilo se tvori s kihanjem, pihanjem, kašljanjem in podobnim ravnanjem. Dostojen človek naj z lastnim žepnim robcem zavaruje okolico, ko že mora odolevati zahtevam svojega bolnega telesa, še bolje je, da se obolev človek sam izloči iz stikov. Slabotni in bolehní ljudje naj se ogibajo krajev, kjer se zbira mnogo ljudi v zaprtih prostorih, prav tako stari ljudje in majhni otroci. (Pri zadnji epidemiji 1. 1918. do 1920. smo opazili, da je hripa prizanašala starem in otrokom, pri prejšnji 1. 1889-90. je bilo drugače.)

3. Skrbno se varuj prehlajenja in večjega napora v tem času, zakaj prehlad in napor te oslabilta in napravita bolj občutnega in sprejemljivega za okužbo.

4. Ko oboliš, nikar ne preganjaj hripe s silo, zakaj močevanje se navadno konča bolj klaverno za junaka. Tudi prav lahko obolenje se ti izprevrže v hudo in nevarno, iz zanemarjene hripe nastaja dolga vrsta opasnih zapletov (komplikacij), ki te, če te že ne končaje kmalu, napravijo bolnega in delonezmožnega za dolge tedne ali celo mesece.

5. Pri lahkem obolenju miruj, ostani doma v enakomernem toplen stanovanju, uživaj bolj lahko, redko in tekočo hrano, zvečer pij v po-

steli vroč čaj; bezeg in lipa sta dobra. Ako hočeš biti pameten, pojdi z doma po poslih drugi dan po tem, ko ti je vročina minila. Pri močnejšem obolenju (s hujšo mrzlico, znatnimi bolečinami v glavi ali drugod ali drugimi mučnimi znaki in dihalih ali prebavnih) kar leži v posteljo, uživaj samo tekočo hrano in čaje. Antipirin, aspirin, salinirin, arkanol itd. itd. so dobra sredstva, a večinoma odvratna. Počakaj v postelji dva dni več kakor te drži vročina in ostani še nadalje dva dni doma.

6. Hripa srednje vrste traja teden dni, ako jo zdraviš sam, ako pa ti jo zdravi zdravnik, sedem dni in več. V tej norčiji sta skrivni dve resnici: prva, da se hripa ne da kar spihati in druga, da kličejo zdravnika samo k težjim primerom. Dodajam iz lastne izkušnje: mnogokdaj prepozno. Kaj naj še pomaga zdravnik pri razvitem vnetju možgan ali možganskih mren ali proti koncu razsežne pljučnice ali srčnega vnetja? Zdravnik ti more vsako resnejšo komplikacijo že ob početku spoznati in jo zatirati ali odganjati, preden se razpase v nevarno obliko. Zato ga kliči na pomoč rajši poprej in brez prave potrebe kakor prekasno, ko je vsaka pomoč že brezuspešna in samo v skrajni sili.

7. Bodi previden in oprezen, a ne boječ in strahopeten, zakaj strah je slab svetovalec in najslabši zdravnik. V vojni pade največ strahopetev, pri epidemijah obolevajo najraje in najhujše bojazljivci. Bodi srčen in vedi, da je umrljivost zaradi hripe tudi pri močno kužnih epidemijah v primeri s pogostim obolenjem majhna, znaša namreč pol odstotka, to se pravi, da na dve sto primerov obolenja je komaj eden smrten, pri pametnem ravnanju je pa še manjša. Zakaj bi moral biti prav ti tista redka žrtev? Vedi tudi, da svoje usode na srečo nisi sam gospodar!

Zdravniška posvetovalnica

(v zadevah splošne in socialne medicine ter higijene)

P. G. v M. Ujed ali koliko imate, ki Vas prijatelj vsak mesec in tudi vsak teden. Pri zadnjem napadu Vam je pomagala česen, ki ste o njem brali v naši posvetovalnici, ki ga ne marate več zavoljo duha. Kaj naj Vam svetujem? Ugotoviti treba vzrok teh »strašnih napadov«, ki so ali v želodcu ali črevesu ali v žolčniku (žolčnem mehuru) ali na oblistih ali v spodnjem životu. V ta namen pokličite zdravnika k sebi, ko Vas je uapadlo ali pojdite za nekaj časa v bolnišnico ali sanatorij na opazovanje. Šele po taki ugotovitvi je mogoče — pametno zdravljenje Vaše ujedi.

Ista. Zakaj Vaš sedemletni fantek počasi raste, ne morem vedeti, ker ga nisem preiskal. Menim, da se tudi Vam ne izplača o tem razmišljati. Glede zdravljenja alkoholikov je pa bil že na tem mestu nasvet.

J. M. v V. Izpuščaj pri ošpicah se je otrokom gotovo že porazgubil, ko dobite to vrstico pred oči. Če pa je ta izpuščaj mozoljast, potem to niso bile ošpice. Sicer pa imate dobrega zdravnika v bližini.

U. Z. v R. Vaša mati imajo okorelo žilje. O tej bolezni sem bral v lanskem »Domoljubu« poljudno razpravo. — Rane na palcu se ne zdravijo drugače ko rane drugod. Sicer pa je nasvet — kasa, zakaj od prve pomoči je odvisen ugoden ali neugoden potek poškodbe.

A. Š. v Lj. Lišaj na obrazu ima Vaša devetmesečna hčerka? Ne pojde tako hitro, kakor si želite. Ne umivajte otroka z vodo po obrazu marveč samo z oljem ali časih s kamilčevim ali otrobovim zavrelico. Dajajte otroku manj mleka in vodene hrane in čim manj soli. Drob, pšeničen ali koruzen, krompir in koren v primeri obliki, jabolko sirovo ali pol pečeno, pomarančev sok so uspešni pomočniki zopet to dolgotrajno nadlogo. Dajajte otroku tudi po eno žličko ribjega olja na dan. Ker je bolezen navadno izraz notranjih motenj, so zunanja sredstva brezpomembna in nepotrebna.

A. R. v M. Več ko pol las imate sivih že pri 24. letih? Položaj ni prijeten, a tudi ne tragičen. Kaj sivi lasje, če je mlado srce! Nikar ne rabite barvil! Vsak teden si namažite lasce z oljem, kakršno živzate na salati in pijte do konca pomladi (svv. Triacijev) po dve veliki žlici ribjega olja na dan!

E. B. v Sv. L. Odmiranj obel rok pri Vašem prijatelju je resna zadeva, ki se ne da presoditi in izboljšati iz dalje. Prijatelj naj se napoti na živčni oddelek splošne bolnice v Ljubljani ali na živčno kliniko v Zagrebu!

I. O. na V. Mrazi Vas v noge in goleni že pri 20. letih? Za 30 prežgodaj! Ne ugibljite, kako in zakaj, verjemite zdravniku, ki Vam je povedal, da ste živčno bolan (breobčutljiv). Ljubite narodo in vsak pameten sport naprej! Grlo in nos nagajata tudi meni, če sem v urazu in burji zunaj, a jaz se ne zmenim dosti za take — malenkosti!

V. P. v R. V zbirko svojih bolezni ste kar zaverovan! Srčna napaka, razdraženi živci, mrzličnost, plahost, suhost, motenja v nosu, velike in krvave oči, kakor pri pijancih so Vaše bolezni oz. bolezenski znaki, ki jih na kratko naštevate in želite vedeti, kako naj se vsaj nekatere odpravijo. Radi nosu pojdite v ljubljansko bolnišnico, za vsa drugo šaro pa se dajte v roke okrožnemu zdravniku, ki Vam jih bržkone vse prežene, ako le hočete — Vi sam!

G. M. v Lj. O živčni razboljenosti je bilo že večkrat pisano na tem mestu. Vaša je posebne vrste, duševno-nravnstvene plati brez znatnih telesnih motenj. Pravilno jo označate sam za skrupuloznost ali pretankovestnost. Kako pridete do duševnega ravnotežja, Vam ne morem razložiti, ker bi poselg v delokrog in pristojnost — spovednikov. Sicer pa se držite nasvetov, ki sem jih dal drugim nevrastnikom, lotite se kakega resnega sporta!

V. M. v K. O ponočnem močenju je bil na tem mestu odgovor ravno pred enim mesecem. Radi drugih čitateljev ne smem postati dolgočasen, da bi se vsak mesec ponavljal!

E. H. iz T. S tolikimi boleznimi kaj počnete kot dijak, da ne dobi družba v Vas manjvrednega izrodka? Pustite za zdaj vse tiste resnične in namišljene bolezni prav v miru, kakor bi jih ne bilo, pijte ribje olje naprej do konca pomladi, končajte lepo svoje študije in uporabljajte prosti čas za gibanje v prirodi. Tista bolezenska razglabljanja pa prepustite starcem, ki nimajo več drugega posla kakor da varujejo in negujejo svoje kadavre. Vi pa imate še vse življenje pred seboj! Valere aude!

A. T. v C. Glavobol ste točno opisali in razvidno pojasnili okoliščine, ki ga sprožijo. Vsekakor je vzročna zveza z očesno boleznijo, ki je istotako živčne narave. Kaj je idiosinkrazija? S tem imenom označujemo izredno občutljivost že na neznatne dražljaje. Da holi glava tudi zdravega človeka v slabem zraku, je navaden pojav, odziv zdravega telesa na zunanjo škodljivost in opomin, da se škodljivosti znebí. Vam pa prihaja glavobol že v neprežračenem prostoru, in celo duh po tobaku Vam vedno povzroča glavobol. To je prava idiosinkrazija, prevelika občutnost za malenkostne škodljivosti, ki se pri kom drugem javlja v obliki dušičnih napadov ali prebavnih motenj, ali v žilju ali na koži. Kako odpraviti to mučno stanje prevelike občutnosti? Vse, kar človeka sploh krepi in vtrjuje, koristi zoper to posebno nadlogo. So pa tudi pripomočki, ki v človeku zmanjšujejo preveliko občutnost in jo polagoma spravljajo v pravšno, zdravo mero. Kako dosežete tako otopenje prevelike razdražljivosti. Vam pove kak praktik za splošno medicino.

I. A. v B. Dolgo vrsto reklamnih zdravil in sredstev, ki se ponujajo po časopisnih in knjižnih inseratih, naštevate z željo, da označim njih vrednost in vporabnost. Na podobno vprašanje je bil že odgovor na tem mestu. Vam pa ponavljam: Pameten človek ne je vsega, kar je dobroga na svetu, ampak samo toliko, kar rabi in še to samo, kar mu je znano in po primerni ceni dosegljivo. Pameten človek rabi zdravila v dejanski potrebi in sicer samo za potrebo. Vsa tista reklamna zdravila in sredstva niso brez vrednosti in so tudi uspešna ter koristna — najbolj onemu, ki jih zna spretno razpečati med lahkovarne ljudi. Skorajda brez izjeme dobite vsa tista tako hvalisana zdravila in sredstva tudi v naših domačih lekarnah ali mirodčilnicah v drugi obliki a istotako uspešna — samo mnogo ceneje, zakaj pri vseh istih zdravilih in sredstvih mora plačati drago reklamo — lahkoverni kupec. Nekemu osrčevalcu človeštva, ki si je nabral milijone s takim človekoljubnim poslom, so izračunali, da je dajal od izkupička 10 odstotkov za izdelovanje svojega čudotvornega pomočka, 40 odstotkov za reklamo, 50 odstotkov pa je vtikal v svojo blagajno!

F. Č. v V. M. F. v P. in J. M. na V. — radi brezimnosti nič! Sicer pa so bile vse te zadeve v naši posvetovalnici že prenete!

Vrt

Domača gnojila za sadno drevje. Rodovitnost sadnega drevja se da poleg pravilne oskrbe pospešiti posebno tudi z gnojenjem. Popolno mešanico gnojla, ki da drevesu vse potrebne snovi, dobimo, ako pognojimo drevju z lesnim pepelom, s hlevsko in grezniško gnojnico. Ta gnojila vsebujejo med drugim vodo, dušik, fosforovo kislino, kali in apno. Povrtnina in sadno drevje po tej mešanici čudovito uspeva. Čas za gnojenje so zimski meseci december, januar in februar.

Jedilni listi za januar

(dr. Krekova mešč. gospodinjstva sola)

Nedelja, 25. januarja.

Kosilo: Bombaževa juha, Zavita svinjska rebra in minestra. Solata.

Večerja: Rižota in zabeljena kartijola.

Ponedeljek, 26. januarja.

Kosilo: Guljaževa juha z ocvrtim graham. Goveji hrustavec, krompir v polivki kislih kumaric in pšenična polenta. 3. Sveže sadje.

Večerja: Ocvrti ohrovt in krompir v prežganju.

Torek, 27. januarja.

Kosilo: Zvezdice (pekatete) na goveji juhi. Govedina, fižol v stročju (konserva) s smetano in kromp. polžki. Ocvrte vrtnice.

Večerja: Pražene telečje ledvice s pretlačenim krompirjem.

Sreda, 28. januarja.

Kosilo: Gobova juha z ocvrtimi kockami. Kuhana govedina s čebulo in krompirjem. Pečena jabolka.

Večerja: Vampi na primorski način s parmezanom in pražen testen grah.

Četrtek, 29. januarja.

Kosilo: Kostna juha z drozdom. Telečja obara z žemelj. cmoki. Solata.

Večerja: Goveji gobec in pražen riž.

Petek, 30. januarja.

Kosilo: Kartijolna juha. Pražen ječmenček in čebulova polivka. Kuhani smetanovi štruklji s solato.

Večerja: Široki rezanci v sladkem zelju.

Sobota, 31. januarja.

Kosilo: Ajdovi žganci na goveji juhi. Govedina, kislo zelje, pražen krompir. Lahki flanci.

Večerja: Jabolka s fižolom (samostojna jed) in zabeljeni makaroni.

Bombaževa juha. V loncu mešaj žlico sur, masla, tri cela jajca in toliko zemeljskih drobtin, da je gsto tekoče. prilij še malo juhe, zmešaj in nato vlij v 2 litra dobre goveje juhe. Ko prevre, je gotovo.

Krompir v polivki kislih kumaric. Napravi kumarčno polivko. Kumarce vzemi iz kozarcev, katere si pripravila za zimo. Deni v kozico 4 dkg masli in 5 dkg moke, prežganje razredči z eno četrt lit. vode ali juhe. Potem prideni na tanke rezke narezane kisle kumarice (2 do 5) osoli in kuhaj četrt ure. Posebej pa kuhaj 5 do 4 neodpljene krompirje. Kuhane olupi in zreži na listke v kumarčno omako, ko prevre, je jed pripravljena.

Goveji gobec. Dobro očiščen gobec daj v lonce z vodo, da zavre. Potem ga še enkrat osuži in umij zlasti še znotraj. Potem ga deni nazaj v lonce, zalij z vodo, pridaj mu petršilja, korenja, celega popra, timijana, soli in kuhaj do mehkega. Kuhane hladni, zreži na tanke rezine ter zabeli z oljem, kisom in poprom, pridaj tudi drobno zrezano čebulo in žlico kaper. V teh dišavah naj leži gobec vsaj 2 do 3 ure, predno ga daš na mizo.

Vampi na primorski način. Razbeli v kozici 5 žlice olja, nato prideni 1 žlico drobno sesekljane slanice. Ko se slanina prevre, daj še žlico drobno zrezane čebule, petršilja, četrt stroka česna in malo pozneje pol kilograma dobro kuhanih in tanko zrezanih vampov. Osoli, popraj in praži nad jakim ognjem še 20 minut. Medtem prideni 2 žlici pretlačenih paradižnikov in žlico parmezana. Serviraj vroče s parmezanom.

VATA tudi po 50 kg bale, vedno na razpolago. — Zahtevajte vzorce in cenik! — TOVARNA VATE, Maribor, Dravska ulica 15.

Modne novosti za otroke

1. Dekliški plašč iz modrega blaga z visokim zavahanim ovratnikom iz astrahana. Zraven se poda modra baskiška čepica.

2. Dekliška obleka iz rdečega volnenege georgetta z ovratnikom, ki sega čez rame.

3. Topla obleka za majhne deklice iz rjavega volnenege blaga. Kot okras plisirani ovratnik in manšeti iz citronasto rumene svile.

4. Mična in praktična pletena obleka za dečke z nogavicami enakega vzorca.

Pravni nasveti

Pred smrtjo zapustnika ni mogoče zahtevati dediščine. F. S. iz P. Vaša žena je dobila od matere doto in nato se en pršnik kot »larilo«. Sedaj pa je mati izročila posestvo drugemu otroku in bi vi, oziroma vaša žena tudi rada še kaj dobila. — Dokler mati živi, ne more hčerka, ki je že dobila doto, nikesar več zahtevati. Pač pa bi mogla v slučaju materine smrti zahtevati hčerka dopolnitev dolžnega deleža, ako doto in darila, ki jih je pred smrtjo prejela od nje, ne bi dosegla višine njenega deleža. Seveda imajo otroci iz drugega zakona enako dedno pravico, kakor oni iz prvega zakona napram materi, ki je vsem ista. — Dedni dogovor, ki ga je vaša žena po bratovi smrti sklenila s svojo materjo pred sodiščem, se ne da spremeniti drugače, kakor v sporazumu obeh strank, ki sta ga sklenili.

Proglasitev mrtvim. Imam sina v Ameriki in se po vojni ni več oglašil. Ali moram pri izročitvi posestva tudi njega vpoštevati in mu določiti primeren delež? Kako naj to sterim? M. D. — Izročitno pogodbo boste ilak napravili pri notarju in Vas bo že on poučil, kako Vam je ravnanje glede odsolnega. Vsekakor je priporočljivo, da tudi zunaj določite primeren delež. — Če pa se odsetni sin po vojni ni več oglašil in tudi od drugod ni nobenega poročila, da je še živ, morete za-prositi pri sodišču, da se isti proglasi za mrtvega. Prošajo za proglasitev mrtvim je vložiti pri deželnem (okrožnem) sodišču.

Odmerna delovne obveznosti pri kuluku. K. K. Š. Imate 312 Din neposrednega davka, predpisanih Vam je pa 12 dni dela, oziroma 240 Din plačila, kar po Vašem mnenju ni v skladu s čl. 16. pravilnika, ki ga je objavil »Slovenec« 11. t. m. — Predpis je v Vašem slučaju pravilen. Za enoto se računa, pri Vas, ki plačujete 312 Din neposrednega davka, 2 dni dela. Po členu 15. pravilnika se odreja obvezno ljudsko delo, odnosno odkupnina za osebno delo, v enem letu največ za tri enote pri banovinskih in dovoznih cestah k železniškim postajam ter za tri enote pri občinskih cestah. Odrejenih je torej skupaj 6 enot po 2 dni, kar znaša 12 dni.

Ali jamči sin za menično poročilo pok. očeta. J. Z. v L. Vaš oče je podpisal za dva prijatelja dve menici za večje vsote ter sta menici sedaj v rokah posojilnice. Oče je umrl, posestvo pa ste prevzeli Vi z ženo. Očetova prijatelja sta v slabih gmotnih razmerah in bi kril izkupiček za njih posestvo komaj polovico meničnega dolga. — Vaš oče je s podpisom menic jamčil osebno in s svojim premoženjem za v menici navedeni vsoti. Po njegovi smrti je to jamstvo prešlo le na premoženje, t. j. na zapuščino. Važno je, kake ste dedovali po očetu. Če ste kot dedič podali nepogojno dedno izjavo in ste torej prevzeli celo zapuščino brez pravne dobre popisa (inventarja), potem ste odgovorni očetovim upnikom s celim dedovanjem in lastnim premoženjem za vse terjatve, torej tudi hranilnicam za menični dolg očetovih prijateljev, če sama tega dolga ne bosta zmogla plačati. Če ste se pa le pogojno prijavili za dediča, ste upnikom obvezani plačati le toliko, kolikor se krije iz zapuščine. Svetujemo Vam, da se zemljejnizno zavarujete (intabulirate) za celo poročstvo na posestvih, če nista že posestvi preko vrednosti obremenjeni.

M. B. v M. Doto hčerke lahko zavarujete z vključbo na posestvo. Stroške si deloma prihranite, če stavite sami tozadevni predlog pri pristojnem okraj. sodišču. Plačali boste takso po 1% od vsote. — Doto izročite hčerki in zetu pred pričami, odnosno zahtevajte od njih pismeno potrdilo. S tem se boste svoječasno lahko izkazali, da ste res izplačali doto, dasi ste jo v ženitni pogodbi dogovorno zamolčali.

L. K. v S. Po vzorcu naročeno vino se Vam je pri prevzemu zdelo slabše (po okusu in barvi), vendar ste ga prevzeli in pretočili v lastno posodo. Tudi potem, ko je bilo že ustaljeno, ni imelo okusa in barve kot vzorec, pa ste ga kljub temu zaželi točiti gostom. Ker je bilo vino slabše, ste ga točili po nižji ceni in hočete temu primerno znižati kupnino, o čemer pa prodajalec noče nič slišati in Vam preti s tožbo za celo kupnino. — Ko ste po železnici poslano vino prevzeli, bi morali pustiti vino v poslani posodi, dokler se ne umiri. Če pokušnja povsem ustaljenega vina ni odgovarjala vzorcu (ki bi ga morali še hraniti), potem bi morali takoj to vino grajati prodajalec in mu ga staviti na razpolago, med tem pa poskrbeti za primerno hrambo vina. Ne bi pa smeli vina pretočiti v Vašo lastno posodo, niti ga ne bi smeli na drobno razprodajati. Morebitni popust na ceni zavisi sedaj le od dobre volje prodajalca, s tožbo pa popusta ne bo mogoče izsiliti.

Gospodiniski nasveti

Voščenje vložnih tal (parketov). Vložena tla se ne smejo pomivati, marveč jih je treba na suh način čistiti. Ko so tla očiščena vsakega prahu, jih moremo namazati — s pomočjo čiste krpe — z mešanico gorilnega spirita, pečatnega voska in kolofonije. Tla dobe čudovit lesk. Le to slabo stran ima to sredstvo, da tla po njem polagoma potemne.

Dobro lepivo za porcelan dobimo, ako zmešamo navadni beli sir s surovim beljakom. Prelomine dobro namažemo s to zmesjo, slaknemo skupaj in trdno povežemo. Nato morajo ležati več dni, ne da bi se jih dotikali.

Usnjene stole očistimo in osužimo, ako jih drgnemo s prerezano limono ali z vinskim kisom ali z mešanico nezavretega mleka in mlo mihnico; nazadnje odrgnemo usnje z oljem.

Prežigana moka za zalogo. Prežiganje se rabi pri izredno mnogih jedeh: juhab, prikuhab, omakah itd. Zelo ugodno je, ako imamo prežigano moko vedno pripravljeno, tako da nam ni treba sproti delati prežiganja. Moko pripravimo tako-le: železno ponev namažemo s špohom, razbelimo na ognju, stremo vanjo primerno količino moke in mešamo, dokler ne postane svetlorjava. Ko se tako prežigana moka shladi, jo shranimo v kozarek.

Naimodernejše

Najpopolnejše

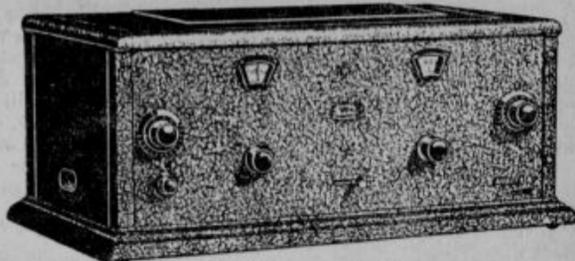
Najsolidnejše

RADIONE

Cel svet igra in poje za Vas!

Kratki valovi 20-50 m. Normalni valovi 200-600 m. Dolgi valovi 600-3000 m

S štirielektronskim univerzalnim aparatom »Radione« za popolno prijključek na izmen. tok dobite vse oddajne postaje sveta: Evropo — Azijo, Afriko — Ameriko in Avstralijo — — — — —
Zahtevajte takoj ponudbe za ta nedosegljivi aparat!

RADIO LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA C. 5.

Radio

»Radio Ljubljana« štev. 4. Radi programa naše oddajne postaje smo brali v zadnjem času več kritičnih pripomb. Skoro vse so se tikale glasbenega dela programa. Zato pa je zelo zanimiv razgovor z glasbenim referentom ljubljanske postaje, objavljen v številki tega tedna naše edine radiofonske revije. Razglabljanja o smereh, vidikih, finančah, uspehih in težavah našega glasbenega programa ter o njegovem odmevu v inozemstvu so prav interesantna in marsikatera beseda je prvič zapisana o tem vevaležnem vprašanju. Saj je prav glasbeni program tisto, kar nas reprezentira doma in v inozemstvu. Kdor bo prebral ta izvajanja, bo razumel in gotovo tudi z odobravanjem vzel na znanje, zakaj je naš glasbeni program takšen in ne drugačen. Ostala vsebina se tiče narodne pesmi v izvajanjih francoskega glasbenega kritika. Zanimivo je tudi razmišljanje o tem, kakšen je svet in njegovo vrvežje danes in kakšen je bil, ko radia še nismo poznali. Naša radijska revija se vsebinsko pogloblja od številke do številke, zlasti v »Naših običajih« podaja novosti, ki zanimajo vsakogar in dajejo vpogled v snovanje in delo naše oddajne postaje. List najtopleje pripravimo. Naroča se na upravo revije Mahničeva c. 12 v Ljubljani.

Umestna prepoved

Ameriške postaje prepovedujejo vstop obiskovalcem v studiju med izvajanjem. Ali veste zakaj? Ne radi šuma, marveč zato, ker vpijajo obleke glas in ubijajo harmonijo zvoka v orkestru.

Proračuni tujih postaj.

Prav je, da se vedno spominjamo, da razpogajajo tuje postaje z lepimi vsotami za organizacijo svojega programa. Praga ima proračun skoraj 30 milijonov dinarjev, Budimpešta 40 milj. Dunaj nad 50 milijonov in München okrog 30 milj. dinarjev. Vse drugače je seveda v Franciji, kjer leži vse breme na privatni reklami, ki plačuje program.

Praktičen nasvet.

Beremo o zanimivem nasvetu nekega italijanskega radio-amaterja. Gre mu za to, da se olajša studij tujih jezikov po radiu. V ta namen naj se izdajajo mesečni zvezki, ki bi prinašali v prvi koloni tekst tujega jezika, ki se poučuje, v drugi koloni dobesedni prevod, v tretji pa korektni prevod. Ti teksti naj bi splošno veljali povsod in naj bi tudi ti zvezki imeli mednarodno značaj. Nemčija, oz. njeni zadevni merodajni činitelji naj bi poskrbeli za nemške tekste, Italija za italijanske itd. Te tekste bi brali in uporabljali vsi vodje jezikovnih tečajev pred mikrofonom. Razbremenjeni bi bili radijski listi, uvedel pa bi se tudi enoten sistem v jezikovnem pouku tako velikanske šole, kakoršna postaja radio.

Iz Švedske.

V Švedski je 31 radio-postaj; od teh ima ena 75 Kw, ena 40 Kw in po tri 15 Kw. Vse te postaje oddajajo isti program

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 25. jan.: 9.00 Kmetijska ura. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, g. Jagodje. 10.20 Dr. Savnik: Gospodarski odnosji med Jugoslavijo in Grčijo. 11.00 Radio orkester. 12.00 Casovna napoved in poročila. 15.00 Gdč. A. Lebarjeva: Kmetijske žene veselje in žalost. 15.30 Koncert pevskega zbora »Svoboda« iz Koroske Bele, pevovodja Fr. Mencinger. 16.30 Humorstično čtivo, pisatelj Milčinski. 17.00 Baludski: Težke ribe, veseloigra (Šentjakovski gledal. oder). 20.00 Mirko Premelj poje šlagerje. 21.00 Radio orkester.

Ponedeljek, 26. januarja. 12.15 Plošče (mešan program) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Radio orkester — 18.30 Dr. Anton Bajec: Italijansčina — 19.00 Prof. Tine Debeljak: Poljščina — 19.30 Ing. Gerl: O mamilih — 20.00 Plošče — 20.30 Prenos iz Prage (Moravski učitelji, češki kvartet) — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Torek, 27. januarja. 12.15 Plošče (slovenska in operetna glasba) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošče, borza — 17.30 Radio orkester — 18.30 Prof. Pengov: Vrtenje zemlje okoli osi — 19.00 Mladinska ura (Hribernik St.: Potovanje nekajd in danes. Lovše Zivko: Kako si uredim kemični

laboratorij) — 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina — 20.00 Prenos svetosavske proslave s Tabora 22.00 Flavta koncert s klavirjem (Slavka Korosčec: flavta, dr. Svara: klavir).

Drugi programi:

Ponedeljek, 26. januarja

Belgrad: 12.45 Opoldanski koncert — 15.30 Otroška ura — 17.30 Narodne (kvartet) — 18.00 Popoldanski konc. — 20.00 Narodni napavi — 20.30 Praga — 22.00 Novice — 22.20 Večerni konc. — 20.30 Praga — 22.00 Novice — 22.20 Večerni konc. Radio orkestra. — Zagreb: 12.30 Plošče — 17.00 Prenos zvočnega filma — 20.30 Praga (koncert) — 21.30 Novice in vreme. — Budapest: 12.05 Radio kvartet 17.30 Ciganska glasba — 19. 40 Koncert orkestra — 20.30 Praga. — Dunaj: 15.20 Popold. koncert — 17.00 Mozartova ura za otroke — 18.10 Zevljenje pod ledom — 19.35 Lisztov večer — 20.30 Praga — 22.10 Koncert. — Milan-Torino: 16.35 Otroški koticček — 17.00 Plošče — 19.20 Pestra glasba — 21.00 Koncert — 22.00 Komedija. — Praga: 19.30 Koncert — 20.00 Kcoert: Češki kvartet in pevski zbor moravskih učiteliev — 22.20 Moravska ostrava. — Langenberg: 17.00 Popold. koncert — 19.45 Koncert — 20.45 Dunajski večer. — Rim: 17.30 Koncert: piano (J. Gimpel) 20.40 Lahka glasba. — Berlin: 20.30 Koncert — 21.10 Ura duhov. — Katovice: 20.30 Praga — 21.15 Koncert — 23.00 Plesna glasba. — London: 13.00 Lahka glasba — 14.00 Orkester — 17.15 Plesni orkester — 20.35 Orkestralni konc. — Mühlacker: 19.35 Orkestralni koncert — 21.10 Veseloigra — 22.20 Plesna šola — 22.50 Plesna glasba — Mor. Ostrava: 18.35 Orkestralni koncert — 19.15 Praga — 22.20 Radio orkester. — Leipzig: 19.30 Zabavni koncert — 21.10 Mozart (175 letnica njegovega rojstva) — 21.40 Petje — 21.15 Plesna glasba. —

Torek, 27. januarja

Belgrad: 10.00 Prenos svetosavske proslave na univerzi — 12.30 Radio orkest. — 17.00 Otroški zbor — 17.45 Harmonike — 19.30 Sv. Sava — 20.00 »Nemanja«, drama, A. Šantič — 20.45 Radio orkester. — Zagreb: 12.35 Plošče — 17.00 Glasba — 20.00 Stare in nove Atene — 20.30 Mozartov večer (175 letnica rojstva) — 22.45 Lahka glasba. — Budapest: 12.05 Koncert — 17.30 Orkestralni koncert — 19.30 Koncert Filharmonije — 23.00 Radio orkester. — Dunaj: 10.15 W. A. Mozart; govori minister prosvete dr. G. Czermak — 10.30 Mozartova proslava v Salzburgu (175 letnica roj.) 12.00 Onoldanski koncert — 17.00 Pravljice — 19.00 »Don Juan«, opera W. A. Mozart — 22.10 Večerni koncert. — Milan-Torino: 12.13 Pestra glasba — 19.30 Pestra glasba — 20.30 Koncert: violina (Arrigo Sorato). — Praga: 19.35 Vojaški orkester — 20.30 Kitare — 21.00 Bratislava. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert — 18.40 J. Verbi (ob 30. letnici njegove smrti) — 19.45 Plošče — 20.30 Simfonični koncert. — Rim: 17.00 Koncert operne glasbe — 20.45 Prenos opere. — Berlin: 19.00 Zabavna glasba — 20.30 Mozartov večer. — Katovice: 17.45 Ljudski koncert — 19.50 Varšava. — London: 17.15 Plesni orkester — 18.40 Koncert — 20.35 Orkestralni koncert — 22.30 Plesna glasba. — Mühlacker: 12.20 Plošče — 16.30 Radio orkester — 19.15 Lavine — 19.45 »Norček«, veseloigra — 21.00 Koncert: Mozart — 22.50 Zabavni koncert. — Mor Ostrava: 12.30 Radio ork. 18.00 Kitara — 19.15 Praga — 21.00 Bratislava — 22.20 Ljudska glasba. — Leipzig: 19.30 »Veseli Mozart« (ob 175 letnici njegovega rojstva) —

Kulturni obzornik

† Ana Pavlova

Ko sem izvedel, da je umrla Ana Pavlova, sem šel k plesalki Metodi Vidmar, da izvem kaj o nji. V veliki potrnosti mi je pripovedovala: »Kaj je bila Ana Pavlova? Kako naj povem? Kadar se v umetnosti odpre nekaj novega, je na delu človek, ki prodira. Ana Pavlova pa je dovršila — bila cvet, popolnost ene smeri plesne umetnosti — višek. V Pavlovi nisi več čutil instrumenta, pri nji je bilo vse v elementu narave. Če je šla v tla je bilo kakor kadar pada list z drevesa. Ko sem jo videla plesati, je bilo, kakor da je šla večnost čez oder — nekaj tako veličastnega in slavnostnega.

Balet je v Pavlovi doživel svoj vrhunec. Kaj je balet? Izšel je iz dvorjanskega življenja, iz dvorljivega priklanjanja, se osamosvojil, postavil si čvrste in nepremične zakone, a duh baleta je bil podoben duhu golike: šel je v višino. Označujeta ga karma in eleganca, pečat pa mu daje absolutizem, iz katerega je izšel in v katerem strogosti se je razvijal in izpopolnjeval. Balet je bil izraz časa miru in sreče. Moderna plesna umetnost, ki jo zastopa n. pr. moja učiteljica Mary Wigman pa je borba za ples kot svobodno umetnost. Balet, ki mu je glasba bistven del — saj so plesali na kompozicije Chopina in vseh drugih skladateljev

— ni svoboden, ni sproščen kakor sodobni ples, ki hoče živeti in tvoriti sam iz sebe ter neodvisen od drugih elementov umetniškega udejstvovanja. V baletu pa mora biti izredno nadarjen plesalec, da se polno vredno uveljavi s svojo osebnostjo skozi strogo filsiirani in nekršljivi red baletnega plesa. Gotovo pa ga ni bilo, ki bi bil dosegel toliko popolnost v baletnem plesu in hkrati tako popolnoma uveljaval svojo osebnost, kakor Ana Pavlova. Zase nimam zares nobenega upanja, da bi v baletu sploh kaj podobnega svet še doživel, zakaj kakor moremo in moramo občudovati baletno plesno umetnost, ne smemo prezreti, da gre danes po svetu novo dihanje, da je toliko novega in mladega, da na omenjenih principih sloneči balet ni več sodoben.

Duse je umrla. Ana Pavlova je umrla. Umetnost, ki je rodila posamezne velike oblikovalce svojega jaza, se preobrazuje — v gledališču stopa kolektivna odrska umetnina v ospredje, na plesnem odru pa se bori mladi rod za csamosvojitvev — in morda pojde razvoj v podobnem zmislu dalje kakor pri gledališču...

Komaj se je Ana Pavlova zavedla svojega življenja — bila je osem ali devet let stara, je spoznala prvič, ko je videla ples, da je to njena življenjska pot. Mati jo je peljala v dvorno baletno šolo, a je niso sprejeli, ker je bila premlada. Čakati je morala dve leti — in je čakala. Potem je bila sprejeta. Napravila je najstrožjo baletno šolo in sčasoma začela nastopati v operi. S šestnajstim letom je dobila naslov »prime balerine« — in začela je svojo svetovno kariero, ki je večeraj, preden se je mogla od plesnega odra posloviti in potegniti v zasebno življenje, kakor je nameravala, končalo...

Zanimala se je tudi za moderno smer plesa, priznavala je vse kar je bilo mladega in res živega. Vsi mladi plesalci so jo imeli neizmerno radi. Marsikateremu se danes godi tako kakor meni — kakor da je umrla mat iplesa, mati vseh hodilnih... s. 3.

Vsa mladina

Čita Karl M ya!

Pri glasovanju mladine, katere knjige najraje čita, je ne le v Nemčiji pač pa tudi na Češkem zmagal Karl May. Njegovo najlepše delo »Winnetou« začne v kratkem izha ati. Poizkusni snopič »Winnetou« kupimo za vas. Izrežite oglas na zadnji strani: Mi kupimo za vas.

AVTOMOBILIZEM

Pnevmatika v zimskem času. Verige.

Kavčuk, iz katerega sestoji pnevmatika, ima to neprijetno lastnost, da na opozkih tleh prične drseti. V mokrem vremenu ali v snegu nastane nevarnost, da bi se kolesa ne premaknila z mesta ali pa, da voz zanaša. V zimskem času ni odlašati nove pnevmatike, posebno če je že preveč obrabljena, za na pomlad. Spreten vozač bo v snegu in ledu prevozil marsikako težavno progno, ne da bi mu bilo treba montirati verig. Spretnost pa se pokaže posebno pri manevriranju z mesta in vožnji navkreber. Ni proč vržen denar, ako nabavimo novo garnituro že pozimi, posebno, ker se pnevmatika pri nizki temperaturi manj obrabi in pokvari kot poleti; po natančnih opazovanjih sodeč, skoraj za polovico. Tu in tam prevladuje mnenje uporabiti pozimi že obrabljeno pnevmatiko, češ, ako se nataknejo verige na novo pnevmatiko, utegne nastati prevelika škoda. To naziranje bo v večini slučajev zmotno. Danes je izdelava pnevmatike tako napredovala, da močne zareze nudijo dovolj odpora proti drsenju in zanašanju voza. Nova pnevmatika se dobro zajé v sneg ter deluje kot zobčasto kolo. Na drugi strani pa moremo verigam najnovejših izdelkov novo pnevmatiko brez skrbi zaupati.

Verige za sneg in proti zanašanju montiramo le v skrajni sili. Kadar pa čutimo, da lahko vozimo brez njih, jih snamemo ter v redu spravimo na določnem mestu v avtomobilu ali v garaži tako, da jih pri prihodnji priliki ne bomo v kaki nevostnosti odmotavali. Verige naj se smatrajo torej kot pomoč v sili, ki jih pa skrben vozač vozi s seboj.

Veriga sestoji iz prijemajočega in stranskega dela, dalje iz kavljev, na katerih je obešena stranska veriga in končno iz zaponke. Imamo razne vrste verig, a važno je predvsem to, da veriga na pnevmatiki dobro leži. Verige, določene za pnevmatiko z visokim tlakom moremo rabiti za pnevmatike z nizkim tlakom le, ako jih posebno skrbno predelamo. Kako ravnamo pri montiranju verig?:

Montiramo jih vsekakor na obe gonilni kolesi. Razprostremo jih lepo v smeri vožnje pred kolesa, tako, da zaponke leže spredaj. Nato zavozimo previdno na sredo verig, potegnemo konce po površini pnevmatike, pravilno naravnamo in zapnemo. Stranska veriga ne sme sesti nižje od roba platišča, boljše nekoliko višje. Potem vozimo z njim 1 do 2 km, nakar jih ponovno pregledamo in po potrebi pritegnemo. Kontroliramo jih na ta način, da podtaknemo pod prijemajočo verigo močnejši svinčnik. Če opravimo to brez večjega truda, potem je veriga dobro montirana. Če je veriga pretrdo pritegnjena, prejema pnevmatiko vedno na istem mestu ter jo več ali manj poškoduje. Po prej navedenem načinu pritegnjena veriga pa »potuje« t. j. premika se milimeter za milimetrom v smeri vožnje ter prijemlje pnevmatiko vedno na drugem mestu. Pri pravilnem montiranju lahko prevozimo tisoče kilometrov brez pomembnejše škode na pnevmatiki. Nadležno ropotanje verig je po novejšem načinu deloma odstranjeno s tem, da se znotraj kroga, ki ga tvori stranska veriga, križajo peresa, ki drže verigo nape'o na elastičen način.

Kaj zahteva zima od avtomobilista?

Mnogo je neprijetnosti, katerih se marsikak avtomobilist zboji ter se kljub temu, da je bil spomladi, poleti in celo v jeseni navdušen vozač, zboji zime, se odpove svojemu avtomobilu ter ga postavi v garažo. Straši ga zanašanje voza po zledeneli poti, v snegu ne pride nikamor naprej, voda v hladilniku zamrzuje, v snežnem metležu ne vidi nikamor naprej, otrple roke in mrzle noge, draga a kljub temu nezadostna kurjava v garažah itd. Navadno pa je treba le malo več pozornosti in dobre volje, da si pripravi voz varnim in sposobnim za vožnjo v snegu in ledu, ki je tudi lepa, privlačna, zanimiva in hvaležna.

Gotovo ste že oskrbeli za motor dobro zimsko olje, pravilno mazanje je seveda ena glavnih stvari. poleg pokrivača za hladilnik ni napačno, če si omislite sredstvo proti zarznenju vode. Uplinjač in predgrevač je treba uravnati zimskemu času primerno ter pregledati vžigalno napravo. Samoobsebi je umevno, da boste posvetili posebno pozornost akumulatorju. Pomniti je treba, da prehitro napolnjenje ali izpolnjenje silno škoduje ploščam enako kot prenapolnjenje. Ni nespametno, ako imate pripravljen rezervni akumulator, seveda napolnjen in velikokrat pride prav, ako ga daste s seboj v voz. V omariči za orodje ne smejo manjkati verige.

In vožnja sama? Pri vožnji z mesta rabite toliko gasa, kolikor je neobhodno potrebno. Pri polnem gasu nastane nevarnost, da se v snegu ali ledu pričnejo kolesa vrteti. V snegu je treba pač več previdnosti in tehnike in vožnji, na ledni cesti pa ohraniti mirno kri. Pri vožnji navkreber pazite, da boste pravočasno pretaknili v manjšo brzino, včasih boljše nekoliko preje, ker treba je držati tempo, posebno če nimate verig. Neprevidno je v klancu pustiti, da se voz malodane ustavi in šele potem rabi naslednjo brzino. Pri vožnji navzdol uporabljajte zavore le v skrajni sili. Po nevarnejših ali daljših klancih je varnejše, da vozite z isto brzino, s katero bi vozili navzgor. Če vam kljub temu na zledeneli poti voz zanaša, pritisnite rahlo na zavora a takoj izpustite in raiši pritisnite še enkrat ali dvakrat.

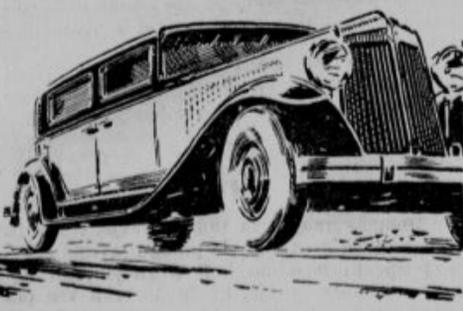
RENAULT AVTOMOBILI 1931

Dospele so najnovejše tipe — nedosegljive v kvaliteti in ceni!

Generalno zastopstvo
RENAULT-avtomobilov
motorih in brzdalen
poljedelskih strojev
ltd., ltd.

SIKOR

dr. o. z.
LJUBLJANA
Costa na Rožnik 19
Telefon 26-02

Oglejte si avtomobile na Velesejmu PAVILJON J brez obveze nakupa
RENAULT 1931 RENAULT

Izvirne francoske pastilje

»VALDA«

Obvarujejo Vas vseh zlih učinkov mraza, megle, mokrote in bacilov na dihalne organe.

Prodajajo vse lekarne in drogerije.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglese strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon šte. 2328.

Perie do Din 35— naprei
Pernice iz puha, volne in bombaža
Kemično čiščenje perja Din 15— kg
FEIN. ZAGREB. Zriniski trg 17

Službe iščejo

Kakršenkoli zaslužek
išče gospod, ki obvlada nemško in srbohrvaščino. Ponudbe pod šifro: »Odklikovan lahkoatlet«.

Službo
obč. in posojiln. tajnika ter organista sprejemnih kjerkoli. - Ponudbe pod »Zmožen« upravi »Slov.«

Prodajalka
mlajša moč, izurjena v mešani stroki, želi mesta prodajalke ali blagajničarke kjerkoli v Sloveniji. - Ponudbe na Rozi Janežič, Brdo 39, Vič pri Ljubljani.

Dekle
zdravo in močno v vseh ozirih zanesljivo, staro 16 let, želi službe pri dobri družini, najraje v Ljubljani. Gostilne izključene. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 791.

Mesto gospodinje
sprejme boljša vdova, dobra kuharica, vajena vsega gospodinjstva. Gre najraje k starejši osebi. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Skrbna gospodinja«.

Prodajalka
išče mesta v kaki trgovini, bodisi na deželi ali v mestu. Pomagala bi tudi v gospodinjstvu. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Pridna in poštena«.

Kuharica
želi mesta pri manjši družini. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 754.

Cerkovnik
mlad, izučen krojač, išče mesta. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 643.

Službodobe

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, se išče za trgovino mešan. blaga. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 718.

Vajenko
sprejme damsko krojačico. Napoleonov trg 1.

Pekov. vajenca
sprejem takoj; hrana in stanovanje v hiši. Nande Tušar, Sp. Šiška, Medvedova ulica 30.

Trgov. pomočnica
začetnica išče namestitve v Ljubljani ali okolici. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena in marljiva« št. 255.

Kovaški vajenec
do 15 let star, zdrav in priden — se išče. - Naslov: Westermayer, Kocenova 11, Celje.

Vrtnar
sposoben za vodstvo večje vrtnarije, se išče. Ponudbe pod »Vrtnar« na upravo »Slov.« št. 729.

Mehanik
kateri ima obrtni list, dobi stalno službo. Ponudbe pod »Vesten« št. 832 na upravo »Slovenca«.

Ženitbe
Poročiti
želi le tisto verno, katera želi veliko potomstva. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Blagoslov«.

Zaslužek
Ako hočete delati
in z lahkim domačim obrtom na svojem domu zaslužiti 7 Din na uro — vstopite v našo zadrugo. Pouk je brezplačen. Vpisnina 10 Din. Obširna navodila pošljemo radevolje, ako je priložena znamka za odgovor. - Zadruga Jugoslov. pletaca, Osijek.

Šofar
samski, marljiv, z večletno prakso pri tovrstnem vozilu, zmožen popravil, se sprejme k tovrstnemu »Saurer« avtomobilu. V prostem času bi opravljal tudi druga dela. Hrana in stanovanje v hiši. Reflektanti naj se ponudijo in predstavijo Ivanu Kuraltu, valični mlin, Domžale.

Spretno modistinjo
samostojno pomočnico — sprejme modni salon. - Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbe na Salon »Chic«, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Šivilja
za perilo, zelo spretna, katera gre sivat v hišo, dobi zaslužek. - Naslov v upr. lista št. 685.

Mizarski vajenec
s kmetov doma, se takoj sprejme. Jakob Kregar, mizar, mojster, Vižmarje.

Fotografski atelje
išče učenca ali učenko poštenih staršev, marljivega in zanesljivega; jako dobri pogoji. Prilika za dobro izobrazbo. Nastop takoj; slovenska obitelj. Foto atelje Jadran, Zagreb, Vlaška ulica 75 a.

Učenke
sprejme šivilja, najraje z dežele. Stanovanje brezplačno, hrana za 3 leta skupaj Din 5400. — D. Sattler & A. Lesjak, Celovška c. 44, Ljubljana.

2 krojaška pomočnika
za fino delo dobro izvežbana sprejem v stalno službo; hrana in stanovanje v hiši. Zglasijo naj se samo oni, ki jih res veseli pridno, lepo in dobro delati. Ivan Vrhovec, krojač, št. Vid pri Ljubljani.

Vajenca
sprejem za mizarsko obrt z vso oskrbo v hiši. — Prednost imajo zdravi kmečki fantje. — L. Jug. Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 23.

Priden in zdrav fant
poštenih staršev, ki ima veselje do mizarstva, se sprejme v učenje. Hrana in stanovanje v hiši. Fran Praprotnik, strojno mizarstvo, Ljubljana VII, Aleševčeva ulica.

Objave

Javna prošnja.
Prosim avtomobilista, ki me je vozil 19. okt. 1930 zvečer v Kranj k orožnikom radi nezgode na cesti Kranj—Naklo, da se zgasi. - Motociklist Urh Matevž, mizar, Radovljica

Izjavljam, da nisem plačnika za dolgove, katere bi naredil na kakršenkoli način moj mož Ivan Premrl. — Fani Premrl, Galjevica, Ljubljana.

Denar

50.000 do 60.000 Din
posojila iščem ter zagotovitim onemu dosmrtno oskrbovanje. - Izključno tudi ni na prvo mesto vknjižba dobičkosnega posvetva. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 752.

Kdo posodi
40.000 Din na posvetvo z mlinom proti visokim obrestim? - Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Povečanje obrata« št. 760.

Stanovanja

Komfort. stanovanje
3, event. 4 sob s kopalnico in drugimi pritliklinami se odda za februar ali marec. Ogleda se od 1 do 3 popoldne. Naslov v upr. lista pod št. 647.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja, veranda in shramba, oddam takoj. Rožna dolina, cesta X, št. 4.

Sostanovalca
sprejem v novo opremljeno kurjeno sobo z elektriko za nizko ceno. Jelovškova ul. 26.

Štirisobno stanovanje
solčno, oddam s februarjem. Dolenjska c. 35

Stanovanje
2 sobi in kuhinja oddam takoj. Zg. Šiška 176, Kosoovo polje.

Opremljena soba
se odda boljšemu gospodu. - Groharjeva ul. 15.

Stanovanje
solčno, elektrika, soba in kuhinja se takoj odda. Celovška cesta 148, Kosoovo polje, Šiška.

Sobo
s posebnim vvhodom, elektrika, parket, oddam boljše gospodični. Karlovska cesta 20, desno.

Sostanovalca
mlajšega sprejem v sredini mesta za 150 Din. - Naslov v ogl. odd. »Slov.« pod št. 822.

Sostanovalec
se sprejme na Poljanski cesti št. 57.

Vnajem

Zakonski par
želi vzeti v najem v industrijskem kraju restavracijo ali boljše gostilno. Cenj. ponudbe pod »Solidno« na upravo tega lista.

Manjši lokal
na prometnem kraju z manjšo zalogo galanterije se vsled smrti zelo ugodno odda na Vrhniki. Poizve se pri upr. »Slov.« pod št. 794.

Vzajem v najem
žago (venecijanko) na stalni vodi, event. žago in mlin v bližini železnice. Ponudbe pod šifro »Žaga 55« upravi »Slov.«

žago
venecijanko vzajem v najem. - Dopise je poslati na podružnico »Slovenca« v Celju.

Lokal

pripraven za pekarsko obrt, v prometnem industrijskem kraju oddam v najem ali sprejem pomočnika za poslovojo, ozir. za družabnika. Ponudbe pod »Ugodna prilika« št. 800 na upravo.

Gostilno
vzajem v najem, tudi na deželi. Ponudbe z navedbo lokala, najemnine in druge pogoje poslati podružnici »Slov.« v Mariboru pod »Kavcija 50.«

Delavnica
na Mestnem trgu, 11 m² prostorna, se od 8. februarja naprej odda. Dopise na oglasni odd. »Slov.« pod »Čisti obrt«.

Gostilno, kuhinjo
in turško kavarno pri kolodvoru dam na račun marljivemu gostilničarju z ženo; potreben kapital do 7000 Din. Ponudbe na Ivo Vranesič, Sunja, Hrvatsko

Posvetva

Hiša
hlev, vrt in stavbene parcele, se ugodno prodaja. - Poizve se v upr. »Slovenca« pod št. 665.

Enodružinsko hišo
in oral zemlje prodam na Dolenjskem, pripravno za upokojenja, krojača ali čevljarja. Cena 20.000 D. Naslov v oglasnem odd. »Slovenca« pod št. 648.

Proda se
krasno stavbišče v bližini kolodvora Vižmarje-Sent Vid, na jako prometnem kraju. Pojasnila se dobe v restavraciji pri kolodv.

Gostilno
dobro ideočo, na prometnem kraju v Mariboru prodam. Natančna pojasnila v točilnici v Mariboru, Stritarjeva 7.

„POSEST“
Realizetna pisarna, družba z o. z., LJUBLJANA Miklošičeva cesta št. 6
PRODA:

Vilo, novozidano, tri dvosobna stanovanja, pritlikline, 1200 m² vrta, Din 380.000. — **Hiša**, enonadstropna, eno petsočno, 5 manjših stanovanj, krasne kleti, velik vrt, dvorišče, Sp. Šiška, Din 450.000. — **Hišo**, novozidano, visokoprtilično, 2 dvosobni stanovanji, veranda, 400 m² vrta, blizu sv. Križa, Din 130.000. — **Hišo**, novozidano, 2 dvosobnih stanovanj, 600 m² vrta, Dravljice, Din 110.000. — **Hišo** s pekarijo, lepa stanovanja, prometna cesta Ljubljana, Din 220.000. — **Hišo** enonadstropno, novozidano, trgovina meš. blaga, 1 štirisobno, 2 manjši stanovanji, vrt, Bežigrad, Din 450.000. — **Hišo**, visokoprtilično, 3 sobe, kuhinja, 900 m² vrta, blizu Ceruc, Din 50.000. — **Hišo** z gostilno, trgovino meš. blaga, lepa hiša, gospodarska poslopja, vse v najboljšem stanju, živ in nrtvev inventar, 7 oralov zemljišča v Ljubli, okolici, Din 300.000. — **Hišo**, zidano, s slamo krito, 3 sobe, pritlikline, 1 oral zemljišča, pri Turjaku, Din 20.000. — **Hišo** z gostilno, vsemi gospodar. poslopiji, 12 oralov posvetva, pri Igu, Din 175.000. — **Kmečko posvetvo** 8 oralov, starejša hiša, lepa gospodar. poslopja, pri Igu, 45.000 Din. — **Dve posvetvi**, 5 in 9 oralov pri Rogški Slatini, Din 25.000 in 35.000. — **Stavbišče** 400 m² blizu cerkve sv. Florijana, Din 25.000. — **Stavbišče** 850 m² blizu Ranzigerja na Friskovcu, po Din 135. — **Več parcel** Podružnikom blizu Vrtače, po Din 125. — **Parcela** 700-900, 1200 m² Bežigrad, po Din 60—80. — Poleg tega stavbene parcele v centru, vseh predmestjih Ljubljane, vile, hiše, gostilne, v Ljubljani, na deželi, kmečka posvetva, industrije itd. - v največji izbihi in najugodnejših cenah. —

Pekarno s hišo

ob glavni cesti na prometnem kraju se prodaja. Plača se takoj 120.000 dinarjev, ostalo po dogovoru. Pon. na upravo »Slovenca« pod »Solidnost«.

Gozd
z mešanim lesom oddaljeno pol ure od Celja prodaja poceni Lovro Čremožnik, Celje, Cankarjeva cesta.

Novo hišo
enonadstrop., takoj prodam. - Potreben kapital 20.000 Din. - Maribor — Studenci, Ob izvirkih 10.

Dvodružinska HIŠA
nova, izgotovljena v letu 1930., 25 minut oddaljena od mesta Celja, se ugodno prodaja. - Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Mlin
na dva tečaja ugodno prodam. Pol ure od drž. ceste in železniške postaje. Poleg tudi 16 oralov zemlje z vsemi gospodarskimi poslopiji. Cena vsemu 135.000 Din. - Ponudbe na naslov: Jakše Janez, žaga in mlin, Čremožnice, pošta Stopiče pri Novem mestu.

Dvodružinska hiša
se prodaja. Stožice 129.

Enonadstropna hiša
nova s 4 stanovanji na prometnem kraju, 10 minut od Kranja se prodaja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lasten dom« št. 804.

Posvetva in graščine
od 2 do 600 oralov prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Gostilno v Mariboru
enonadstropno prodaja za 240.000 Din Posredovalnica Maribor, Sodna ul. 30.

Več parcel
pri D. M. v Polju ugodno naprodaj. - Naslov pove uprava lista pod št. 753.

Na Vrhniki
prodam boljše podkletno hišo s štirisobnim stanovanjem; elektrika, vodovod, vrt in sadovnjak. - Naslov v oglas. oddel. »Slovenca« pod št. 757.

Nova vila
štiristanovanska na prodaj v bližini sv. Krištofa. Pojasnila pod »Ugodna lega 24«.

Prodaj hišo
s posvetvom in gozdovi, primerno za kolarsko in kovaško obrt, na Gorenjskem, blizu kolodvora in farne cerkve. - Istotam naprodaj motorno kolo s prikolicco. - Poizve se v upr. lista pod št. 631.

Kupim hišo
ali parcelo v Ljubljani ali Celju na zelo prometnem kraju. Ponudbe na upravo pod »Promet 500«.

Umetni mlin in posvetvo
obstoječe na lepem in prometnem kraju se prodaja s premicninami. Mlin je zidan ter popolnoma v dobrem stanju. K posvetvu z gospodarskimi poslopiji spada 10 oralov zemlje. - Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Ugodno« št. 769.

Srednje posvetvo
v prijaznem, vinorodnem kraju v Dramljah pri Celju. Eno uro in pol oddaljeno od žel. postaje Sv. Jurij ob juž. žel. in 5 minut od glavne ceste. Posvetvo obsega veliko zidano hišo z opeko krito, s tremi gospodarskimi poslopiji, z lepimi gozdovi, sadonosnikom in krasnim vinogradom. Takoj prodaja z inventarjem KROFLIČ ANTON, Jazbine, pošta Dramlje pri Celju.

ROLETE
SPECIALNA TVRŦKA
ROLET
ZAHTEVAJTE CENIK
VSEH VRST MEDOKENSKIH
ZAVES
I. BERNIK
LJUBLJANA LINHARTOVA 16

Hiše ali vile
z vrtovi, mestne ali deželne prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30.

Krasna vila
blizu Celja — 6 sob itd., velik vrt, sadno drevje, parket, elektrika, vodovod, kopalnica, kleti, v lepi legi, se poceni prodaja. Breznik, Celje, Dolgo polje 1.

Prodaj posvetvo
19 oralov, v lepi legi, eno uro od Rajhenburga, rodovitna zemlja. Stanovanjskih prostorov dovolj. Cena 60.000. Event. dam posvetvo za več let v najem proti plačilu najemnine. Prodaj tudi žago na vodni pogon ali jo dam v najem. Naslov: Martin Kozole, posestnik, Rajhenburg.

Nova hišica
z dvema stanovanjema in vsemi pritliklinami ter lepa njiva poleg hiše, v Domžalah zaradi boleznj naprodaj. - Naslov v ogl. odd. »Slov.« pod št. 759.

Glazba
Pianino
skoraj nov, poceni prodam. - Dobrajc, Maribor, Františkanska 21.

Klavirji
Tovarna klavirjev Seiler v Nemčiji, ustan. l. 1840., izdeluje prvovrstne instrumente, neprekosljive v glasu in izdelavi. Zastopstvo: R. Warbinek, Gregorčičeva 5.

Pianino
črn. ceno prodam. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 825.

Kupimino
Merkantilne trame
4/5" 5/6" 6 do 12 metrov. Ponudbe na »Arbor« d. d., Ljubljana.

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Prodaj hišo
dobro ohranjeni mizarski stroji z vso potrebno transmisijo. - Ogleda se pri Andreju Kregar, tvornica pohištva, št. Vid Vižmarje 59.

Prodaj se
3 salonske obleke
2 žaketni obleki
2 navadni obleki
vse v zelo dobrem stanju. Naslov: Maks Zabukovšek krojaški mojster — Celje

ASTMATIKI
trpe na tesnobotnosti in pomanjkanju sape, radi tega ne morejo spati, postajajo nervozni. Radi tega bi moral vsak takoj rabiti
Astmol bronchial cigarete
ki raztvarjajo sluz, ublažujejo krč ter omogočajo mirno in prijetno spanje.
Dobiva se v lekarnah. — Pazite vedno na ime Astmol!

Vrednostne papirje
srečke, obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II, tel. 30-52.

Prodajmo

»Ariel« motocikel
sport model OHV 500 cm³, kompletno opremljen z električ. razsvetljavo, tahometrom itd. — in »Indian« motocikel 750 cm³, z električno razsvetljavo, tahometrom itd., sta zelo ugodno naprodaj. — Oba motorja sta še gotovo čisto nova in dobro ohranjena. Vprašanja na Ivan Pregrad, Zagreb, Vinogradska cesta 1b.

Zrebetna kobila
5 let stara, ki bo storila v teku 14 dni, vajena lahki in težki vožnji, zelo pohlevna, zanesljiva za vse, naprodaj pri L. Levstek, Sodražica.

Voščene sveče
bele in okrašene za Svečnico in vse vaše potrebnosti kupite najugodnejše v trgovinah F. Senčar — Mala Nedelja in Ljutomer

Drva
odpadki od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko. Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Več vagonov sena
zdravega, suhega, prešanege v balah ima na prodaj: L. Nouschak, Bos. Dubica.

Puhasto perje
čisto čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpoštiliam po poštne povzetju. L. BROZOVIČ — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

RADI POZNE SEZIJE ZELO ZNIŽANE CENE ZA SLEDEČE VRSTE BLAGA:

FLANELE, BARHENTI i. t. d. za perilo, pijame, obleke od Din 12—
BARZUNI modni, tiskani od Din 36—
DAMSKO VOLNENO za plašče in obleke od Din 65—
ZA MOSKE SUKNJE kratke in dolge od Din 95—
SPORTNO za moške obleke od Din 70—
KAMGARNI ZA MOSKE OBLEKE, garantirano čista volna od Din 140—

VKLJUB NIZKIM CENAM PRIZNANO DOBRO BLAGO IN VELIKA IZBIRA PRI NOVAKU - LJUBLJANA KONGRESNI TRG 15 NASPROTI NUNSKE CERKVE

OBLASTVENO KONCESIJONIRANA
šoferska šola
 I. Gaberšček,
 bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. 52. Prihodnji redni tečaj prične 1. febr.

Tračnice
 60 mm, circa 500 m z 2-3 kretnicami in 2-3 okretnicami (Drehscheiben) kakor tudi 3-4 vozičke (Kippwagen) kupim. — Ponudbe poslati na Fr. Gorjanc, Kranj.

Pozor, pletilci in pletilice!
 V 2. številki Domoljuba z dne 14. t. m. je občila Pletilska zadruga na Breznici, r. z. z. o. z., pod gornjim naslovom opozorilo, ki opozarja pletilce na sumljivo delovanje gotove zadruge; ne navaja pa, katera je ta zadruga.

Ker se tudi naša zadruga peča s prodajo pletilskih strojev in na podlagi pismene pogodbe prevzema od svojih članov gotovo blago za gotov denar, smatramo kot dolžnost, da radi reputacije naše zadruge in da se izognemo nesporazumljenju, izjavimo, da se omenjeno opozorilo ne tiče naše zadruge.

Mi ne sprejemamo profesionalnih pletilcev za člane, ker je namen Zadruge, da podpira pletenje kot domačo obrt.

Naš predsednik ni niti Madžar niti žid, kar lahko potrdi valpovaški rim.-kat. župni urad; da ni bil nikoli upravnik ali lastnik kakšnega skrahira-mega aruštva, pa lahko potrdi višja oblast.

Z vsakim našim članom sklepamo pismeno pogodbo v smislu našega prospekta in tudi mi plačamo 7 Din za izdelavo dveh parov moških nogavic, ki jih je mogoče splesti z najnovejšim strojem za hitro pletenje, ki jih mi dobavljamo, v 1 uri.

Naša glavna težnja je zadovoljstvo našega članstva brez ozira na to, da se profesionalni pletilci ne strinjajo s tem, da se danes že mnogi bavijo s pletenjem kot domačo obrtjo.

Enako se ne moremo brigati za to, da je raznim zastopnikom tovarn pletilnih strojev neveščno, da mi sami nabavljamo stroje za svoje člane.

Naša zadruga je ustanovljena z 2148 delničarji in se je od tega časa število članstva pomnožilo, ker stari člani vedno privajajo nove.

Cisti dobiček se v smislu naših pravil obrne v korist članstva.

V informacijo o naši zadrugi smo pripravljene dati interesentom imena dosedanjih lastnikov strojev v vpogled.

Toliko smo smatrali kot dolžnost poudariti zaradi ugleda naše zadruge in v obvestilo širši javnosti in je s tem stvar za nas rešena.

Osiijek, 20. januarja 1931.

Zadruga jugoslavenskih pletaca za nabavo pletarskih potrebštin i prodaju pletarske robe.

Trgovci — konsumentje!

Kupujte samo

mlečne sveče, Gloria in Zora

ker so bele in goste in ker gorijo lepše in dalje časa kakor takozvane „kompozicijske“. — Poskušnje so pokazale, da gori ena mlečna sveča 8ica 45 minut, 10ica 30 minut dalje časa kakor takozvana „kompozicijska“ sveča 8ica, 10ica itd.

Nepričakovano je Vsemogočni poklical k Sebi našo ljubo sestro, teto in svakinjo

Lucijo Treo

v petek dne 23. januarja ob 7 zvečer.
 K večnemu počitku jo spremimo v nedeljo dne 25. januarja 1931 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra c. št. 21/23, na pokopališče k Sv. Križu. Vas vse, ki ste jo poznali, prosimo, da jo ohranite v blažem spominu.
 Ljubljana, dne 24. januarja 1931.

Karla Treo, Beta Zajec, Ina Mazovec, sestre in ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Od dobrega najbolje je le

GRITZNER-ADLER
 šivalni stroj in kolo

Elegantna izvedba, najboljši material!

Novost!
Šivalni stroj
 kot damska pisalna miza

Le pri
JOS. PETELINC - LJUBLJANA
 TELEFON INTERURBAN 2913
 Zmerne cene, tudi na obroke

Priporoča se priznano podjetje za strokovno napeljavo električnih instalacij, za luč in motorje v mestu in na deželi, popravo najraznovrstnih električnih aparatov, grelcev, likalnikov itd.

HAVLIČEK FRAN
 konc. elektrotehn. podjetje, Ljubljana, Sv. Petra cesta 5, hotel »Soča«, dvorišče. — Telef. št. 3421.

Novost!

Tribuna dvo-kolesna »Sachs« motorjem posebno močno, okvir nizek, z močnejšo pnevmatiko, motor v sredini montiran v dvojni prestavi in spojki, 1 1/4 K. S. Vozil do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček, kateri se lahko na navadno močno kolo montira. Cena prav nizka, ceniki franco. »TRIBUNA« F. H. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Zahvala. Za vsestransko globoko sočustvovanje povodom smrti našega ljubljenega očeta, brata in svaka, gospoda

Josipa Lapun

izrekamo vsem najpristnejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni obrtniški družstvu za darovani venec, čč. duhovščini ter vsem, ki so izrazili sožalje in spremili rajnega na njegovi zadnji poti.

Celje, 24. januarja 1931.

Zalujoča rodbina LAPUN in TURNSEK.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš srčno ljubljani sin, brat, stric in svak, gospod

JOSIP ŠIRCELJ
 pešadijski kapetan I. klase

dne 23. januarja po kratkem in bolesti polnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 46. letu svoje dobe, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v Ljubljani v nedeljo, dne 25. januarja ob 10 dopoldne iz tukajšnje stalne vojaške bolnišnice do mestne meje, od koder se prepelje truplo v Mokronog. — Pogreb v Mokronogu bo istega dne iz hiše žalosti ob pol petih popoldne na tamošnje farno pokopališče.

Ljubljana - Mokronog, 24. januarja 1931.

Zalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

TELEFON 2718

PRESELITVE

SLOVENIA-TRANSPORT LJUBLJANA MIKLOŠČEVA 21

Pozor!

Proda se v Kranju št. 50, Kokriško predmestje, sledeče: dva tovarna avtomobila znam. Chevrolet, 4 cilindrska, zelo dobro ohranjena, tudi na obroke; 5 konj s popolno opremo; 5 različnih voz; 1 slamoreznilo; 7 različnih sani ter različnih drugih stvari, pripadajočih k špediciji.

OFICIRI KOMANDE LJUBLJANSKOG VOJ. OKRUGA tužnim srcem izvestavajo, da je dana 23. t. m. po kratki, mučnoj bolesti umrlo u ovdajšnji vojnoj bolnici njihov dobar drug pešad. kapetan I. klase

ŠIRCELJ J. JOSIP

odlik. ordenom Sv. Save V. reda i Medaljom za voj. vrline

Sahrana biće 25. januarja tek. god. u 10 časova iz Dravske stalne vojne bolnice do opštinske granice, odakle će se truplo prenesti u Mokronog.

Slava mu!

Ljubljana, 24. I. 1931. god.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Hans Dominik:

Moč treh
 Roman iz leta 1955.

Lord Gashford je vprašal z rahlo tresočim glasom:

»Kako bi se to zgodilo?«
 »To bo moja stvar!«
 »Vi hočete to napraviti? In če bi se vam posrečilo, kaj vam ima plačati Anglija?«
 »Nič!«
 »In kaj zahtevate za to?«
 »Angleško prijateljstvo!«

Lord Gashford je podal doktorju roko.
 »To vam je zasigurano. Za izvedbo so vam vsa naša sredstva na razpolago. Lord Maitland se bo pogovoril z vami o podrobnostih.«

Ta razgovor sta imela v mestni hiši lorda Horaca. Dr. Glosin ni zahteval od angleške vlade nobenih materijelnih sredstev za svoje podjetje. Le nekaj priporočilnih pism za nekatera ameriška udruženja. To je bilo vse. Lord Horac je začel dvomiti, da bi kedaj uspejo doktorju, da postane s takimi skromnimi, malone otročjimi sredstvi nevaren možu kot Ciru Stornardu. »To je vse, gospod doktor?«

»Vse, moj lord.«
 »Potem vam želim zavoljo anglosaškega sveta najboljši uspeh.«
 »Hvala vam. Se eno osebno prošnjo. V mojem spremstvu je tu v Londonu moja nečakinja, miss Jana Harte. Jaz se bom morda dalje časa mudil v Državah. Ker sem računal s skorajšnjimi homatijami in nemiri, sem jo pripeljal sem. Sem njen edini sorodnik. Ima me rada, je moj edino veselje, razen mene nima nikogar na svetu. Če bi vedel, da najde v vaši hiši... pri vas... pri lady Diani oporo, bi vam bil bolj hvaležen, kakor vam morem to izraziti z besedami.«

»Vzel bom mlado damo kot gosta v svojo hišo.

Ostala bo v sigurnem varstvu pri nas, gospod doktor, dokler se ne vrnete iz Držav.
 Doktor je prijel lorda Maitlanda za roko.
 »Zahvaljujem se vam, lord. Obžalujem, da ne morem osebno izraziti svojih poklonov lady Diani...«
 Dr. Glosin je šel, da izda moža, s čigar pomočjo je bil dvajset let mogočen in bogat.

Od one ure, ko je prejela Diana vest o smrti Erika Truworja, ko je v zanosu prekipevajočih čustev razgalila celo svojo preteklost pred lordom Horacom, se je razmerje zakonca izpremenilo. Lady Diana se je umaknila v Maitland Castle. Lord Horac je ostal v Londonu, da se s podvojeno vneto posveti vladnim poslom. K temu ga ni silila samo skrb za državo, temveč prav tako želja, da se razreše s težkim delom in da se z neumornim delom otrese mučnih misli, ki se jih ni mogel iznebiti od onega razgovora.

Za mrtvim se je kmalu sprijaznil. Kar je storila Diana, da olajša svojemu mladostnemu prijatelju, možu, ki naj bi bil postal njen mož in ki je že skoro bil, slovo od življenja, to je razumel in oprostil s premišljeno mirnostjo zrelega moža.

Nemir in muko mu je pripravljali drugi. Oni, ki je živ, — ki pa ga smatra Diana že mrtvim. In katerega je pomagala sama uničiti.

Je bilo to sovraštvo pravo? Ali more biti tako sovraštvo resnično?

Ali ni le ljubezen, ki se je spremenila v sovraštvo in ki lahko postane zopet sovraštvo.

Erik Truwor živi!

Kako bo sprejela Diana vest o njegovi rešitvi? Bal se je bodoče ure in si jo vendar želel.

Obvestilo, naj pride v London, je prejela Diana okrog četrte ure popoldne v Maitland Castle. Sluga, ki ji je prinesel vest, je že zdavnaj zapustil sobo. Diana je sedela še vedno nepremična in držala pismo v roki. Pisava kemičnega daljnopisa je imela značajne poteze njenega moža. Le nekaj besed.

»Prosim te, da prideš precej v London.«
 Kaj pomeni ta vest? Horac jo zove... kliče... zakaj?

Prsa so se ji dvigala od nasprotujočih si čustev. Od onega dne, ko sta se razgovorila, ni več videla Horaca. V tistem sporazumu je odšla prostovoljno v prognanstvo.

S svojimi bistrovidnimi ženskimi očmi je uvidela, da možki, čeprav je širokogruden kot njen soprog, ne more tako lahko in naglo pozabiti tega, kar mu je odkrila v svoji dušni stiski. Zato je čakala. Dan za dnem... potpežljivo. Toda čim dlje je morala čakati, tem huje je trpela od muke čakanja. Njena ljubezen do Horaca je bila tako močna in čista, da ji niti za hip ni prišla misel, da bi mogli drugi strahovi in skrbi težiti njenemu možu srce. Ko bi bila vedela, kako lahko bi bila razpršila njegovo sumničenje.

V nagli vožnji se je peljala Diana Maitland v hitrem avtu v London, z njo njeni dvomi, njene nade in želje.

Ne da bi šla prej v svoje lastno stanovanje, je stopila v pisarno svojega moža. Brezglasno so se zaprla vrata za njo. Na debeli indijski preprogi se je dušil njen korak.

Lord Horac je sedel pri pisalni mizi z obrazom proti oknu.

Diana je objela s pogledi njegovo postavo. Kaj premišlja?... Kako ji bo prišel nasproti?... Prvi pozdrav. Kakšen bo? Zamolklo so izgovorile njene ustnice besedot

»Horac!«
 Dih ni prišel do njegovega ušesa.
 »Horac!« Okorno in prisiljeno je zadonelo ime po sobi.

»Diana!«... Lord Horac je skočil. Zakonec sta si stala nasproti. Njuni pogledi so se srečali in se umaknili drug drugemu.

Diani se je skrčilo srce. Kar je upala, po čemer je hrepnela... tega ni bilo. Njene oči so se umirile.

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslav...
 IZPOD GORJE 30 Din. — 30. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 31. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 32. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 33. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 34. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 35. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 36. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 37. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 38. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 39. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 40. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 41. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 42. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 43. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 44. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 45. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 46. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 47. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 48. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 49. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 50. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 51. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 52. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 53. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 54. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 55. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 56. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 57. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 58. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 59. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 60. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 61. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 62. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 63. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 64. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 65. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 66. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 67. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 68. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 69. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 70. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 71. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 72. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 73. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 74. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 75. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 76. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 77. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 78. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 79. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 80. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 81. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 82. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 83. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 84. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 85. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 86. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 87. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 88. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 89. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 90. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 91. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 92. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 93. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 94. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 95. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 96. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 97. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 98. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 99. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 100. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 101. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 102. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 103. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 104. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 105. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 106. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 107. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 108. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 109. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 110. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 111. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 112. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 113. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 114. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 115. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 116. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 117. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 118. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 119. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 120. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 121. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 122. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 123. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 124. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 125. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 126. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 127. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 128. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 129. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 130. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 131. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 132. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 133. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 134. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 135. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 136. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 137. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 138. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 139. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 140. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 141. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 142. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 143. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 144. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 145. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 146. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 147. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 148. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 149. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 150. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 151. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 152. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 153. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 154. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 155. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 156. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 157. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 158. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 159. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 160. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 161. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 162. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 163. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 164. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 165. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 166. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 167. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 168. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 169. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 170. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 171. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 172. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 173. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 174. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 175. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 176. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 177. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 178. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 179. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 180. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 181. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 182. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 183. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 184. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 185. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 186. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 187. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 188. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 189. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 190. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 191. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 192. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 193. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 194. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 195. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 196. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 197. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 198. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 199. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 200. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 201. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 202. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 203. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 204. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 205. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 206. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 207. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 208. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 209. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 210. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 211. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 212. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 213. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 214. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 215. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 216. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 217. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 218. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 219. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 220. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 221. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 222. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 223. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 224. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 225. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 226. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 227. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 228. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 229. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 230. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 231. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 232. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 233. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 234. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 235. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 236. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 237. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 238. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 239. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 240. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 241. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 242. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 243. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 244. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 245. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 246. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 247. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 248. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 249. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 250. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 251. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 252. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 253. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 254. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 255. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 256. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 257. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 258. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 259. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 260. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 261. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 262. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 263. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 264. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 265. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 266. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 267. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 268. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 269. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 270. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 271. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 272. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 273. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 274. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 275. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 276. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 277. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 278. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 279. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 280. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 281. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 282. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 283. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 284. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 285. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 286. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 287. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 288. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 289. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 290. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 291. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 292. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 293. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 294. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 295. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 296. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 297. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 298. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 299. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 300. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 301. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 302. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 303. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 304. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 305. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 306. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 307. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 308. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 309. zvezek. Srečnik...
 28 Din. — 310. zvez

ORIGINAL OPALOGRAPH

RAZMNOŽEVALEC — PRESERVAT IN FIKSAT — dobite pri tvrdki:

LUDV. BARAGA

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 6

Telefon 29-80

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO

ekspozorna hiša

Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavic, otroških, tenseskih in moških srajc, spodnjih hlač, Pletenin: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, snežne čevlje, dežnike, igrače.

„LUNA“
MARIBOR

Last. A. Pristernik

Aleksandrova 19

Velika razstava najprimernejših daril za Novo leto. Tudi gugalni konji, sanke, vozički za pupce po izredno nizkih cenah. Na drobno in na debelo.

Proda se velika jedilnica

dobro ohranjena, obstoječa iz:

velike kredence,
male kredence,
omare za knjige,
raztezne mize,
6 stolov,
2 kompl. zaves.

Ogleda se lahko v nedeljo med 11. in 1 uro na Resljevi c. 9-II., levo

Priporoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Sveče

cerkvene, vseh velikosti, voščene la, kakor tudi kompozicije (Milly) se do-
Zahtevajte cenike! Bijo v boljših kvalitetah pri svečarni. Zahtevajte cenike!
FRANC GERT — Maribor, Gosposka ulica št. 13.

Zahvala

Ob težki izgubi našega predobrega soproga in očeta, gosp

Ivana Lorbek

nadsprevednika v pokoju in posestnika

se iz srca zahvalujemo vsem znancem, prijateljem in stanovskimi tovarišem, ki so darovali cvetje in vence, ter ga v tolikem številu spremili na zadnji poti. — Posebno se zahvaljujemo č. duhovščini, g. župniku p. Valerijanu za lep nagrobni govor, železniški godbi g. Schönherra in pevskega društva »Krilato kolo« za nagrobnice. — Najiskrenejša zahvala gg. dr. Pihlarju oz. dr. Zakrajsku za požrtvovalno dolgotrajno lečenje Maribor, dne 23. januarja 1931.

Zaljujoči ostali.

Vsakovrstna svila in druge specialitete za maske

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

To lahko tu i Vi!

Sedaj sami muziciramo ter se izvrstno zabavamo v teh dolgih zimskih večerih. Veselje in družnost sta zaveli k nam. K svojim dobrim glasbenim instrumentom smo prjeleli tudi popolnoma zastonj učne zvezke, ki nas na prijeten način poučujejo v glasbi. Tudi Vi se lahko naučite kak instrument.

Zahtevajte samo brezplačen glavni katalog

s knjižico „Kako postanem dober glasbenik?“ — od največje in najcenejše ododremlne trdke glasbil v Jugoslaviji:

Meinel & Herold
tvornica glasbil in harmonik
Bradajna podr. Maribor št. 102.

Hotel restavracija kavarna

z 10 novo urejenimi sobami naprodaj v Primorju.
— Naslov v upravi »Slovenca« pod števil. 735.

Bolni na nogah!

Nocoj kopelj za noge z nekaj dekagrami SOLI SV. ROKA!

Boleče noge — pekoče noge — težke in trudne noge — otiščanci — ozeblina — bole vsled ozeblina — neznošen srbež — kurja oesa — žulji — trda koža — krvavitve

uredi najbolj znamenite noge v n-jo polnejši meri i velik zavoj soli sv. Roka za noge po Din 16.—. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Zaloga za Slovenijo drogerija GREG DRIC, Ljubljana, Glavna zaloga „Nada“ drogerija V. Gabrič, Subotica.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solčnih in sprehajalnih palč. Popravila točno in solidno

Galoše in snežni čevlji

z znamko

„TRETORN“

sestoji iz najboljšega in najsolidnejšega materiala, tako da se odlikujejo v na večji trpežnosti. Zato ne kupujte nepoznatih fabrikatov, temveč le galoše in snežne čevlje z znamko TRETORN, ker je dokazano, da ni boljših.

Najboljše kupite

Nogavice, damske in moške rokavice, damsko in moško perilo, Benigerjevo, puloverje, telovnike (vestje), žepne robce, kravate, ovrtnike, srajce, sifone, glote, čipke, vezene gumbe, DMC prejice, ručne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine in pri

JOSIP PETELINC - Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hiš, otek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga
z. z. o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 10/I.

Pravila proti plačilu Din 5.— v znanakah. Za odgovor prosimo znamko.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Mi kupimo za Vas snopič Kari May: „Winnetou“

Izrezite ta oglas, napišite svoj naslov očitljivo in s tem dobite v katerikoli knjigarni brezplačno poizkusni snopič „Winnetou“ (knjige „Winnetou“ bodo obsegale 12 zvezkov, ki izhajajo mesečno, po 160 strani, skupno torej 1800 do 2000 strani in bodo v vsakem zvezku imele več slik). Po pošti pošljite izrezan oglas kot tiskovino (znamka 25 par) na naslov: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, nakar dobite snopič po pošti. V snopiču prečitajte ugodnosti za naročnike!

Ime in priimek
kraj (ulica)
pošta

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON STEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480,000.000.—

Kapital in rezerve nad Din 16,000.000.—

PODRUŽNICE:

BLEJ NOVI SAD KRANJ ŠIBENIK MARIBOR
KOČEVJE CELJE SOMBOR DJAKOVO SPLIT

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA, otvarja KREDITE, eskomptira MENICE. — Nakazila — Akreditivi. — Predujmi na efekte.

Izvršuje vse bančne posle naiku'antneje.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE, DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE, Sales - deposits, — Borzna naročila — Prodaja srečk